سپین

ناول

Ketabton.com

نور محمد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناول

سپین

نور محمد تره کی

خپرونکی:

پښتو ادبي غورځنګ، کوټه پښتونخوا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	:: سپین
لیکوال	:: نور محمد تره کی
کمپوز، ډیزاین او خپروونکی	پښتو ادبي غورځنګ، کوټه
د چاپ لړ	:: (۱۸)
کمپوزر	:: حبیب الرحمٰن تاثیر
د چاپ شمېر	:: (۱۱۰۰) ټوکه
د ړومبي چاپ	:: ۲۰۰۹ م کال
د چاپ ځای	::

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوره خنک یاد بنت

نور محمد تره کی د پښتو ادب هغه خلانده ستوری دی چي په خپل وار سره يې پښتو ادب ته هغه رڼا وربخښلې ده. چي هر کله د پښتو کيسيز ادب ذکر راځي نو د نور محمد تره کي پنځوني به پاله پدره "هرو مرو" ذکر کېږي. هغه په دې چي نور محمد تره کي پښتو ادب ته دومره په لوړه کچه ناولونه وړاندي کړي دي چي تر اوسه پوري پر دې ناولونو باندي څو لسيزي تېرې شوې دي خو دوی خپل ارزښت له لاسه نه دی ورکړی او تر څو پوري چي زموږ په ټولنه کښي ناانصافي او د بل پر حقونو تېری روان وي نو د ځيلو انسانانو په لاره کښي به دغه ناولونه د مشالونو په څېر خپلي رڼاوي خپروي او د انسانانو په ويښتابه کښي به له ژونديو انسانانو سره سم خپل رول لوبوي. ډېر د افسوس ځای دی. لکه څنګه چي نور د پښتو په زړه پوري آثار د بېلا بېلو ټولنو له خوا څخه خپاره سول او لا خپرېږي. خو تر اوسه پوري چا د نور محمد تره کي د ناولونو و چاپولو ته زړه ښه نه کړ. په دې اړه ډېر څه ليکل کېدلای شي. دلته څني ډډه کوو. د طالب چي اصل نوم يې اختر محمد دی. د مور دې شيدې سي چي په کوټه کښي يې يو وخت د کابل کتاب پلورنځي په نامه باندي دکان کاوه. هغه وخت د نيوي په لسيزه کښي يې د تره کي د ځلورو واړو ناولونو کاپي د افغانستان د علومو اکاډمي له چاپ څخه په هم هغه بڼه چاپ کړل.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالب دغه ګام به د پښتو په تاریخ کښې ژوندی څکه پاته وي چې دا یوه داسي دوره وه چې دلته د افغانستان چاپ کتابونه د ځینو کړیو له خوا په شعوري ډول له منځه وړل کېدل. خو بیا را وروسته چا دا جرأت ونه کړ چې دغه کار یې په نوې بڼه کړی وای. پښتو ادبي غورځنګ په داسي وخت کښې دې کار ته اوړه ورکړه چې په اصطلاح اوبه لا تر ورخ نه دي تېري سوې.

سپین په دوهم ځل په کال ۱۳۵۷ کښې د افغانستان د علومو اکاډمي لخوا د شل زره په تیراژ کښې چاپ سوی. چې زموږ پا ... ډانډي پروت دی. د سپین په لومړی چاپي نسخه پسې مو ډېره هڅه وکړه خو و مو نه موندله. سپین د نورمحمد تره کي له ناولونو څخه یو داسي ناول دی چې زموږ د ټولني ډېري هغه ناخوالي چې له بده مرغه تر اوسه پوري زموږ په ټولنه کښې موجودي دي او زموږ خوار او ځپلی اولس لا تر اوسه پوري ورسره لاس و ګرېوان دی. پکښې ښېړل سوي دي او تر څو پوري چې زموږ ټولنه د ویښتابه پړاو ته نه وي رسېدلې سپین به د پښتنو او نورو داسي ټولنو چې له دغه ډول ستونځو سره مخ دي ستر رول لوبوي.

پښتو ادبي غورځنګ ویاړي چې د ستر لیکوال اروابناد نور محمد تره کي سپین ناول په نوې او ښکلې بڼه پښتني ټولني ته وړاندي کوي.

په درنښت

پښتو ادبي غورځنګ. کوټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین

په کلي کي خورالوی شخول دی. هري خوا ته ځوږ دی.
ځوک يوې خواته په بيړه درومي او ځوک بلې خواته ځغلي.
ځوک د چا په خبره ښه نه پوهيږي او هر يو سرګردانه ښکاري.

د يوه ښکلي چمبر له مخه چي له کلي څخه لږ وتلی دی يوه لويه ډله خلک ناست دي. چا سر کښته اچولی دی، ځوک بيا د خپل اړخ له سړي سره ورو-ورو پسيږي او يو څه ورته وايي. په دې ډله خلکو کي زياتره سپين پګړي دي چي له نورو شاوخوا کليو څخه راغلي دي. د چا ږيري شناوی دي، د چا تکې سپيني او اوږدې دي، د چا ږيري بيا توري دي. دا يواځي د تورو ږيرو ښتنان دي، چي سرونه يې ډېر نه دي ځړولي، او يو څه په هسکه غاړه ګوري. په دې ډله خلکو کي چوپه چوپايي ده چي يواځي کله کله ښهاري اوربدل کيږي او هم د خينو تسپو د ټکهاري په اثر آرامه فضا لږ څه سره ووهله سي، او هم کله کله له ناستو کسانو څخه کوم يو ارمېږی وکاږي او لږ څه په زوره ووايي: "توبه خدايه! توبه".

دا چي سړی د کلي شخول او ځوږي ته ګوري او د د غه ځای سکوت او آرامي ته نظر وکړي حيرانيږي چي هلته ولي داسي حال دی او دلته ولي دومره په ادب سره خلک ناست دي او د يو شي لپاره انتظار باسي.

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چي څوک د چمبر لويه دروازه پرانېزي نو د ښځو او وړو د ژړاوو او کوکارو خورا لويه څپه راووځي او د حاضرينو سکوت او آرامي مختله کړي.

په کلي کي څوېره له دې جهته ده چي د شاوخوا ديار ه څخه يو ګڼ شمېر راغلي. خواران. وږي. تږي راټول سوي دي او د دې انتظار باسي چي د حاجي... مړي به څه وخت ښخېږي. چي دوی يې اسقاط واخلي او خېرات يې وخوري، د غه خواران "نه په آسمان ستوری لري او نه په مځکه سيوری." دوی په رسم او رواج پروانه هم کوي. او لکه سپين پګړي او سپين کالي دومره مقيد نه دي.

په کوڅه کي خای په خای د دغو خورانو کوچني ډلي ناستي دي او يو بل ته کيسي او نکلونه کوي. د دوی زياتره نکلونه په دې برخه کي وي چي پلانکی سړی چي مړ سو نو خورا ښه خېرات او اسقاط يې پسي کړی و او يا دا چي پلانکی کنجوس و په خپل مړي پسي يې هيڅ ونه شندل.

په دغه وخت کي له چمبره د مرحوم يو سپين ږيری ورور چي په کلو کلو ورسره مرور و راووت او ستر ګي يې مښلې. داسي څرګندېده لکه چي خورا ډېر يې ژړلي دي او اوس لا هم ډېر غرېب ورته درېږي او خپله ژړانه سي کنټرولولای. او پر خپله مرورتيا يې افسوس کاوه.

له حاضرينو څخه يو معمر سړي مخاطب کړ او پوښتنه يې ورځني وکړه چي:

"مړی خو لا پخوا پرېمنځل سو. نو ولي جنازه نه راباسئ؟".

اخندزاده صاحب د دغه معمر سړي خبره پرې کړه او د مرحوم ژړغونکي ورور ته يې وويل:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کتاب وايي هر څومره چې مړی ژر ښخ سي ثوابونه يې هغومره ډېر وي، نو که تلوار پرې ونه کړی دا به د مرحوم د روح د آرامۍ لپاره خورا ښه کار وي".

"موږ خو د صاحبزاده صاحب راتګ ته انتظار باسو چې د جنازې لمونځ ورکړي. سړی مو لا پخوا پسې استولی دی ګوندي اوس را ورسېږي".

ډېره موده لا نه سوه تېره چې له ليري يوه ډله را څرګند سول. يوه له حاضرينو څخه وويل:

دا ډله چې راځي د صاحبزاده صاحب ډله راته ايسي. راځئ چې موږ ورته تياری وکړو څوک که اودس نه لري هغه دې ژر اودسونه تازه کړي ځکه چې لمونځ به سمدلاسه کېږي.

وروسته له هغه چې د ټولو حاضرينو مخونه د هغې ډلې وخوا ته ورواوښتل نو دغه کسان تقريباً په يوه پلا ولاړ سول. څوک د کارېز د اوبو وخواته د اودس د تازه کولو لپاره لاړل او څوک د صاحبزاده صاحب مخې ته ورو-ورو ورړهي سول چې د هغه هر کلی وکړي.

صاحبزاده صاحب پر يوه خورا ښه چاغ سره آس باندي سپور دی ده خورا لويه پنډه تکه سپينه پګړی داسي تړلې ده چې يو ول يې پر بل وله باندي دومره ښه نه دی راغلی خو د پګړی اخېري ولونو يې بيا انتظام مونډلی دی. د صاحبزاده صاحب کوچنی تک سور مخ په سور بخونه لويه ږيره او بيا په سپينه پګړی کي خورا کوچنی برېښي او سړی بايد د ده مخ دليدو لپاره ښه ځير سي. ده پر خپله پګړی باندي سپين څادر هم غوړلی دی چې د ده سر يې ښه ګرد او مسطح غوندي کړی دی. دی په عمر ډېرش يا دوه ډېرش کلن برېښي. د صاحبزاده تر شا څو نور کسان چې څوک په پښو ځي او څوک پر خرو سپاره دي. څو څو

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنه چې د هغوی پګړۍ هم سپيني دي د صاحبزاده صاحب د آس پر يوه او په بل اړخ روان دي او خپل قدمونه په خورا اوچت ډول د آس له قدمونو سره برابر اخلي. هغه خلک چې مخې ته يې ورغلي وو د صاحبزاده صاحب خورا تود هرکلی وکړ. او هر يوه د ده لاس ښکلاوه.

صاحبزاده صاحب بې له دې چې له آسه ځوړ سي خپل دواړه لاسونه يې يوې خواته او بلې خواته خلکو ته د مچېدو لپاره ځړولي وو او د آس ملونه يوه مريد نيولې وه.

صاجنزاده صاحب پر آس سپور په ګڼو خلکو کې د چمبر مخې ته را ورسېده، او لومړی تر دې چې له آسه ځخه کښته سي يوه مريد ته يې وويل:

"ور ته وواياست چې جنازه را وباسي".

وروسته له هغه چې خپله يوه پښه يې د آس له رکابه را وکښله او د مريد پر اوږه يې کښېښودله او بيا په وقار سره له آس ځخه را کښته سو.

د مرحوم ورور د ده لاس ونيو او هغه يې مچ کړ او وروسته له هغه څو قدمه پر شا ولاړ. بيا نو د چمبر د دروازې خواته رهي سو، څو نور کسان هم ورپسې لاړل چې له هغه سره د جنازې په را ايستلو کې مرسته وکړي.

صاحبزاده صاحب د ګڼو خلکو په منځ کې ولاړ و او څو تنو ملا ډولو او معمرو کسانو چې د ده په خواکې په تعظيم سره ولاړ وو، د ده د ښه صحت او د ده د کاله او د تېر د ښه والي پوښتنه او ګروېږنه په خورا منيه سره کوله چې ده به ور ته وويل: "د الله فضل دی په هر حال شکر دی بې له کفره".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغه حال کې جنازه را وایستله سوه. څرنګه چې د چمبر دروازه پرانستل سوه د ژړا او کوکو څپه په خورا شدت سره راووتله.

ادیره له کلي څخه ډېره لیرې نه ده. جنازه د مخه سوه او صاحبزاده صاحب او نور مشایعین په پسې روان دي.

د ادیرې پر څنګ پر یوه پلن ځای باندې چې شګې یې پرې اوارې کړې وې. جنازه په معمولي تشریفاتو سره کښېښودله سوه. سپین پګړي او سپین کالي تول د جنازې سره نژدې شاوخوا ولاړ دي او سمدلاسه یې د لمانځه لپاره صفونه سم کړل. خواران او ښځې لږ څه ارت ولاړ وو.

وروسته تر هغه چې د جنازې لمونځ د صاحبزاده صاحب په امامت ادا کړی سو نو ټول حاضرین د یوې حلقې په توګه د قبض لپاره کښېناستل او د قرآن کریم دوره شروع سوه.

د مرحوم ورور او خو زامن یې چې عمر یې ۱۰-۱۱ کلو ته رسېده صاحبزاده صاحب ته نژدې ناست دي. د مرحوم تر ټولو مشر زوی کوز ملک ته تللی دی او دلته حضور نه لري. د خدای بخښلي یو زوی لومړی د دورې د مراسمو تر ختمېدو ولاړ سو او د خپل اکا د هدایت سره سم کور ته په دغه مقصد ولاړ چې له کوره د اسقاط لپاره روپۍ راوړي. تقریباً نیم ساعت وروسته د مړي یو بل زوی ولاړ سو او د کور په لوري رهي سو.

یو څه وخت لا نه و تېر سوی چې یو بل زوی یې هم له دورې څخه جګ سو او د کور خواته روان سو.

د دورې مراسم له معمول وخت څخه زیات اوږده سول. دا ځکه چې د وېشلو لپاره پیسې ته وې رارسېدلې. صاحبزاده صاحب د مړي ورور ته سر ورنژدې کړ او ورته وېې ویل چې:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"کوم شی د اسقاط لپاره حاضر دی او که یه؟ که وي نو ولي يې نه وېشئ چي مړی له خېره سره بنخ سي"

هغه ورته وويل:

"هلکان تللي دي چي پيسي راوړي، ګوندي اوس راورسېږي".

له پنځلسو دقيقو وروسته صاحبزاده صاحب بیا په یوه معنی داره کتنه ورته وکتل او دی سمدستي له حلقي څخه ولاړ سو چي په هلکانو پسي ولاړ سي او پیسي ژر راوړي.

کوم وخت چي د خلګو له نظره د کوڅو په دېوالو کي نهام سو نو يې خپل تګ شدید کړ او تقریباً په منډه د خپل ورور د چمبر خواته روان و، په سوي ساه په انګړ ورننووت او په وچ بږغ يې ناري کړې:

"کاني! سمته څه سواست؟ خدای مو خوار کړه، ژر سي چي د صاحبزاده صاحب طبیعت خته سو او نور خلک هم ستړي سول راوځئ چي خو".

خو د ده بږغ د ښځو په ژړا او د کوچنیانو په نارو او انګولاوو کي هیڅ اغېزه نه کوي. په یوه خونه کي چي هغه تشه وه ورننووت. څوک يې مونده نه کړل او بلي خوني ته وراغی چي یوه وربنداره يې د برج له زینو څخه په منډه او په نيولي او سوي ساه راکښته سوه او چي په خپل لېوره يې ستر ګي ولګېدلې نو لویه چیغه يې وکړه او ویې ویل چي:

"کور خو مي سپېره سو هلکانو سره مړه کړل. هله ژر سه دوی ټول په برج کي دي تر سرو يې سره نیولي دي او سره څکوي".

میر امد (د مړي ورور) په بیړه او تعجب او خواشیني د برج په زینو کي وروخوت او په ډېر تعجب يې ولیدل چي ښځي او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلکان پر لـه کـښېنې تـوی دي او يـو بـل سـره کـښېنوي. (میرامـد) پـه زوره چیغـه کـړه او دوی يـې لـه دغـه نـاوړه عمـل څخـه منـع کـړل او لاسونه يـې يو د بل لـه څنـو څخـه وکـښل. بيـا میرامـد پـه قهـر پوښتنه وکړه چې:

"دا د کـور د ورانولـو حرکـات او جګـړه د څـه لپـاره ده؟ ولـې مـو پیسې رانـه وړې. چې خلکـو تـه سـو وښـلې وای؟ ټـول خلـک زمـوږ پـه انتظار کې دي.

سـمڅ (۱۱) کلـن پـه داسـې حـال کـې چـې خولـه يـې لـه وينـو ډکـه وه او د سـر ښـکېدلي وېـښتان يـې پـه مـخ او پـزه پراتـه وو، ورتـه وويل چې:

دا حرمـوني ګـوره (کـاني تـه اشـاره) د خپلـې شـريري مـور پـه مرسـته غـواړي چـې نغـدي روپـۍ وتروښـوي او هـم څينـې غمـې او د سـرو زرو شـيان پـټ وسـاتي. او وروسـته لـه وېـش څخـه هغـه د خپل ځان په ګټه استعمال کړي.

خـو د کـاني مـور سمدلاسـه څـو ګامـه پـر مـخ راغلـه او پـر سـمڅ باندې يې تو کړل او ورته يې وويل چې:

"د دروغجـن مـخ تـور دی. سـتا خپلـې مـرداري مـور دا کـار کـړی دی اوس غـواړي چـې د نـورو سـپين کـالي ور مـردار کـړي. نـازک (لېـوره تـه خطـاب) چـې د هلکـانو د پـلار رسـالانـه وه ختلـې چـې دغـه پليتـه (خپلـې بنـې تـه اشـاره) راولاړه سـوه او د خپـل مېـړه پـه جيبونـو کـې پـه کيلـي پـسې ګرځېدلـه چـې د کـوچنې خـونې ور خـلاص کـړي او هلتـه نغـدي او جـنس د زوی پـه واسـطه د خپلـې پلار ګنـې کـره وباسـي. خـو زه پـه دې پوهـه سـوم او دا مـې لـه دغـه نـاوړه کـار څخـه راو ګرځولـه. خـو اوس چـې (کـاني) پـه پيسـو پـسې راغـې او مـا غوښـتل چـې ده تـه پيسـې ورکـړم تـا تـه يـې دروړي نـو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمدلاسه مور او زوی رابانـدي حمله وکړه او وې ویل چې موږ غواړو د دوی حق پټ کړو.

میرامد د دغه خبرو په اورېدو نور خواشیني او غمجن سو او ترک ـ ترک یې وژړل او په ژړا کي یې وویل:

"لالاجان پر دېره پروت دی او تر اوسه لا بنخ سوی نه دی چي زامنو او ماینو یې دغه حال اچولی دی. ټول سیالان او ناسیاله پر ادیره ناست دي او ټولي ښځي په خونو او انګړ کي د ویر کولو لپاره ناستي دي او هري یوې په ژړا ستوني ځیري کړي خو دخدای بخښلي ماینې او زامن پر پیسو سره خوري. او خدایه دا څه حال دی؟ اوس که دوست او دښمن راخبر سي خو پزه به مي شل خایه پرې سي. د ټول عمر او ټول کاله نوم به مي برباد سي".

د مرحوم ټولي څلور ماینې وې. د دوو ماینو یې دلته دغه حال دی او دوې نوري ماینې یې له پاتاخوانو سره ناستي دي خو دوی جسماً هلته ناستي دي او روحاً خورا په عذاب دي ځکه چي هره یوه دا تصور کوي چي هغو نورو دوو بنو یې خانونه ماړه کړل. او ډېر مال او جنس به یې ایستلی وي او دوی دواړه تش لاسونه پاته سوې.

میرامد په بیړه یو موټی پیسي رااخیستلې او په تاخت د ادیرې خواته راروان سو. په سوې ساه یې خان ور رساوه او سمدلاسه یې د پیسو په وېشلو پیل وکړ.

هر کله چي د ده ټول معنویات خراب سوي وو نو ده د پیسو په وېشلو کي دومره دقت ونه کړای سو او د دې متل په مطابق یې رفتار ونه کړ چي وایي: (برخي وېشه مړونه ګوره).

د اسقاط په وروستی مرحله کي د ملایانو او طالبانو خوږ پور ته سو او دغه کلمات اورېدل کېدل چي:

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"په سپېدو کې راغلي يو تولـه ورځ مو ورته تېره کړه خو اخر يې دومره شی راکړ چې هيڅ مناسبت راسره نه لري. ارمان مې هغه سر گرداني وه چې د مړي په پرېمنځلو او کښته پورته کولو کې مو تېره کړه".

يو بل ملا ورباندي رږغ کړ چې:

"څه وکړو وروره داسې بده زمانه ده چې هيڅ تصور يې نه کېږي. د سپين پګړي او سپين کاليو قدر له منځه ولاړ اوس يې څوک د پياز له نرخه نه پوښتي. عالمانو ته اوس چې د انبياوو وارثان دي څوک دوه توته اهميت نه ورکوي. خداي دې خبر کړي بېربېرم چې پر دغو خلکو د خدای قهر نازل نه سي".

داسې ځرګندېږي کومه برخه چې صاحبزاده صاحب ته رسېدلې وه هغه د ده په طبيعت سمه نه وه لګېدلې او دغه پيسې يې چې ده ته ورکړې سوې وې د خان تر حيثيت او مقام او د مړي تر بداېي توب ډېري کښته ګڼلې.

د خپل نارضايت د ځرګندولو لپاره يې فرصت مونده کاوه.

بيا ده خپل يو نږدې مريد ته وويل چې:

"ډېري راباندي وهي، دومره يې سر ګردانه او لالهانده کړو اخر ګوره څه يې په لاس کې راکړې، دومره اندازه پيسې خو څوک د حجرې چړي ته ورکوي او يا يوه بل خېر غوښتونکي ته يې ورکوي، داخو د لنګر د يوې ورځې خرڅ هم نه کېږي دغو خداى خوار کړو ته دغه حقيقت په يو چل سره ورسوه او ښه يې پوه کړه چې څه بايد وکړي؟".

په دغه حال کې د پيسو وېشلو کار چې په خواره ډله کې توزيع کېده هم پاى ته ورسېده او خلکو دې ته هڅه وکړه چې مړى قبر ته يوسي. وروسته تر دې چې مړى ښخ سو د کلي ملا، صاحبزاده صاحب دې ته راوباله چې د مرحوم د ژوند په باره کې

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه ووايي او د ده ښه سړي توب ثابت کړي. ده لږ څه تندی تریو کړ او ورو یې له ځانه سره وویل چې "څه خبر مې ځني ولید چې دغه خدمت هم ور ته وکړم؟".

بیا یو څو ګامه وروسته ولاړ غاړي یې تازه کړې او په وینا یې پیل کړ:

مرحوم خورا ښه سړی و، خپل پنځه وخته لمونځ یې کاوه بدای سړی و دا خو څرګنده ده چې د خدای رضا او بیا جنت په بدایي ګټل کېږي ځکه چې بدایان کولای سي چې ښه خیراتونه ورکړي او په دې توګه د خلکو او د خدای تعالی رضا حاصله کړي....

مرحوم دغه د خیر کار تر یوه حده پوري کړی و خو اوس د ده د وروسته پاته کسانو وظیفه ده چې دغه د خیر کارونو ته دوام ورکړي، او د هغه روح آرام وساتي".

بیا یې لاس پورته کړ او دعایې وکړه ټول حاضرین په خورا بیړه او شوق سره بېرته د کلي خواته رهي سول او د معمول سره سم دوی ته ښوروا، غوښې او ډوډۍ ورکول کېدله. د غوړې ډوډۍ او غوښو د خوړلو په امید د هغو خوارانو زړونه چې په هفتو-هفتو یې څه نه وو لیدلي او تود او غوړ نګولی یې خوړلی نه و خوشحاله او تاوده وو.

عامو خلکو ته په کوځه کې ډوډۍ ورکول کېدله، او خواصو ته داسې ترتیب نیول سوی و چې د مرحوم په کور کې ډوډۍ وخوري.

کوم وخت چې خلګ له ادیرې څخه بېرته د کلي خواته راګرځېدل نو د مړي ورور میرامد د هغه مرید له خوا چې د صاحب زاده صاحب له پلوه ورته هدایت ورکړی سوی و پوه کړی سو چې د ده عطیه (اسقاط) لږ و او باید د دې تلافي خورا په بیړه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسي. له دې جهته کوم وخت چي ډوډۍ وخوړله سوه نو میر امد یو موټی نوري پیسې هم ورکړې احمدا ډول یې نور معتبر او مشهور ملایانو ته هم یو څه پیسې بیا ورکړې. دا چي صاحبزاده صاحب ته دوهمه پلا بیا لاس ونیول سو او هم نور و ملایانو ته تکرار یو څه ورکړې سول نو سمدلاسه یې د مرحوم نور ډېر صفتونه او خصایل رابرسېره کړل او هر یوه د ده د سخاوت او مېړانې په یادولو پیل وکړ او په دغه باب کي یې یو زیات شمېر مثالونه راوړل او یوه ښاغلي وویل:

"صاحبزاده صاحب زما له زبانه یې کوه چي یوه ورځ د جمعه خان د کلا لمر خریکي ته ښه ډېر خلک سره ناست وو. چي مشکونډۍ توړۍ (یوه کونډه وه) راغله او ټول حاضرین یې مخاطب کړل چي ورته (۳۲) افغانی په پور ورکړي چي د یوه پورورړي غاړه په وباسي ځکه چي هغه عرض ورباندي کړی دی او ماسلان یې په پسې کړي دي. د دې خوارکی اوبه په هیچا نه پوري وتلې تر څو چي دغه مرحوم جېب ته لاس کړ او هغه روپی یې ورته ورکړې.

په دې کي شک نه شته چي دغي توړۍ بیا درې چرګان او (۵۰) دانې هګۍ ده ته ورکړې او هم یې یو پاو کوچ وروړل. خو دلته خبره د ده په دې مېړانه ده چي ده بې له کوم ځنډ څخه دا خواره د ماسلانو له غمچیني څخه وژغورله او د ده مرسته د هغې د زړه ډاډ سو.

یو بل سړي را درسته کړه چي:

"خدای بخښلی خو د دغه ټول کلي او دیار پزه و. موږ او تاسي ته خو داسي و د یو غره په شان او او درمانده یې هیڅ وخت نا امیده نه دی پرې ایښی. ده به هر چاته په پسرلي کي په سلم غنم ورکول. او په رشه به یې ورځني بېرته اخیستل. د ده سلم تر

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ټولو بدایانو ګټور و. سوی سړی هم نه و که به چاپه خپله تاکلې نېټه پور ور ونه رساوه نو په پوره زړه او ورین تندي به یې تر کاله پوري پرېښود او یواځي د سلم تفاوت به یې یوه په دوه وشمېره چي البته دغه کار یې طبیعي او د معمول او رواج سره سم و.

له دغه ډول وینا ګانو څخه وروسته حاضرین ولاړ سول د ټولو ناستو کسانو موچني په وره کي ورسمې کړی سوې

صاحبزاده صاحب دمخه او نور ټول خلګ ور پسي سول په داسي حال کي چي ټول حاضرین پرې راټول وو دی په ډېر وقار د مریدانو په مرسته پر آس باندي سپور او ورو - ورو له خپلو مریدانو سره له ډلي څخه لیري کېده

نور خیرات خواره هم سره تیت او پرک سول او سبا ته د پاتا ټغرونه وغوړول سول چي له خلوېښتو شپو ویر او پاتا څخه وروسته ټغرونه بېرته ټول سول.

د پاتا اخیستلو په موده کي د مړي زامن. ماینې او لوڼې خو په آرامه نه وې ناستې. دوی به هره ورځ د یو شي او یا بل شي په پلمه په خپلو کي سره وهل او ټل به خوار او سپین ږیری (میر امد) له دوی سره په عذاب و.

کوم وخت چي د ویر ټغرونه ټول سول نو میر امد خپل وربرونه وربرې او وربندار ګاني سره راوغوښتلې و دوی ته یې په نصیحتونو او وینا کولو شروع وکړه.

میرامد د دوی دغه ناوړه حرکتونه او په خپلو کي پر له پسې جګړې خورا وغندلې او دوی ته یې وویل چي:

"پلار مو دومره مال او نغدي پیسې در ته راټولي کړې دي چي هغه نه یواځي تاسي نسې تمامولای. زه پوره یقین لرم چي ستاسي لمسیان یې هم نه سي خلاصولای نو ستاسي څه بې بختي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار ده چي په خپلو منځو کي سره خوري او ټول ديار پر خان باندي خندوي. تاسي خو زما او زما د ټول کاله او ټبر پزه هغه وخت راغوځه کړه چي مړی لا پر ډېره پروت و او تاسو د ميراث اخيستلو او د لويي برخي لاس ته د راوړلو لپاره جګړې کولې.

ښځو يوې د بلي کوڅې وشکولې او هلکانو د يو او بل ځني غونچه - غونچه وکښلې. خان دي وځوري دغه مرداره دنيا چي تاسي يې په سر ګرداني او ځګرخوني اخته کړي ياست. په دې بايد ټول پوه شي چي زه اوس د خپل مرحوم مشر ورور پر ځای ناست يم بايد تاسي ټول اوس زما د وينا او توصيو احترام وکړئ. او وروسته له دې داسي کار ونه کړئ چي هغه ستاسي د ټول کاله په زيان تماميږي".

د مړي مشري ښځي يعني لومړني مايني پرونی سره راټول کړ او په داسي حال کي چي د خپل تکري يو غوږ يې په خوله کي نيولی و په يوه لوړ خو ژړغونکي غوندي ږغ ورته وويل:

"د روپيو د صندوق کلي د ګلالي (د مړي د کشري يا وروستی ماينې) سره ده او هم د قبالو او نورو سند کلي د ښايستوګي (د مړي دريمه ماينه) سره ده موږ په ټبرو ځو شپو کي وليدل چي دوی دواړو خپله چاره وکړه او هر څه چي يې زړه وو هغومره اندازه مال يې تر ګونډې لاندي کړ. هر څومره چي موږ لاس وپښې وهلې خو چا راته غوږ ونه نيو او زموږ دغه اظهارات يې سپين سترګي وبلله. خو اخر موږ هم د خدای بخښلي په نامه يو او زوزاد لرو او په دغه کور کي مو پوره حق شته. په دې زموږ بشپړ يقين دی چي که وضعيت هم دغسي پسې دوام وکړي نو موږ او کمکيان به مو سره لمر ته ووځي نو هغه وخت خو به بيا سيال او نا سيال په تاسي خاندي خدای مي دي خپل زوی (سپين) ژر راولي".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمي ورپنداري يې ورته وويل چي:

"ته بايد موږ ټولو ته په يوه ستر ګه وګورې. د خداى بخښلي اولاد ستا زامن او لوڼي بلل کېږي. داسي نه وي چي ځوک دي د زړه ټوټه وي او ځوک دي د پردي. تر ټولو ښه خبره دا ده چي زموږ لاسونه سره وکاږې ځکه چي هلکان ټول کمکيان دي او وينه يې توده ده زما هلکي خو تر ټولو کمکي هم دى موږ بني هم يوه د بلي خبره دومره نه سو سره زغملاى. خداى دي نه کړي چي يو ورځ ته راځي نو پر سرو کوپړيو به راشي".

په دغه مجلس او ياد کور او کاله په خبرو کي د مړي له (۱۴) زامنو چي يو يې هم له ۱۰-۱۱ کلونو ځخه ډېر عمر نه درلود او د ځلورو لوڼو ځخه شپږ زامن او درې لوڼي حاضري وې. دوى به کله-کله په خبرو کي ورولوېدل او د خپلو ميندو په تاييد او د ميروګانو په ترديد به يې په عصبانيت سره خبري کولې. دا لس دوولسو کلو هلکانو خو به لاسونه سوک کړل او پورته به يې ونيول او ناره به يې کړه چي:

"موږ به خپل حق چاته نه پرېږدو او که ځوک د دې کار د کولو هڅه وکړي نو ماغزه به يې وربانديې توى کړو".

مير امد وويل چي:

"اوس يو پر بل مه سره غورځئ زه به ستاسي چيته (پرېکړه) ژر در وکړم. کوم وخت چي نور هلکان هم راسي نو زه به تاسو ټول يو ځاى سره کښېنوم او ستاسي حقيقي وضعيت به تثبيت کړم".

په دې وخت کي د بډاى کاله وضعيت ورځ په ورځ خرابېده او د هغه د اعضاوو تر منځ بې اعتمادي ډېرېده. د ښځو دعوې او د هلکانو د کور او صحرا جګړې د ټول کلي په تېره بيا د خان او د کلي د ملا توجه خان ته راوګرځوله. هغوى غوښتل چي د دوى له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړو ځخه ناوړه ګټي وکړي. او په دغه ډول نس او جېب ډک کړي.

د میرامد مشره ورېندار ځلور زامن لري چي مشر یې (۲۳) کلن او کشر یې لس کلن دی. د مشر زوی نوم یې (سپین) دی چي د پلار د مړیني په وخت کي دلته نه و. دی خورا زړور، په زړه کلک او بې میني غوندي سړی بریښي. او په خپل ټول کاله کي هم په دغو خویونو مشهور دی. دغه زلمی که څه هم باید د زلمیتوب ټول صفتونه ولري خو خورا حریص او په دنیا مین دی. خورا تینګ هم دی او دغه یې عادت دی چي په هر څه او په هره توګه چي وي باید پیسه لاسته راوړي. د ده مور هم د ده په شان ده او د خپلو بنو او بنزیانو وجود یې خورا بد ایسي او دوی ټول د خپلي هوسایي لپاره یو لوی مانع ګني.

کوم وخت چي د (سپین) پلار لا ژوندی و ده او مور به تل داسي لاري چاري لټولې چي د هغوی په واسطه وکړای سي چي خپل دښمنان (بنزیان) او (بني) له منځه لیري کړې او یا یې څه نا څه تر خپل کامل نفوذ لاندي راولي. د مور او مشر زوی دغه فکر په تېره بیا په هغه وخت کي خورا شدید سوی دی چي د سپین پلار مړ سوی دی. دوی خپل د زړه خواله د بل هیچا سره نه کوي او نه کوم بل زوی او لور په خپلو دغو خواهشاتو خبروي. دوی دواړه بې له دې چي یو ټاکلي پلان جوړ کړي. دې ته امیدواره دي چي یوه ورځ به خپل مقصد ته ورسېږي او یو خورا مسعود ژوند به یې په نصیب سي.

ځکه چي سپین تر ټولو سکه او نا سکه ورونو ځخه مشر دی. نو ځکه تر میرامد وروسته ټول ده ته یو څه په د نه ستر ګه ګوري. خو په دې هم مشهور دی چي که یې لاس ورسېږي خپلي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

تا سکه څوبندي. ميندي او وروڼه به الووى کړي او خولې ته به يې واچوي.

د دوى چمبر دوه انګړه لري. چې يو يې د ننه انګړ دى او بل يې د باندي او ښې خواته يې د ميلمنو کوټه ده. د (مرحوم) دوي مايني دننه په انګړ کې دي او دوې نوري يې په دباندي انګړ کې اوسي. هره ښځه جلا-جلا کوټه لري خو د دوى پخلى ټول په يو ځاى کې کېږي او وار په وار يې پخوي د کور او کاله شيان په دوى کې وېشلي سوي دي. مثلاً د اوړو د کوټې کيلي د يوې ښځي سره او د لانديو او نګوني د شيانو کيلي د بلې ښځي سره همداړول چاى او بوره له بلې سره او د شيدو او مستو واک او اختيار د بلې سره دى.

د دوى د پخلي په وار د ځاى د جارو کېدلو په وار او د پسونو او غواوو د زېرمي کولو په وار باندي هره ورځ داسې جنجال. دعوې او حتى جنګونه وي چې يو قيامت جوړ کړي دا دعوې او جګړې اوس تر پخوا بېخي ډېري سوي دي. او کوم وخت چې دوې ښې دعوې سره شروع کړي نو د هغوى لوڼې او زامن هم راټول سي او په خور انفرت او کينه د خپلي مېري په مقابل کې دريږي او هغه ډول سپکي خولې ورته پرې کوي چې په هيڅ کتاب يې روانه وي کله-کله خو داسې وي چې د ښځو کوڅي وخيژي او د هلکانو سرونه سات سي او ويني پرې وبهېږي. ځکه چې د (مېړي) دوهمه ښځه يواځې يو زوى او يوه لور لري چې هغه هم (٦) کلن او لور يې (٨) کلنه ده نو ځکه دا تل د خپلو بنزيانو او بنو له لاسه وهلې رټلې وي. دا ښځه که يوه ورځ دعوې وکړي نو دوې دري شپې په خپله بېکسي ژاړي. او د انګړ په منځ کې ناسته وي او سوتونه کوي. او د دې په سوتو کې چې زوى او لور هم برخه واخلي نو يوه عجبه منظره جوړه سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(سپین) د خپلې مور . او ورونو او خوېندو سره په دننه انګړ کې استوګنه کوي . یوه ورځ یې مور ورته وویل چې :

" تر څو به دغه خوار او د شنه زړه ژوند تېروو . زما ډېرې بدې طالع دې خوانې مې دې د پلار سره خواري کړه . کوم وخت چې یې زه راودولم پلار دې هیڅ شی نه درلو . یو زوړ یابو یې و چې د منجار یتوب سودا به یې په شا وخوا کلیو کې وربانډې ګرځوله او خرڅوله به یې . یو څه لږ مځکه یې چې درلوده هغه یې زما د ولور د اد کولو لپاره خرڅه کړه . ډېر تریخ ژوند او تنګیساوي رابانډې تېرې سوې . خدای پاک زما پلو او کوخې ستا په پلار پورې نېکمرغه کړو او یو وار یې ښېړي وچلېدله او په څو کلو کې د ړوېږي خاوند سو چې بیا البته خورا غټ بډای وګرځېده . د ده بډایي زما د بدبختي موجب سوه . هر څومره چې یې دنیا ډېرېدله هغومره د ده د ښځو کولو هوس زیاتېده تر څو چې خبره دې اندازې ته ورسېدله چې زه یې اوس د داسې مشکل سره مخامخ کړې یمه . هر څه چې دې د لاسه کېږې ژر یې وکړه چې لږ څه مو غوړونه په آرام سي او پاته شپې ورځې مې په هوسایي تېرې سي " .

سپین په مینه خپلې مور ته وکتل او په یو خوږ او له مینې ډک بړغ یې ورته وویل :

" زه په دغه خصوص کې له خپلو خینو ښتیانو سره په صلاح او مشوره اخته یم . زما دغه دوستان او اشنایان ماته سمې لارې لتوي او غواړو چې دغسې یو چل جوړ کړو چې د شتمنې ډېره برخه مونږ واخلو . دا ځکه چې ته په خپله وایې چې له پلار سره مې دې سختې او نا آرامه شپې تېرې کړې دي او د اوسنې شتمنې بنسټ تا ایښې دی . نو تر ټولو مونږ زیات استحقاق لرو چې د میراث لویه برخه مونږ واخلو " .

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپين د غه خبره پر مور باندي ډېره ښه ولګېدله او په دې چي زوی يې هم له مور سره همفکره دی ډېره خوشحاله سوه. مور يې په داسي حال کي چي خپلي لور (تورپېکۍ) ته يې د چايو لپاره ږغ کاوه داسي وويل چي:

"رښتيا خبره خو دا ده زويه چي اوس نو له خدای پاک څخه دا غواړم چي خپل ځان ته کور ولرم او خپلواکي ژوند تېر کړم او له دا دومره کړپ او کړوپ څخه مي غوږونه په آرام سي خپلي نږندي راته ګرځي او زه د هغوی زېرمه کوم. دا مي په ټينګه پتېيلې ده زويه چي ځرنګه له دغه مردار ړنډ څخه خلاصه سمه دستي به کوزده در کوم چي خدای مي په لمسيانو پته کړي".

په دغه وخت کي تورپېکۍ راننوتله او دوې پيالې او يوه شنه پيتلي چاينکه يې د مور او مشر ورور په مخ کي کېښودلې او سمدلاسه يې په سوک-سوک پيل وکړ او په ژړغونکي ږغ يې مور ته وويل:

"(خړ) په ځاپېره ووهلم او په خپله يې منډه کړه دباندي ووت. ماته يې لاس رانه غی که نه نو مابه يې حق په لاس ورکړی وای. که لالاجان (مقصد يې سپين و) د ده غوږونه تاو نه کړي نو والله خو به يې کلک ووهم".

مور يې پر بار خوښکل کړه او د هغې سر يې په خپل ټټر پوري ونيو او په مينه يې ورته وويل:

"د زړه سره مه ژاړه. هغه شيطان نو زه پېژنم. کورته چي راسي ستا کسات به ورځني واخلم ته چي زما غوندي مورکی لرې څه غم يې ژاړې".

دوی په دغو خبرو کي وو چي د سپين يو کوچنی ورور په منډه راغی او سپين ته يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خان صاحب په وره کي ولاړ دی او تا غواړي".

ده سمدلاسه د چايو پياله کښېښوده او ژر ژر يې موچني په پښو کې او په زغرده وره ته وراغی. له روغبړ او هر کلي څخه وروسته يې ورته وويل:

"راځه د ننه کورته لاړ سو. د مېلمنو خونه لېږ څه ښه نه ښکاري ځکه چې هره ګړی لوی او واړه په وخت او ناوخت ننوځي. ادې ښه چای پوخ کړی دی او ځای هم بې غمه دی".

په داسې حال کې چې خان صاحب يې تر څنګ راروان دی دوی دواړه د خونې وره ته راغلل او (سپين) مور ته يې غږ وکړ چې خان صاحب ورسره دی بايد ژر نيالی او څنګوانۍ برابر کړي.

بيا يې خان صاحب ته وويل چې "بسم الله در ننوځئ" هغه هم چې ور ننوت و سر کښته کړ او په خونه ور ننووت. لومړی تر دې چې پر تازه اچول سوي نيالي باندې کښېني. خان صاحب نوک ونيو او د سپين مور ته يې وويل چې:

"سپين سړي ستړي مه شې! له رنګه خو اوس ښه راته ښکاري. ګوندې د مړي له غمونو او خواشينيو څخه اوس خلاصه سوې يې. خدای دې زامن لره. ته بايد د دوی په وجود ژوندۍ پاته سې. او هم خوشحاله اوسې چې زامن دې خيني زلميان دي او خيني د غويو له پښو څخه وتلي دي".

له دغه وينا وروسته يې لومړی د اوږې څادر پر څنګوانۍ واچاوه او بيا پر نيالي باندې کښېنوست. خپله مشهدی لونګی يې چې پر يوه کلکه چکنې خولی باندې يې تړلې وه له سره راکښته کړه پر خپله ګونډه باندې يې کښېښوده. لومړی تر هغه چې خان صاحب بيا په وينا خوله پرانيزي د سپين مور ورته ووېيل چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"خـدای دي دا سـتا غونـدي ننګيـالي خانـان د دغـو خلګـو لـه سـره نـه کمـوي. پـه تاسـو مـو اب څونـدي دی. د قـوم د عـزت لمـن تاسـي پاکـه سـاتئ. سـتا هغـه نېکـی او ښـې مرسـتي چـې د سـپين لـه پـلار سـره دي کـړې دي زمـوږ نـه هېرېـږي. د سـپين پـلار (خـدای تعـالی دې وبخـښي) پـه محکمـو کـې دومـره لاس او پـښې نـه سـوای کـولای او تـل بـه يـې لـه تاسـي څخـه مرسـته غوښـتله. اوسـنی زمانـه خـو خـورا خرابـه زمانـه ده. کـه دي چاتـه پـور ورکـړ نـو داسـي يـې وګڼـه لکه په خره سپره بدي چي رانيسې".

بيـا يـې زوی تـه مـخ راواړاوه او پـه يـو ډېر غونـدي اواز يـې ور تـه ووېيل

"دغـه لـڅ لپـړ. پـښې لڅـې چـې ګـدلي يـې پـه شـلو لارو سـره تللـې او د ګـدلې پـه هـر کـوت کـې يـې پـه زرهـاوو سپږي دي داسـي سـاده او سـازي شـيان مـه ګڼـه. دوی هـيڅ وخـت زمـوږ پـه شـان لـه خلګـو سـره چـې يـو څـه ګولـه ډوډۍ خـدای ورکـړې ده دوسـتان نـه دي کـه زمـوږ مـال پـه لاس ورسـي هغـه بيـا پـه اسـانی بېرتـه نـه ورکـوي. ګومـه ورځ چـې اړسـي او کوچنيـان يـې لـه لـوږې نـارې ور تـه وهـي او پـه خپلـه هـم پـه نـس نوکـاري لګـوي نـو د شـپې ننواتي راسـي او يـو څـه پـه سـود وسلم غـواړي خـو هغـه وخـت چـې د سـلم د ادا کولـو او يـا د سـود ورکولـو نېټـه يـې راسـي نـو خـان يـوې خـوا او بلـې خواتـه کـوي. او پـه زور پلمـې جـوړې کـړي. هـيڅ ورباندي نـه شـته. نـو پـه دغسـي حـال کـې هـم دغـه خانـان صاحبان دي چـې زمـوږ سـره مرسـته کـوي او دغـه ډول خـدای خـوار کـړي خلـک محکمـې تـه سـپاري او هلتـه يـې پـه يـوه ګـړی ور څخـه واخلـي. ځکـه چـې پـه شريعت او اصولو دواړو موږ تـه پېره وي. او هـم د خپـل حـاکم پـه خولـه کـې يـو څـه ورواچوو.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو د دغه خان صاحب هغه ښځګني او مرستي چي په سوو پلا یې ستاله پلار سره کړې دي موږ نه سو هېرولای. که دوی نه وای او حکومت (چي د خدای د عدالت سیوری دی) نه وای نو دا لوچکانو او مزدورانو به زموږ بڼایه طبقه بېخي ورکه کړې وای. او نن ورځ به موږ دغه مخکښي باغونه. نغدي پیسې او جنس نه درلودی".

دې ستاینې او نرمو او پستو خبرو خان صاحب ډېر خوشحاله کړ او ده ته یې زړه ورټول کړ او په خورا خوشحالی یې وویل:

"خو ستا پلار دي خدای وبخښي په دې ښه پوهېده چي خپل غنم څه وخت باید خرڅ کړي او په چا یې باید وپلوري. ده خدای بخښلي هیڅ وخت په مني چي ریشې به واخیستلی سوې غنم به چا که څه هم په سرو زرو به یې غوښتل نه خرڅول. ځکه چي به د (بچه ګرو) وخت سو د کندوانو خولې به یې ایله کړې هره ورځ به د ده د کور مخ ته خورا لویه ډله ښځې او نر ناست وو. او دا ټول به ده تر له تېر کړو. که څه هم په دغو معاملو کي موږ هم تر ده وروسته نه پاته کېدو خو ده ته خدای عجبه ستاره ور کړې وه. خو چي د دنیا له کارو دې را ایستلی وای نو داسي یې وبوله چي د علاقداري د لیکونکي په مخ نه سو ور تلای او خپله خبره یې نه سوای ادا کولی. نو په دغه وخت کي به یې له ما څخه مرسته وغوښتله او ما به په دغه نسبت چي یو آبداره سړی او د دونه دنیا څښتن و. ملا ورسره وتړله او هر چا چي به لږ څه مزغي کړاوه او یا به یې د خپل سلم په اداکولو کي خان دوري – دوري کاوه نو سمدستي به مي د ماسلانو په لاس ور کړ او تر هغه به یې ډباوه چي د ده سره به یې سمه لاره ونیوله او دا به یې ومنله چي په هره توګه چي وي د ده پور ور کړي. نو دلته چي کوم شي ستا مور و وایه هغه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مازي وينانه وه بلکي دغه ټولي رښتيا دي. که موږ يو پر بل خنګ سره ونه لګوو نو دغه خداى خوار کړي بزګران به مو ژوند تريخ کړي. ځکه چي دوى ډېر دي او موږ لږ. د يوه او د سلو خونه سره کېږي، خو د دوى په خوله کي خورا ښه ملونه زما او د ماسل غمچينه ده او بس...".

بيا وروسته له هغه چي د نسوارو يوه لويه کپه يې خولې ته اچول غوښتل، ويې ويل چي:

"هو زما خو د چايو پياله سړه سوه په خبرو کي مي هر څه هېر سول". نسوار يې بېرته په ډبلي کي واچول او بيا يې وروسته له هغه چي د چايو غړپ يې وکړ او پياله يې بېرته پر مخکه کښېښودله ويې ويل:

"دا چاى خو سوړ سوى دى، ښه ما و تا څو پلا د مخه يو څو خبري سره کړې دي او په دې برخه کي مو خبري کړې وې چي اوس ستاسي د کورني جنجالونه چي تر پخوا ډېر سوي دي څه ډول ورک کړو. او ستا د ميندو او ميرېزو ورونو چيټه څه ډول وکړو. بيا زه ولاړم محلي حکومت ته ځکه چي د هغو خلکو په فقره خو به خبر يې چي هغوى څه وخت لومړى يو څو مړي کړي وو. فرصت مي ونه موند چي بيا له تا سره په دغه خصوص کي مفصل و ږغېږم".

سپين چي د مړو د فقرې خبر واورېده نو په مينه يې پوښتنه ور ځخه وکړه چي:

"رښتيا هغه مو څرنګه کړه؟ خلکو ويل چي خورا لويه فقره وه او ښخي درنه سوې وه، خورا ډېر خلګ په کي نيول سوي وو".

خان صاحب په يوه داسي ږغ ورته وويل چي له هغه ځخه د ده او د ده په شان د نورو خانانو فتح او برى ځرګندېده:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپينه! دا خبره ښځي رښتيا ده چي رمه تل شپه په كار لري. كه شپانه په منځ كي نه وي نو ومنه چي د پسه ساه به د نړي له مخ څخه واخيستله سي. همدا ډول كه موږ خانان او خانزاده ګان په منځ كي نه يو نو د دغو خلګو حال او احوال به خورا راتـه پرېشان ښكاره سي او ماسلان به يې داسي سره څيري لكه لېوان، چي مېږي سره څيري. تر ټولو لا عجبه دا ده چي موږ دغه خلګ له دومره لويو بارو او له دومره لويو مسوليتونو څخه خلاص كړو. بيا هم د مصرفو جلاوې نه پرې كوي. او هر څوك لا وايي هله خانه كور دي خراب سه. هغه خانه چي (ستاارتينه...) نو د دغو مړو فقره خورا لويه او درنه فقره وه. ډېر غټ غټ مامورين د يو پياوړي هيت په توګه راغلي وو، خو د خداى په فضل او د مېړو په بركت دا لويه قضيه مو داسي فيصله كړه. چي والله كه هيچا ته چا داويلي واى چي له دغه ځاى څخه ولاړ سه هلته كښېنه، هو! دا ټول د مړو بركت دى كه نه موږ څه شي يو. خو البته په دې كي شك نه شته چي لګښت او مصرف نو هم ښه بې دريغه وسو، ته پوهېږې چي داسي فقرې خو بې له لوى او درانه مصرف څخه د ډېرو خلګو په ښو كي زولنې وراچوي. موږ د خداى په فضل داسي سوك تر ويوست چي والله كه يې بيا څوك نوم واخلي".

سپين په داسي حال كي چي مور ته يې ويل چي لږ څه تود چاى راوړې خان صاحب په مينه مخاطب كړ او ويې ويل:

"فتح او برى. دا خو جوته خبره ده چي خوله او ژبه خورا لوى كارونه كوي، تور سپين او سپين تور ښودلاى سي. خو دا بايد ومنله سي چي پيسه هر څه كولاى سي. كله-كله به زما پلار ويل چي پيسه د سړي هر عيب پټولاى سي".

دا په ښه ډول څرګنده سوه چي د خان صاحب په دغه برې باندي د سپين اعتماد نور هم ډېر او ټينګ سو او دغه يې د خپل

كتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کار او مقصد د لاس ته راوړلو لپاره يوه ښه نمونه وبلله او په ډېر ښه زړه يې مور ته وويل:

"ادي جاني! زه د خان صاحب سره لږ څه د زړه خواله کوم. دا به ډېره ښه سي چي نجوني او هلکان دې خوني ته رانه سي او زموږ په مجلس کي راونه لوېږي. نو که تاته زحمت نه وي نو د باندي انګړ ته ورووزه که څوک دلته زموږ کوټې ته راتلله مه يې را پرېږده".

د مور ښه يې سره سوه او په داسي حال کي چي لږ څه پرله و اېشېده ورته ويې ويل چي:

"هماغه د پلار خويونه درسره خي. د هغه دا قاعده وه چي تل به يې اوبه تر پروړو لاندي بېولې او هيڅکله يې په موږ باندي باور نه درلود. هر څه کار يې په نهامه کاوه. که د خان صاحب مخ ته مي نه کتلای نو وپوهېږه چي خورا ستره جګړه به مي درسره کړې وای".

دا خبري چي يې خلاصولې نو د خان صاحب پياله يې بيا ورډکه کړه. او ولاړېدو هڅه يې وکړه. زوی يې په مينه ورته وکتل او ويې ويل:

"سړه سينه ښه ده. موږ ټول ستا يو. خو ته فکر کوې چي موږ له تا څخه کوم پټ پټاني لرو. يه. داسي نه ده. زه به د خپلو ټولو خبرو لنډيز او مقصد تاسي ته سمدلاسه ووايم".

"خان صاحب خو زموږ دوست او خواخوږی دی. هر څه چي ده په لاس راکړل هغسي به کوو. ځکه چي دی په هره سوړه بلد دی".

مور يې په دغه ډول دلاسا سوه او په ښه زړه دباندي ووتله او خپلو دوو لوڼو ته يې د چرګانو د زېرمي دا وويل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین د خان صاحب څنګوانښي ته ښه نږدې سو. او په داسي حال کي چي د خپلې خولې ناړې یې غړچ تېرې کړې ورته وویل:

"ښه خان صاحب! دا متل به دي اورېدلی وي چي "څراغ یواځي خپله شاوخوا رڼا کوي". خو تر خان لاندي خایونه یې هماغسي تیاره پاته وي. په دې کي موږ شک نه لرو چي ستا خبر خو ټولو ته رسېږي خو موږ لږ څه در څخه هېر سوي غونډي یو. که ستا په یاد وي څه موده پخوا دي راته ویلي وو چي زموږ د کور کاله جنجالونه به ژر رافیصله کړې. خو بیا ته په نورو خبرو کښېوتې او موږ ته دي هېڅ پام نه سو. اوس دغه درته وایم چي د پلار دنیا مي هر چېري ویړه غوړېدلې پرته ده. او د رسد وخت هم راغلی دی. داسي ګومان کېږي چي څلورمه برخه حاصل به یې په لاس رانه سي. ځکه چي زما مېړي ګاني او د دوی زامن او لوڼي خورا په زړه تور دي. سپي ته یې اچوي خو پر ما او زما پر وروڼو یې نه ده پیرزو، زه یې وینم او په غوږو یې اورم چي هره یوه خان ته ګوړانه ږکوي. د خپلو پلرو کره تغدي او جنس لېږي چي بیا یې په درد وخوري. سږ کال به د پالېزو عایدات څلورمه برخه په لاس رانه سي. او نه مو د باغونو حاصلات په پوره اندازه ولیدل. نو داسي یو چل به جوړوې چي زموږ برخه درنه او غونډه سي ځکه چي ته دغه کارونه په اساني کولای سې."

خان د سپین خبره پرې کړه او په یوه صمیمانه ږغ یې ورته وویل:

"په دې کي خو څه شک نه لرې چي زه هر څه کولای سم. د خدای په فضل هرې خواته چي مخه کړم یوه لاره په کي وباسم. دلته خبره په تا او ستا په خواني پورې اړه لري. زه یقین لرم چي پلار به درته ویلي وي چي ماله ده سره څومره نېکي کړې وې، ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دا دومره شتمني سره راټوله کړه دا يې زما په اوږه راټوله کړه. اوس تاسي د کلي د کارېز له څلورو برخو څخه درې برخې خورئ دا زما په همت. په دغه کارېز باندي پخوا شپاړس شلو کسو ژوند کاوه. خو کوم وخت چې خداى پاک ستا پلار ته وکتل نوله هر يوه څخه يې ټوټه-ټوټه مخکه ورو-ورو راونيوله تر څو چې اوس د زمري برخه ستاسي ده.

دا کارېز لا څه کوې د خداى په فضل مانور کارېزونه هم ستا پلار ته رانيولي دي. که به چا خوله سره خلاصوله او يا به يې ستا د پلار سره کومه لاندي باندي کوله نو سمدلاسه به مي داسي بېزوګان د اوږو لپوان ور ته جوړ کړل چې دستي به يې لکۍ مړه سوه. دا ځکه چې زه خو ستا د دعاله بر کته په محکمو کي مخ لرم او مامورين مي هيڅ خبره په مځکه نه اچوي".

خان صاحب ساه واچوله او غوښت يې چې بيا خپلي خبري ته پسې دوام ورکړي خو سپين د ده په خبره کي ولوېدى:

"تا دلته زما خواني ته اشاره وکړه نو خان صاحب تا ته دي دا معلومه وي چې زه خو خان ستا ډېر مخلص ګڼم. ستا مقصد له (لاس سره) څخه دى. هغه خو مالا تاسي ته پخوا ويلي وو چې په دې باره کي تاسو فکر مه کوئ. هر څه لنګي او (لاس سره) چې ته غواړې زه حاضر يم. چې در ته در يې کړم. خو دومره ډاډ راته راکړه چې که زموږ خبره محکمې ته لاړه او له نور کاله سره مي خبره جګه کړه نو ته به مي په څنګ درېږې. لومړى خو زه فکر کوم چې دلته به ستا د صاحبزاده صاحب او ملا صاحب په مرسته مقصد لاس ته راسي او که چېري ونه سو او دوى د نورو په لمسون زموږ د مقصد په لاره کي خنډونه اچول نو هلته به البته... ".

په دغه وخت کي د انګرېز دوره ټکهارى د دوى تر غوږو سو او دواړه يې له دې چې څه ووايي يوه ګړى پټه خوله پاته سول، او

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر یوه دا فکر کاوه چې دا به څوک وي چې ورتګکوي. خو خان سمدلاسه وویل چې:

"ها! هاها! ومې پېژانده چې دا ور څوک ټکوي دا به ملاصاحب وي. زه خو وایم چې زه تل ستا خبر غواړم او ستا د ګټې لپاره هر ډول فکر کوم. نن غرمه ما ملاصاحب ته ویلي وو چې ماپښین به دلته دواړه راځو. ملاصاحب راسره وعده کړې وه چې د ماپښین له لمانځه وروسته به راسي... خان لا دا وینا اخر ته نه وه رسولې چې د سپین مور رانوتله او لړ څه په اضطراب یې وویل:

"په وره کې ملاصاحب ولاړ دی. نجونو ور خلاص کړ او هغه رانووت چې دغه دی اوس دستې به راورسېږي. که ستاسې خوښه وي زه به هغه بلې خونې ته بوځم".

خان سر وښوراوه او هغه یې په دې پوهه کړه چې دی د خان په غوښتنه راغلی دی، په دغه حال کې ملاصاحب په وره رانووت. د رانوتلو په وخت کې یې په لوړ ږغ وویل: "بسم الله...".

ملاصاحب سپین کالي اغوستي دي او سپینه پګړی یې تړلې ده او هم یې د سپین ماغوت یوه سدری اغوستې ده، چې په هغې کې ژېړې تنۍ له ورایه برېښي. یو سپین څادر یې هم پر اوږو پروت دی په دې کې شک نه شته چې دغه سیان ټول سپین دي خو خورا خیرن دي په تېره د پګړۍ ولونه یې خیني ځایونه خیرن او ځیني ځای بیا سپین کوتان لري.

ملاصاحب ته سمدلاسه بله نیالي او څنګوابنې کېښېښودل سول او لومړی تر هغه چې کښېني جېب ته یې لاس کړ او یو خیرن نسواري دسمال د تورو نسوارو یوه کوچنۍ ښیښه یې راو ایستله او هغه یې د نیالۍ پر ژۍ باندې واچول او بیا یې د خپل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خادر يوه خندېده کش کړه او کښېناست او هغه يې پر خپلو پښو او څنګنو باندي خپور کړ.

په داسي حال کي چي د کوچني ښېښي ځخه يې په خپل ورغوي کي تور نسوار راچول دغه کار يې په خورا خوند او پوره زړه کاوه، خان ته يې وويل:

"وبخښه لږ څه ناوخته سو. خلک خورا سپين ستر ګي سوي دي، رښتيا چي زمانه اخره ده. خداى مو دي ايمان ته خبر پېښ کړي. قضيه داوه چي د لمانځه ځخه وروسته يوه ښيلي (لاټون) دماجت د يوې برخي د جوړېدو مسله راپورته کړه. هغه ويل چي دغه مصرف بايد د کارېز په شواروزو (شبانه روز) جلا کړل سي او هغه دي د مځکو څښتنان ورکړي. ما ورته وويل چي "يه! دا جلا بايد پر سروسي. خو ده فرياد کاوه چي والله که د مابنام اتام په کور کي لري، له کومه به يې پرې کړي. نو ما ورته وويل چي تر دې دي لا خوله په خاورو سه، نيت دي ښه نه دى. په دين کي دومره چرت نه وهي. نو هر څومره چي منډي وهي هغومره دي خداى پسي خواروي تانه دي اورېدلي چي وايي:

"پرېږده شر و شور د دنيا
ولي يې په دې غمګين
ټينګه کړه رسۍ د دين"

خو د هغه خداى خوار کړي خوله په واک نه ده او نه يې خان په واک دى هيڅ نه قانع کېده. د غو نورو د ده په شان خداى وهلو پښې لځو هم دده لوري ونيو او بغاري يې وهلې چي شي ورپوري نه شته، اخر مو خبره تاته پرېښودله که د دغو خداى خوار کړيو غوړونه يو ځل تاو نه کړې نو يقين وکړه چي سبا به پر

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوړو راسپاره سي او د سپين پګړيو او سپين کاليو قدر به نور هم کم سي. دا لا څه کوې چې يو سپين سترګي خولا داسي خبري کولې چې د سړي وېښتان ورته جګ درېدل او هغه زموږ پر خوله نه راځي".

توبه خدايه توبه! ستاله بدو کو څخه مو و ژغورې.

مثلاً ده وويل چې "موږ بزګران به له دغو سپين پګړيو او سپين کاليو مفت خورو څخه ځانونه خلاص کړو".

خبر عفوه غواړم خبره را څخه اوږده شانتې سوه...

په دغه آن کې سپين ولاړ سو او دوی ته يې وويل:

"زه پوهېږم چې زموږ او ستاسي خبري به اوږدې سي نو زه به ادې ته ووايم چې يو دوه چرګان وغځوي او لږ څه وريژې هم پخې کړي. مابنام ډوډی به هم دلې وخورو. ملاصاحب که د مازيګر او مابنام د لمانځه ورکولو لپاره تګ غوښت البته ولاړ به سي خو بېرته به ډوډۍ خوړلو ته ځان راورسوي....

خان صاحب په ناز سترګي ورواوړلې او لومړی تر هغه چې دی څه ووايي، ملاصاحب ورته وويل:

"خدای دې برکتونه درکړي. دغسي د ښه سړي کارونه وکړئ چې اجر به يې خدای هم په دې جهان درکړي او هم به يې په هغه جهان...".

خان د ملا صاحب خبره غوڅه کړه او ويې ويل:

"دی خو قدردانه سړی دی. د هر چا اندازه پېژني که څه هم موږ په دغه کور کې څه لږه ډوډۍ نه ده خوړلې او تل يې پر کوندرې (دسترخوان) باندې ښه خوړولي يو خو نن به ځکه ډېر خوند وکړي چې کار هم د ده کوو او د ده د ګټې او نفعې لپاره به دلته صلاح مشوره کوو. نن خو مو تر يوې اندازې پورې ډوډۍ هم ورباندې پور ده".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په منډه د باندي ووت او مور ته یې وویل چې:

"خان صاحب او ملاصاحب به مابنام دلته زموږ کره ډوډۍ وخوري ته یوه سرشته وکړه. ورته ووایه چې یو دوه چرګان حلال کړي او ښه پلاو (اصطلاحاً مرغ پلاو) ورته پوخ کړي خو دومره دي فکر اوسه چې دا نوري بلاوي در خبر نه سي. (مقصد یې میرې او د دوی اولادونه وو).

کوم وخت چې سپین بېر ته په خپل خای باندي کښېناست نو خان صاحب ملا ته وویل:

"د سپین مقصد دا دی چې د ده د پلار دنیا سو په سو پر ته ده او د ده میرې ګاني او د هغوی خپلوان یې په چاربناخو بادوي د ده هیله دا ده چې په هره توګه چې کېږي موږ ورسره مرسته وکړو او د هغو لاسونه ورخني وکاږو".

ملاصاحب لږ څه په چرت کي سو او بیا یې سپین ته مخ راواړاوه او ورته یې وویل چې:

"داسي مي واورېدل چې د خدای بخښلي آس دي صاحبزاده صاحب ته وروبخښه. په دې کي هیڅ شک نه شته چې صاحبزاده خو ښه سړی دی او هر څوک ورته اخلاص او عقیده لري. خو موږ د انبیاوو وارثان بلل کېږو. د دین په مسله ناست یو. نو که ستاسي مقتدیانو یوه سترګه د خدای په دغه ډول دوستانو وي نو په دې وپوهېږه چې بله سترګه مو باید پر موږ هم وي. بیا په تېره د ماجت امام خو حقداره وي او دلته په جومات کي د خدای په هیله او ستاسي په هیله شپې او ورځي تېروي. زه دا نه وایم چې ګواکي تاسو له موږ سره مرسته نه ده کړې. حقیقت خو دا دی چې موږ ستاسو په زکاتو باندي پایو. دلته مي مقصد د مرحوم هغه کالي دي چې هغه به په خپله استعمالول..."

لومړی تر هغه چې سپین یو څه ووایي خان وویل چې:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"هغه کالي يې لا نه دي در کړي؟ ما دا خيال کاوه چې د وخته به يې در بخښلي وي خو خبر دی اوس هم وخت نه دی تېر سوی، دوی خو سر گردانه دي. يووار د مړي غم او بيا د کور کاله جنجالونه ور په غاړه سول. دی هم نوی له سفر څخه راغلی، تر تاسي سپين پکړيو چي د دين ستني یاست څوک مستحق دي؟..." .

سپين په داسي حال کي چي سر يې کښته اچولی و وويل:

"له هغې ورځي څخه چي پلار مي وفات سوی دی ما والله که د مځکي سر ليدلی وي. تل په ولاړو گرځم. هيڅ شي ته مي پام نه دی، که نه وي اصلي خو حقيقت دا دی چي هغه شيان خو په تاسو پوري اړه لري. بې غمه اوسه زه به دي په دغه برخه کي ناز واخلم" .

"د دغو خبرو په اورېدلو ملا صاحب نور هم په پسي وغوړېده او داسي څرگندېدله چي تا به ويل په کاليو کي نه ځايېږي. بيا يې په ورغوي کي يو څه تور نسوار په خورا نزاکت سره واچول او هغه يې خان ته ونيول. خان په ډېره فاتحانه وضعيت ملا ته وکتل او د لاس په دوو گوتو کي يې نسوار راواخيستل او مستقيماً يې پزې ته يو وړل. يوه، يوه نيمه دقيقه بېخي چوپه چوپايي وه. بيا دغه سکوت خان صاحب مات کړ او ويې ويل:

"زما په خپل فکر کي د مرحوم په کاله کي بل داسي په مالگه سړی نه شته لکه سپين. که د مړي آب او مېنه خوندي کېدله نو همدغه به يې خوندي کوي. نو زموږ هم کوښښ دغه دی چي د ده ملا وتړو او په هره توگه چي وي له دغو اوسنيو جنجالونو څخه به يې خلاص کړو" .

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صاحب خپل څنګوالبې را ببېر ته کړ او خان یې د خان په دې خبره ناګومانه واچاوه او ور ته ویې وویل چې:

"سپین خو شکر دی هر څه لري سره او سپین یې تر سر تېر دي. پلار ور ته هېر څه ډېر کړي دي څه پروا یې لري. په لمنو- لمنو که یې یاد کړي بیا هم نه تمامېږي. دی یې څه غم لري".

خان لږ څه تند سو او ویې ویل:

"مطلب بل شی دی. ملا صاحبه! د سپین داسې زړه دی چې له خپلو میرو ګانو سره وپش وکړي او له هغوی څخه خان جلا کړي، یو آرام او مستقل ژوند ولري. ته خو پوهېږې چې دغه کور نه دی بلکې د بنزو کور دی هر څوک یې کالخوای دي. دوهم تکی دا دی سپین وایي چې د مځکو ډېره برخه باید په ده پوري تکیه وکړي ځکه چې د ده مېریزي ورونه خو ټول کمکیان دي او داسې خطر موجود دی چې د دوی د میندو دلاسه به دا مځکې وړیا او یا په نه څه ووځي".

"ښه-ښه! اوس په مطلب ورسېدلم د ده د دریمې میرې زوی خو هم اوس ښه لوی غوندې معلومېږي. زما په خیال پر خان به ګرځېدلی وي او یا به ژر وګرځي".

خان لږ څه په جدي لهجه بیا ور ته وویل:

"ته هغه څه کوې ملا صاحب! زموږ مقصد خو دا دی چې سپین ته یو څه ګټه راوړو ځکه چې سپین لوی ځوان دی او په ښه او بد پوهېږي نو دی هم داسې سړی نه دی چې د چا ښه ور ونه ګرځوي".

ملا صاحب لږ څه شهید غوندې سو او په داسې بړغ یې په وینا خوله پرانیستله چې په هغه کې د ده پښېماني او عذر غوښتل ښکاره معلومېدل.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"صاحبه! حافظه مې نوکي خرابه سوې غونډي ده که کومه ناپېيته او داسې خبره وکړم چې نه سره لګېږي نو تاسې ما وبخښئ".

د دوی دغه مرکه هغه وخت لږ څه غځېدنه غونډي سوه چې د سپين خور پتنوس په لاس رانوتله. دغه چاى د ملاصاحب لپاره دی. ملاصاحب غوښتل چې موضوع وځنډوي خو خان ورته وويل چي:

"دغه کوچنۍ نجلۍ د سپين خور ده. مونږ بايد خپلو خبرو ته پسي دوام ورکړو".

ملاصاحب بيا سر کښته واچاوه او ورويې د خان سره وويل چي:

"مونږ خو د دې جانداری په کارونو کي دومره لاس نه لرو، خانِ صاحب ستا خو ښه ده هر ډول چي تا او سپين سره غوټه کړه زما خو ښه ده".

ملاصاحب چي دا خبره خلاصوله نوې پياله ور پورته کړه څکه چي چاى ډېر تود و د ده سونډان ژبه او تالو پرې وسوځېدل او هم په دغه سبب يې (سور) ټولو واورېده. په ستر ګو کي يې اوښکي وګرځېدلې. خان د دې لپاره چي ملاصاحب په خان پوه نه کړي چي د ده په سوځېدلو پوه سوی دی او هم د دې لپاره چي سپين ته د ده په کار کي د ملاصاحب د مرستي او رول اهميت وښيي په يو آرام ږغ يې پوښتنه وکړه:

"هغه ورځ د کوز کلي څخه څو کسه راغلي وو او ستا پوښتنه يې کوله چا راته وويل چي د هغوی پر کومه کونډه باندي دعوه ده نو نه يم خبر چي هغه دې څرنګه کړه؟".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا صاحب په داسي حال کي چي له جېبه يې ژېړي غټي تسبې چي د سدري په غوټه پوري تړلې هم وې را وايستلې او هغه يې يو دوه درې پلا کښته او پورته کړې او ويې ويل:

"هغه خو د (لالي) اکاچې په ژمي کي مړ سو ښځه وه. ميراث خور و يې پسې اخيستې وه. ورته ويل به يې چي په خپل قوم کي مېړه وکړه. خو دا خورا سپين سترګې ښځه وه او دې خبري ته تن نه ږدي. ددې خيال دی چي په يو بل ځای کي دخپلي خوښي مېړه وکړي. نو د (لالي) اکا تربرونه او د کونډې ورونه راغلي وو او يو ښتنه يې راڅخه وکړه چي په دغه خصوص کي څه وکړي؟. شريعت څه وايي؟ ماهم په ډانګ پېيلي ورته وويل چي شريعت خو وايي چې کونډه دخپل واک او خپل اختيار خاونده ده. هرچيري چې مېړه کوي کولای يې سي. خو دلته يوه خبره بله هم شته هغه داچي د قوم رسم ورواج هم يو شی دی. زموږ پلرونو او نيکونو داسي راتېره کړې ده چي بايد کونډه په خپل کاله کي خوندي سي او آب و پرده يې وساتله سي. خو خلک اوس ډېر سپين سترګي سوي دي. دعالمانو خبره نه مني. دښځې ورونه پر له غور ځار سول او په دې خبره خورا پر له واوښتل.

بيا مو فيصله پر دې باندي وکړه چي زه او (خان صاحب ته اشاره) به يوه ورځ سره کښېنو او ددوی تېره به وکړو".

خان صاحب بياور ځني پوښتنه وکړه:

"څه پوري شته او که لغ لغړ دي؟. ماچي اورېدلي دي دښځې پلار ګنې په غوښه ده او شپه يې نه تېرېږي. ته وايې څه به په جوړ سي؟. په خبره ارزي او که به خوسي موچنې په کي وشلوو او څه به لاسته رانه سي".

ملا صاحب يو څه و مسل او په يوه او بل کناتي سو او په يوه پاسته غوندي ږغ يې وويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"دوی خو په خپله سپین هډوکي دي د ماښام تبې یې نه باندي کېږي او تر کورونو یې سپي په منډه او په غپ تېرېږي. زه حیران یم چي تا ولي دلته د دوی د شتمنی او یا نېستی پوښتنه وکړه. کونډه په خپله هر شی دی او هر څه په جوړېدای سي. خو موږ دي خدای وساتي چي په چابه په جبر او زور یو شی جوړوو. خو دا هم وایم که چاڅه راکړل ایسته یې نه غورځوم او که یې رانه کړل پسې غورځم نه. خالق رازق دی. چي خولې یې راکړې دي رزق به هم راکوي. تر اوسه خو یې ښه رارسولې ده له دې څخه وروسته به هم الله یادوو".

بیا خان سپین ته خیر سو او ورته ویې ویل:

"ته ورسه ستا د مرحوم پلار کالي هر څونه جوړې چي یې وي د هغه کوټونه، اوږده کوټونه، پوستین، پګړی، خولی او نور هر څه چي ده استعمالول هغه راوړه چي ملا صاحب ته یې ورکړو ځکه چي د علماوو خوښي او رضایت د دین په لاره کي یوه غټه کامیابي ده. دا دي ښه کړي دي چي آس دې صاحبزاده صاحب ته ورکړی دی هغه هم دعاګوی دی او تل پر موږ و تاسي نظر ساتي. زما مشوره هم دغه ډول وه".

ملا صاحب په دې وینا باندي د ګل غوندي وغوړېده او په داسي حال کي چي له خوشحالی او ښه زړه یې غاړي بوږېدې وویل:

"خدای تعالی ځکه تاسي ته په رحمت کتلي دي. او تاسي یې په ټولنه کي درانه کړي یاست چي تاسو علماوو ته په درنه او د قدر په سترګه ګورئ. که دغه تاسي خانزاده ګان او د لوی زړه خاوندان نه وای نو د علماوو د شپې تېر خو به خورا سخت و. عام خلګ خو عام دي. په هیڅ نه پوهېږي او نه څه کوي. دوی په خپل ځان پوري پکو دي. نو د عالمانو سره به څه وکړي.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ښه په یاد دي چې په دغه کلي کې نږدې لس دوولس کاله پخوا شپاړس شلې کسه اوسېدل.او هر چا به یوه کوچنۍ - کوچنۍ ټوټه مځکه درلوده کله چې به د ریشو وخت راغی نو ته باور وکړه (سپینه زویه!) چې د خپل زکات په راټولولو به مې نوکان ووتل او هر چا به خورا سپین سترګي راسره کوله خو ځکه چې د دوی نېتونه ښه نه وو. او پر علماوو باندې یې دومره نظر نه و، نو د هغوی مځکې خدای پاک ستا پلار ته ورکړې او هم خان صاحب په کې بې برخې نه سو. اوس خو په پوره زړه او آرامۍ سره خپل زکات په لاس راځي او له ډېرو خلکو سره لاس په ګرېوان نه یم".

کوم وخت چې یې د خپلې دغې وینا تاثیر په دوی دواړو کې په زړه پورې ولید نو ملاصاحب بیا خبره شروع کړه:

"پر وانه لرې، اوس به د ښخو لاس اړ وي کالې به بیا ماښام چې ډوډۍ وخوړله سوه راوړې. ما داسې بلل لکه په خپل کور کې او اوس یې هم دغه ډول بولم".

په دغه وخت کې خان په یو ژور فکر کې ډوب و.

ملاصاحب چې کوم هوکې وانه ورېده نو یې بیا خبره غبرګه کړه او ویې ویل:

"وپوهېدې خان صاحب! کالې به وروسته له هغه چې د ماخستن ډوډۍ وخوړله سې رابه یې وړي. اوس به د ښځو لاس بند او اړ وي. څرنګه سپینه زویه! دغسې دي نه ده خوښه؟".

هو ملاصاحب! هر ډول چې ستا او د خان صاحب خوښه وي هغسې زما خوښه ده.

بیا ملاصاحب ناڅاپه له خپله ځایه تر وره دباندې نظر واچاوه او په مقصر غوندې بږغ یې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"د دنیا په کارونو کې ورک یم، لمونځ او اودس خو مې هېر دي.

خان صاحب ته او سپین دلته کښېنئ، زه به لمانځه ته ولاړ شم، او مقتدیان به راته ګوري، ماچې د مازیګر او ماښام جمعه ورکړه نو به راسم او که ستا زړه غواړي او ماجت ته راځې نو ډېره به ښه وي بیا به دواړه ډوډۍ ته راسو".

"ملاصاحب ته ولاړ سه زه به همدلته لمونځ وکړم او یوه ګړي به له سپین سره نور هم وږغېږم تر څو چې ته راځې موږ به ښې لاري چاري درته څارلې وي".

ملاصاحب سمدلاسه ولاړ سو او خپل څادر یې پر خان راتاو کړ او له بسم الله ویلو څخه وروسته له وره څخه ووت.

سپین له ده سره د انګړ تر وره پوري ملګري وکړه او بیا بیرته راوګرځېده. خان پر نیالي باندي ستوني ستغ پروت او د خوني چت ته یې په خیر - خیر کتل. کوم وخت چې یې د سپین د راننوتلو کړپار واورېده نو سمدلاسه یې پښې راټولې کړې او لږ څه یې د خان وضعیت سم کړ.

"سپینه ته خو ډېر طالبمن یې، ستا لپاره مې خورا ښه او په زړه پوري لاره وسنجوله چې د هغې په اثر هیله کېږي چې فایده به وکړې او د کور او کاله له جنجالونو څخه به دې اوږې سپکې سي، که څه هم دا لاره لږ څه کړه وړه ده خو دومره درته وایم چې څرنګه چې ستا زړه وي هغسي به دې چیټه وسي، اوس خدای پاک ښه موقع په لاس در کړې ده. نور ورونه دې کوچني دي. ته کولای سې چې اوس خپل موټ کول (ښکل) کړې او هغه مخکې چې ته یې غواړې خان ته کړې او بیا په بې غمه زړه واده وکړې او د یو خوږ ژوند څښتن سې".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین په خورا مینه ورته رانږدې سو او په داسي حال کي چي د ده پر څنګوالښي يې ځنګلي ولګولې ورته وويل:

"ته خو زموږ مور او پلار يې. بابا به تل ستا صفتونه راته کول اخر چي په خپلو سترګو مو وليدل او هغه مرستي به يې تل يادولې تا به په محکمو کي له هغه سره کولې. نو زه پوره يقين لرم چي ته زما په خبر فکر کوې او زه به هم ستالار ښودنه هېره نه کړم او هر څه چي مي له وسه وسي هغه به در څخه ونه سپموم. نو زه خو هم اخر پښتون يم او پښتنې زېږولې يم".

خان ورته وويل:

"په دې کي به د ملاصاحب صلاح او مشوره هم واخلو. فکر کوم چي هغه به هيڅ په کي ونه وايي.

سپينه! تا يو ښه کار په نظر کي نيولی دی چي هغه دا وچي ملاصاحب ته دي د خپل مرحوم پلار کالي ورکړل. زه لږ څه زړه اونا زړه وم. ما ويل تا به بل چاته ورکړي وي او يا به پر ناګاره سې چي نه شته او هغه دي دلاسه ايستلي وي. اوس موږ کولای سو چي په دغه کاليو د ملاصاحب زړه راونيسو. ملاصاحب خو حقداره دی. بل دا چي ډېر عمر يې دلته تېر کړی دی تل په مړي او ژوندي، په غم او ښادي کي راسره شريک او حاضر دی. بل دا چي يو عالم سړی او د خدای د لاري څخه خبر او د نبي په مسند او مسله باندي ناست دی او زموږ او ستاسو دعاګاني بلل کېږي، که د ده لارښودنه، نه وي او د ده وعظونه او نصيحتونه، نه وي نو والله چي دغو خلګو خو به چي تول له لوږي کبدي کوي په خپلو منځو کي خوړلي وای. زه چي خان يم په ياران يم ته چي بدای او شته ن يې او دا دومره ملکونه جايدادونه لري خپل عبادت. لمونځ او اودس کوي چي په هغه جهان خدای ښه جنتونه درکړي نو ته دا ماته وايه چي ګواکي زه ستاسي په قدر نه پوهېږم؟ په هغه ورځ

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

باندي مي ستا خبري هم پر زړه د کاڼي کرښي دي چي تا دوی ته وویل "د خدای امر خو دا دی چي ملا صاحب در ته واوراوه ټول خان ته مسلمانان وایاست باید هغه د زړه په سترګو وويني او د زړه په غوږ و يې واوري. که نه وي نو والله خو به د خپلو کوټو تنبې در پسي ټينګي کړم او ټول خو به په بنديخانو کي وراسته کړم. تاسو څه خيال کړی دی. شکر دی پاچايي شته. عدالت شته". ټول د دې خبرو په اورېدلو غلي غوندي سول او په هغه ورځ موږ د خلګو له ځيبړي څخه خلاص سو....

سپينه! خبره بلې خواته ولاړه خو په دې خوښ يم چي پر بده خوانه ده تللې په دې ډېر خوښ سوم چي ستا داشيان ټول ياد دي. دا به دي هم په ياد وي چي په هغه ورځ يوه کوچنی شانته نښته هم وسوه چي زما ناظر (ګنډ) هم په کي ژوبل غوندي سو او د هغه په عوض مو څومره کسان کش کړل او څومره مو بنديان کړل خو دا زښته سپين سترګي خلک دي، هر څومره چي يې په سر ټکوې هغومره دوی نور هم خپل شدت زياتوي. ته څه فکر کوې چي ګوندي خلک اوس په کراره دي؟ زه درته وايم چي دوی هماغه خلک دي کله ساړه سي خو مري نه او لږه موده وروسته بيا تاوده سي. خبر دي وي زموږ وستاسي ژوند دي وي په نړۍ کي خو هر څه پېښېږي. دغه ټول د همدغو يارانو په زور خوري. ته خو لا اوس هلک يې تجربه دي کمه ده. ستا پلار دي خدای وبخښي په دغو خبرو يې ښه سر خلاصېده".

صاحبه! ماته مي پلار ډېر څه راښودلي دي. هغه لا څه کوې زما په خپله ډېري خبري په ياد دي اوس خو زياته کوچنی نه يم زما والله که هغه ورځ هېره سي چي څو کاله پخوا زموږ بزګرانو زموږ لنګي غواوي حلالې کړې او زموږ په چمبر يې يمان

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

را اخيستي او غوښتل يې چې زموږ کور ته اور واچوي. د دوی ناري تر اوسه پوري زموږ په غوږو کې دي چې ويل به يې:

"زموږ مځکې دغه سوايي خور په نه څه را څخه تر لاسه کړي دي، موږ بېرته خپلې مځکې غواړو او داسې نور..."

او دا مې هم نه هېرېږي چې کوم وخت چې ته او ملاصاحب په دغو خلګو راښکاره سوئ او يو څو خبري مو ورته وکړې دوی داسي ساړه سول لکه چې په اور باندي يخې اوبه توی سي. او په هر يوه لکي وځړېده. په تېره بيا د ملاصاحب دا کلمات خو مې تر اوسه په غوږو کې ازانګه کوي چې او خلګو برخې ازلي دي، ورکړه د خدای ده. تاسي ولې ناروا کوئ او پر دې سړي باندي راغورځئ! نه مو دي اورېدلي چې: "باخداداد ګان ستيزه مکن". يعني چا ته چې خدای پاک ورکړې وي د هغه سره سيالي مه کوئ. تاسو ته به خدای په هغه جهان کې عوضونه درکړي. تاسي ولې په دې مرداري دنيا پسې دومره "ګرځئ ځرنګه يې ښه ويلي دي چې: "له پېښي تېښته نه شته". اوس هم دا درته وايم چې داسي بې خبره خلګ شته چې تل په دې فکر کې دي چې څه وخت زموږ او ستاسي بېړی واړوي".

له يو څه خنډ او مکث څخه وروسته خان خپله خبره پسې اوږده کړه او وې ويل:

"ما چې کومه لاره چاره ستا د ښېګني لپاره لټولې وه هغه دا ده چې تاسي سره وېش وکړئ.

دوې بنې دي يوې خواته سي او دوې بنې دي بلې خواته. ته په خپله هغه ميره له ځان سره کړه چې د هغې يو زوی او يوه لور ده. په وېش کې به زه او ملاصاحب دواړه ناست يو. هغه مځکې چې ته يې خوښوې هغه لا اوس وټاکه چې موږ يې د درېمانو په توګه تاته در په برخه کړو. وروسته له څو موده به دې ميره يو

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چېري خرڅه کړي. لور به يې هم يو چاته ورکړي. پاته سو يو زوی يې هغه به هم بيا په يوه بلا وخوړو او په دغه ډول به د هغوی د ټولو برخه هم تاته درپاته سي. دا بايد درته ووايم چي دا خو د دې لوبي يوه برخه وه. بله برخه به يې داوي چي داسي چلونه بايد وسنجول سي چي د هغو نورو هلکانو مخکي هم تاته په لاس درسي. دا دوهمه برخه يې په تا پوري اړه لري. زموږ په مرسته ته اوس لومړنۍ برخه عملي کړه. دغه کار بيا اسانه دی. هيڅوک هم نه درپوهېږي. ميره دي ناوې ده، هغه بې له مېړه ژوند نه سي کولای. مېړه به هم په داسي ځای کي ورپيدا کړو چي بيا د دغه ځای مخ ونه ويني. پلارګني يې هم عاجزه او خواره ده څه نه سي کولای او نه ستا مخي ته درتلای سي. ته په دې خبره باندي ښه غور وکړه. که دي دا خبره خوښه سوه نو موږ به د دې د عملي کولو لپاره په تفصيل سره نقشه درجوړه کړو".

سپين يوه ګړی د ژور فکر په سيند کي لاهو سو. چي راپر سد کېده نو د خان د خولې څخه يې دا خبري بيا واورېدلې:

"هو يو شی به کوې هغه دا چي څوک ستا په دې خبره پوه نه سي، ځکه چي په دغه وختو کي خلک دومره راته په ښه نظر نه ګوري لکه چي پخوا به يې کتل. په تېره بيا په دغو وختو کي خو يو څه بې لاري او بې سره پيدا سوي دي چي خورا ښو يېدلي دي او د هيڅا حق نه پېژني، نه سپين کالي پرېږدي او نه د علم خاوند. دوی ټول وايي چي همدغه بډايان، خانان او ملايان د خلکو دښمنان دي. که دي له مور سره صلاح کوله هم يې وکړه خو له دې کبله چي ښځي لږ څه ناقص العقله غوندي دي، نو زما په فکر ته په خپله چرت ووهه او بل څوک په ځان مه پوهوه په دغه خصوص کي ما د ملاصاحب سره هم تر يو حده پوري خواله کړي دي نو به يې هم سر په خلاص کړم".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپین سترګي وبرېښېدلې او په خان نه پوهېده چي دغه تجویز د خوشحالی دی او که د غم. خو دې تکي یې له زړه څخه ښه څکه وکړه چي میره او خور خو به واده کړي او د دوی د مځکو حق به هم ده ته ورپاته سي.

هو! د دوی برخه به هم ده ته ورپاته سي، هغه څه لږ او کوچنی جایداد نه دی. دا چي د دانورو برخه به هم په یوه نه یوه چل سره ترلاسه کړي. د ده په مغزو کي یې خورا خوږې هیلي ورپیدا کولې، د دغو هیلو تر سر رسولو مسله خورا اسانه او تر لاس لاندي ورته ځلېدله. ځکه چي خان صاحب او ملاصاحب او هم غالب ګومان دی چي صاحبزاده صاحب به هم د ده هر ډول مرسته او ملاتړ وکړي. خو اوس به بیا په دغه چرت کي وي چي په خپله دوی به څومره او په څه ډول څني وغواړي. کله به یې په زړه کي ویل چي په ښکاره او د که خوله پوښتنه څني وکړي او هر څه چي لازم وي هغه به ورسره وتړاکي چي بیا وروسته دومره غوښتنه څني ونه کړي چي تر (مز یې شکرانه) ډېره سي. خو بیا به یې د خان سره ویل چي اوس یې پرېږده کوم وخت چي کار وسي او ټول خطرات تېر سي نو البته هغه وخت به یې خوشحاله کړي. یوه لوېشت مځکه که راوګټي نو هم تر هر څه ښه ده او هیڅ قیمت نه لري.

سپین بیا په یو احترام لرونکي ږغ ورڅني پوښتنه وکړه:

"زما د دغه میرې پلار ګني که څه هم خواره ده او څه نه لري خو کلک خلک معلومېږي. که یوه پلا په لاره کي راته ودرېدل او پښې یې ټینګي کړې نو بیا به څه کوو؟.

دوهمه خبره دا ده چي ته وایې هلک به په یوه بلا وخورو. که چېري خلک او ماماګان یې راخبر سي نو څه خواب به وایو. دا

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوالونه مې ځکه دلته وکړل چې ښه ده د هر سي تری اوس لا وتړلی سي".

خان ورته وويل:

"زويه! ستا دا پوښتني او لارښودني داسي دي (لکه لمسي چې انا ته... ورښيي) ما دغه ټول اړخونه څېړلي دي او د هر مشکل لپاره مې په زړه پوري لاره موندلې ده. هغه کورني څه کولای سي؟ که په دغو ټولو کارو سر تر پايه خبر سي نو بيا يې هم څه د لاسه نه کېږي ځکه چې موږ په سړو کي پر ببېښ يو. که لاړ سي عرض وکړي نو دا خو زما نسوار هم نه دي ځکه چې شکر دی غرانونه شته چې ويې شيندو. يوه خبره به زه درته وکړم چې نن ورځ غران هر څه کولای سي، او هر ډول درنه ډېره او چټولای سي، زموږ پاړسي ويونکي ورونه خو اوس پيسه (مشکل کشا) بولي که چېري (خدای دي نه کړي) ډېره سخته راغله نو صاحبزاده صاحب او... صاحب خو شته، دوی چې مازي ستر ګي وښوروي هغه کار د خدای په فضل سره بيا سوی وي.

يه زويه! په دغو خبرو پسې به نه ګرځې، که دي زړه غواړي چې ښې حاصل لرونکې مځکې او شنه باغونه ولرې او له دغه اړخه دي هم زړه نور ډاډه سي نو دغه کار وکړه، او بيا سو که ورته کښېنه او خدای يادوه".

له لږ څه ځنډ څخه وروسته خان بيا پر بړغ کړل:

"ته په خپله ملاصاحب ته څه مه وايه هغه به زه په خپله ژبه پوه کړم، ځکه ته به په داسي ژبه ورته ووايې چې وبه ترهيږي".

په دغه وخت کي سپين ته خپل اکا ميرامد ور په زړه سو او لکه نابېره چې يې د خپل مقصد په لاره کي يو لوی مانع ليدلی وي، بړغ يې کړه چې "د ميرامد کاکا څه تری تړې؟".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان د ستر ګو په کونج کي ورته وکتل او وې ويل:

"هغه زما په زړه کي دومره اهميت نه لري. په خپله دي خورا سپين ږيرى دى. دا ګومان نه کېږي چي تر ډېره دي ژوندى وي. د داسي کارونو اجرا کول خو وخت غواړي. داسي نه ده چي نن موږ ووېل او سبا يې سمدستي اجرا کړو. هر کار خپل يو ترتيب لري.

دوهم ټکى دا دى چي ته خبر يې چي ميرامد او ستا پلار له شلو پنځه ويشتو کلو را ايسته هيڅ خبري نه سره کولې. دا لا څه کوې چي يو د بل په مرګ خورا خوشحاله وه.

ګومان کوم چي کيسه به يې ستا ټوله په ياد وي. اوس هم ميرامد وايي چي زما ټول حق ده وخوړ او زه يې لغ لغړ وشړلم. له ما سره هم څه خبري نه کوي او کوږ مغزى را سره ګرځي. ځکه چي دى دغه فکر کوي او هر چېري وايي چي ما د ده له ورور سره د ده په خلاف مرسته کوله. نو د ميرامد زړه له تاسي ټولو څخه تور دى. ډېر ځلي يې ويلي دي چي که ټول اور واخلي زه به ستر ګي ور کېږي نه کړم.

په دې څو وروستيو ورځو کي چي خپي او راځي او يا دي د پلار پر مړي باندي دومره هغې خوا او دې خواته غورځېده مقصد يې دا و چي دى هم کوم شواروز (شبانه روز) ځکه په لاس راوړي. او په دغه اړ دوړ کي دى هم يو شى تر زامه کړي".

خو دوى په دغو خبرو اترو بوخت وو چي ملا صاحب بېرته له ماجت څخه راغى. ځکه چي د انګړ ور تړلى نه و بې له کوم ټک او ټوک څخه سيخ هغې خوني ته روان دى چي هلته لومړى خان او سپين سره ناست وو.

کوم وخت چي ملا تر لومړي انګړ تېرېده نو لږ شان ته ځوږ يې تر غوږو سو او پرېکړي پرېکړي ټکي يې تر غوږو ورځي چي

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني یې اوري او ځیني نه. مثلاً یو ځل یې د یوې ښځې ږغ داسې واورېده چې ویل یې "سپین سرې (مقصد یې د سپین مور وه) خو لکه چې کوم چل یې جوړ کړی دی چې ځان ته یې لوګی راخېژي او څه پخوي، ځوک یې مېلمانه دي؟".

یو بل ږغ: "د چرګانو کنغهاري و، خان... مېلمه یا صاحب...".

ملا صاحب چې په خونه ورننووت او په خپل ځای کښېناست نو په داسې حال کې چې له جېب څخه یې تسبې را ایستلې سپین ته یې وویل:

"ته خو د کور او کاله مشر یې اوس د خپل پلار په ځای ناست یې. د ټولو خلکو سترګې تاته دراوړي، ما څو ورځې پخوا اورېدلې وه او اوس مې هم تقریباً په خپله یقین راغی چې ستاسې په کور کې څه لږه بې انتظامي ښکاره کېږي. هلک. ښځه او کوچني ټول په خپل سر غونډي راته معلوم سول، که دغه وضعیت (خدای دي نه کړي) پسې اوږد سي نو ستاسې د کورني نوم به بدسي او تاسې ته به دنیا یې تاوانونه واوړي. دا خبري دلته ستا د خبر لپاره درته کوم.

خان صاحب هم حاضر دی. که بد وایم دی دي راته ووایي".

خان صاحب په ښه مینه او توده لهجه ورغبرګه کړه:

"صاحبه! اوس زمانه تر خان تېره ده، څوک د چا خبري ته غوږ نه نیسي، هر څه سړی دباندي کولای سي، خو کور او کاله ته چې راسي هر څه ورځني هېر سي او دلته د کاله د غړو په لاس لوبېږي، د احمدشاه بابا دا خبره دي نه ده اورېدلې چې ویلي یې دي:

"ټوله دنیا مي ایله کړه بې د نغري له غاړي نه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته زما مقصد دا نه دی چې ګواکې زه ستا د وينا طرفداري نه کوم او يا دا وايم چې خپل کهول په واک کې درلودل ښه کار نه دی، بلکې مقصد مې دا دی چې دغه کار که څه هم ډېر ګران دی خو بيا هم بايد تر يوه حده پورې خو وسي او زه هم ستا د وينا ملاتړ کوم".

ملا د خپلوی او همدردی په لهجه خپله وينا پسې اوږده کړه او ويې ويل:

"ستا خبره خو په سلو کې سل رښتيا ده. خو څکه چې دا يو لوی کور ياديږي او هر چا سترګې ورته نيولې دي نو دوی ته ښځې ضروري ده چې خپله لمن تل تر خپلو پښو لاندې وساتي او پرې نږدې چې خلک دوی په ناوړه خوله ياد کړي. شکر دی غنم يې په کندوانو کې نه ځايږي. په باغونو کې يې اسان ستړي کېږي. لويه ډله مزدوران او بزګران لري. په دينداری کې هم ښه دي خو که تر دې لا ښه وای نو ښه به وه.

"غوږې چې هر څومره غوږ وي هغومره ښه وي".

زه چې ده ته څه وايم له لوربينې يې وايم. که دوی يعنې دغسې شتمن خلک په آب وعزت کې وي او ډوډی يې پنډه وي نو څرګنده ده چې زموږ هم عزت دی او ډوډی به مو پنډه وي. خو که دوی خدای دې نه کوي داسې نه وي او يا خوار وي نو توبه له دې لوڅګانو يعنې اوپره خلکو، اوپره خلک خو په هيڅ بند نه وي".

سپين لږ څه سور او شين سو او بيا يې په يوه لاپوکه غونډې بږغ ورته وويل:

"زه پوهېږم چې ستا نصيحتونه تل زموږ د فايدې لپاره وي.له دې کبله چې ستا پر موږ زړه خوږېږي او زموږ د هوسايې او نېکمرغی سره مينه لرې. نو څکه دا راته واياست. خو زه داله زړه درته وايم چې ما تل په دغه برخه کې ډېر کوښښ کړی دی او دا

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي هیله ده چي ږغ مو دبانـدي ونـه وخـي خـو څـه وکـړم هـیڅ خواتـه مـي مـخ نـه اوړي. دا ښـځي یعنـي میـرې ګـاني مـي وهلـې او ترټلـې هـم دي خـو سـره لـه هغـه بیـا هـم دوی یـوه پـر بلـي بانـدي دا ډول سـره غورځي لکـه پیـشیاني. زه خـولـه همـدې جهتـه دا غـواړم چـي ژر ځـان لـه دغـه ډول نـاوړو جنجـالونو څخـه خـلاص کـړم او هـره یـوه پـر ځـای کـښېنوم. او پـه خپلـه خپلـې غریبـی تـه د خپـل پـلار پـه شـان دوام ورکـړم. دغـه کارونـه بـه هـم انـشاءالله تعـالٰی سـتا او د خـان صـاحب پـه برکت اجرا کړم".

دا خبـره چـي یـې خلاصـوله سمدلاسـه یـې د خپـل پـلار کـالي چـي بایـد لـه ډوډۍ خوړلـو څخـه وروسـته یـې مـلا تـه ورکـړي ور پـه یـاد سـول. او لـه خپـل ځـای څخـه اوچـت جـګ سـو. دواړو (ملاصاحب او خـان صـاحب) تـه یـې مـخ راسـتون کـړ چـي د یـو څـو دقیقـو لپـاره اجـازه ورکـړي. د اجـازې اخیـستلو څخـه وروسـته چټـک مورتـه چـي پـه څالـه (اشـپزخانه) کـي یـې د مېلمنـو لپـاره ډوډۍ تیاروله راغی او ورته ویې ویل:

"ادې جـانې! زمـا خـو بېخـي هېـر سـوي وو. د بابـا کـالي بایـد خونـدي یـو ځـای سـره ایـښي وي هغـه تیـار کـښېږده چـي د ډوډۍ خوړلـو څخـه وروسـته سمدلاسـه یـې مـلا تـه ورکـړو او هـم درباتـدي زېـري کـوم چـي خـان صـاحب او ملاصـاحب دواړه زمـوږ د ګټـې او فایـدې لپـاره فکـر او کـار کـوي. وایـي چـي د نـورو میرو ګـانو او میرېـزو زامنـو او لوڼـو لاس بـه داسـي وکـاږي چـي د پـای لـوی بـاغ او د کـڅ ښـې پستې خاوري مځکي به موږ ته په وېش کي راولي".

پـه دغـه آن کـي مـور یـې پـه خولـه لاس کښېښود او پـه اشـاره یې پوه کړ چي د څـالي پـه هغـه بلـه برخـه کـي چـي هلتـه لـوی تنـور هـم ایـښی دی د دې دوهمـه بـن ناسـته ده او کتـو اېـشوي. یـوه اووه کلنـه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لور يې هم ورسره ده. ده بېرته په عادي ږغ خولې. څه سو که ورته وويل چي:

"پروانه لري هغه خو په غوږو درنه ده څه به اوري. نجلۍ يې په دې خبرو نه پوهېږي".

د دې وينا وروستى ټکى يې تماماوه چي د ښالي هغې بلې برخې ته ورننووت او ميرې ته يې وويل:

"دلته څه غواړې؟ څه ورکه شه په هر ځاى کي ستاناپاکه ارواح ګرځي، يو چېري به درڅخه خلاص نه سم بلادي په دا پلن مخ سه".

لومړى تر هغه چي دا څه ووايي د هغې کوچنى لور و وېرېدله او په ژړا سوه او د مور په څنګ ورننوتله دا ځکه چي دوې ورځي پخوا يې په څپېړه دا ډول وهلې وه چي خوله يې په خاورو تللې وه بيا يې مېرې په قهر ورته وويل:

"زه دې وچ سه بابايي هم ته رابانـدي کوې؟ نن خو د کتهوي د پخوا لو وار زما و، ډوډې مي هم د (جانان) په ماينې پخه کړه (جانان د دوى بزګر و). په خپله خو تاسي د ښان لپاره چرګان غځولي دي او وريجي پخوئ، بربزى او غږومبى لا پر مالرې؟ دابد وکړ دي خاوري شه".

د سپين مور سمدلاسه ورته وراغله او بې له دې چي لېږ څه د ادب مراعات وکړي په بشکنځلو يې خوله پوري کړه. نژدې وه چي خورا لويه ماره ښيني جوړه سي. خو سپين دوى سره پوري وهلې او خپله مور يې بېرته د ښالي دابلي برخي ته راو ايستله. بيا يې مور ورته وويل:

"کالي له ماسره نه شته هغه خو دي د کشري مېرې سره دي. زه په خبره يم چي کالي يې ټول يو ځاى کړي دي او په (ګوګو) کي يې ايښي دي.

(WWW.KITABTOON.COM) كتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ یې ماته هم وویل چې کالي یې نغښتي دي او که سپین هغه چاته ورکول نو له ما څخه دې یوسي خو په دې څو وروستیو ورځو کې دا له ما سره یوځه بړسکه ده. او که یې نه درکول نو نیغ د (ګوګو) خواته ور تېر سه او په خپله یې راواخله".

سپین په دې وویرېده چې د آب مبلمانه یې یواخې په کوټه کې پرې اېښې دي او په خپله د ښځو د دعوو او جګړو په جال کښېوتلی دی نو هغه په بیړه د هغې مېرې د خونې خواته ور تېر سو. او دا یې د ځان سره غوټه کړې وه چې که یې په سمه درنه کړل نو سمدلاسه به په کې لوېږي، او داسې به یې وهې لکه....

خو د سپین ستوری لوړ و. کوم وخت چې دی ورته د هغې مېرې په خونه کې یې یوه کوچنۍ اته کلنه میرېزۍ خور ناسته وه او سپین ته یې وویل:

"ادې اوس دستې د دلو ادې کره ورغله راځي".

سپین لږ څه په تریو تندي ورته وویل:

"د بابا کالي یې چېرې اېښي دي؟".

نجلۍ له واره د (ګوګو) خواته ورغله او هغه کمبله یې پورته کول غوښتل چې پر ګوګو کې یې ویې راخړولي وو. خو وس یې پرې ونه رسېده او وررور ته یې وویل: "دلته لالا!".

سپین سمدلاسه ټول کالي له ګوګو څخه راوایستل او د خونې پر غولي باندې یې واچول. بیا یې نو په خورا خوشحالی او د بریالیتوب په ږغ وویل:

"زرغونه شې خورجانې!".

هر کله چې کالي ډېر وو نو هغه یې په دوه پلا یوړل.

ملا صاحب چې سپین تر کالیو لاندې بار ولید خورا خوشحاله سو او تندی یې ویې سره ولاړ او له ډېرې خوشحالی څخه یې تقریباً غاړه سره مښتې وه. خو په زحمت یې ورته وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"سپينه زويه! پوري ستړى سوى به يې؟، تا خو به كشرانو ته ويل چي دغه كار وكړي".

خان صاحب باندي را برغ كړل:

"ملاصاحب خو دي اوس وغتاوه. سپينه! د اسقاط د ورځي كسات دي ورو كيښې. ملاصاحب ما خو درته وويل چي د مرحوم په مينه خلګ پاته سوي دي او داسي هم نه ده چي ته به وا سپيره ړاګ دي".

سپين بيا د باندي را وتل غوښتل چي ملا ورته وويل:

"له خيره؟ راسه كښېنه".

"نور لا هم شته چي هغه راوړم نو به بيا كښېنم".

په دې چي ملاصاحب له ډېري خوشحالي په كاليو كي نه ځايېږي خان صاحب وپوهېده او په يوه احسان اچوونكي لهجه يې وويل:

"صاحبه! پرېږده چي هغه هم راوړي. زما هم دغه اټكل و چي نور كالي به هم وي. ځكه مرحوم خو يو اوپره مزدور او يا بزګر نه و چي خلګ بايد د دوى د غاړي كالي سمدلاسه سوځي چي له سيږو. خيرو او ناروغيو څخه خلاص سي".

د خان دا پور ته وينا چي تمامېدله سپين بيا په كاليو بار رانووت او په هغو پخوانيو كالو باندي يې واچول.

ملاصاحب دي منظري خورا خان ته جذب كړ او بې له ارادې يې وويل:

"شكر دى خدايه چي په دين د اسلام يو. خداى خو موږ او تاسي ته هر څه راكړي دي خو مازي موږ يې د ليدو سترګي نه لرو. الله تعالى...".

په دې ځاى كي خان صاحب د ده خبره غوڅه كړه او ورته يې وويل چي:

كتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"که دي خوښه وي لومړی تر ډوډۍ به کالي وګورو. خو که سپین وايي چي ډوډۍ بېخي نژدې او تیاره ده نو البته وروسته له ډوډۍ به يې وګورو".

سپين ومسل: "ډوډۍ هم نژدې ده".

ملاصاحب وويل:

"په کتاب کي يې راوړي دي چي (لومړی طعام او بيا کلام) د کالو کوټه خو درته ده او لويه برېښي. که اوس يې له ليدو پيل وسي داسي ژر به يې خلاصه نه کړو خو په مړه ګېډه چي دغه کار وسي خورا به خوندور وي. خو بیاهم که ستاسي خوښه وي".

خان صاحب غوښتل چي څه ووايي خو ملاصاحب بيا خپله خبره پسي اوږده کړه او ويې ويل:

"موږ او تاسي بايد په هر حال شکر وکاږو چپ له کفره. خان صاحب که مي له زړه پوښتي د پښتو متل دی چي (په ګاخر يې نه يم په خرپ يې يم).

صاحبزاده صاحب خو زموږ او ستاسي د سر سترګي دی او لوی روحاني سړی دی، خو داهم بايد ووايم چي موږ هم د نبي په مسله ناست يو.

هغه بله ورځ چا په خبرو کي ياده کړه چي سپين د خپل پلار آس سره دټولو اسبابو هغه مبارک ته ورولېږه. په دې خو خورا خوشحاله سوم چي بې ځايه ګام نه دی اخيست سوی او زما او د ده به منځ کي هيڅ توپير نه سته خو لږ څه مي دا زړه راته لږ سو چي زه خو به يې هم يادولم. بې له دنيايي او مادي مرستو چي ماله مرحوم سره کړې دي، ټول عمر يې امام هم وم. په کور او کاله کي هم خان داسي لږ غوندي بې سېکه راته ښکاريده. خو اوس تاسي او سپين د زړه پر پرهار باندي پند کي راکښېښوده.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خـدای دي تاسـو تـه پـه درنـه سـترګه وګـوري. خـدای مـو جنتونـه ځای کړه.

مـوږ سـپين پګړي خـو ستاسـي دعاګويـان يـو. تـل ستاسـي ښـه او برې غواړو".

ملا صـاحب خپلـه خبـره پـه مـشکل سـره خلاصـه کـړې وه. چـي د سپين خور ګډوه او چلمچي راوړل.

خـان صـاحب دواړه وزرونـه اوچـت کـړل او پـه داسـي حـال کـي چي سترېا يې کښله وويل:

"يـو چـړي لـه مـلا څخـه پوښـتنه وکـړه چـي پـه نـړۍ کـي کـوم ساز خوند کـوي؟ ده ورتـه وويـل چـي د چلمچي او ګـډوې ساز تـر هـر څـه ښـه خونـد کـوي. ځکـه دغـه سـاز د نعمتونـو د راوړلـو څـر ک وي نـو اوس هم د ګډوې او چلمچي شرنګهارۍ خورا خوند وکړ".

ملا صـاحب پـه داسـي حـال کـي چـي د خپـل لاس تـسپې يـې سره غونډولې او جيب ته کولې يې وويل:

"تـه ښـه وايـې پـه کتـابو کـي يـې د خوړلـو او څـښلو دشـيانو تعريـف خـورا ډېـر راوړى دى، خـو اوس کـه رښـتيا درتـه ووايـم زمانـه اخـره سـوې ده پـه هـيڅ شـي کـي خونـد پاتـه نـه دى. لـه هـر شـي څخـه بر کـت تللـى دى. لـه انـسانانو هـم سـپک ختلـى دى خـدای مـودي ايمان ته خبر کړي".

ده چـي دا خبـره تمامولـه د سـپين خـور لـه مخـه چلمچـي ورتـه کښېښود. ملا صـاحب اشـاره ورتـه وکـړه چـي لـومړى خـان صـاحب ته اوبه ور واچوي. خو خان صاحب لږ څه په جدي لهجه وويل:

"پـه داسـي ځـايو کـي خـو لـومړى حـق د علمـاوو وي. علمـا خـو زمـوږ د سـترګو تـور دي. کـه دوى نـه وي نـو نـړۍ نـه شـته هـر څـه بـه وران ويجـاړ سـي. پـه تېـره بيا زمـوږ د خانـانو لپـاره خـو خـورا مرسـتيال بلل کېږي. ورواچوه نجلي ملا صاحب ته اوبه ورواچوه".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملا په داسي حال کي چي لاسونه يې اوبو ته ونيول غاړي يې تازه کړې او په خواږه ږغ يې وويل:

"سپينه! ما تاته د کور او د کاله د ښه انتظام په خصوص کي څه وويل خو بيا زموږ په خبرو کي نوري خبري راکښېوتې. نو مقصد مي دا و چي زه اوس دلته راتلم د ښځو ږغ مي تر غوږو سو چي ما ګومان وکړ چي دوی له شنه زړه خبري کوي نو ما هغه وخت له خان سره فکر وکړ چي کاشکي له دغسي لويو کورو د ښځو ږغ په زوره نه اورېدل کېدای او هر کار يې په پټه خوله اجرا کېدای".

کوم چي کوندري وغوړول سو او ډوډۍ پر کښېښودل سوه او ملاصاحب ډوډۍ ته رابېر ته کېده نو يې بيا خپلو دواړو ملګرو (خان او سپين) ته وويل:

"لومړی تر دې چي په ډوډۍ پيل وسي (بسم الله) ويل. د ډوډۍ بر کت زياتوي او کوم وخت چي ډوډۍ وخوړله سي نو (شکر) ويل د نعمتونو د ډېر والي سبب کېږي، که څه هم دغه ټکي ما تاسو ته څو-څو خله ويلي دي خو دلته مي څکه بيا درته په ياد کړ چي ډوډۍ راوړله سوه".

د ډوډۍ له خوړلو څخه وروسته ملاصاحب د لاسو د پرېمنځلو څخه وروسته د کالو خواته چي سپين د خوني په يوه ګوټ کي کوټه کړي وو ورغی او لومړی يې پوستين راپورته کړ. دغه پوستين د ګيدړو او خورا ښه خړ، ورېښمين پوښ يې درلوده. د ګيدړو په وړيو يې لاس وواهه او دا چي تارونه يې خورا پاسته او په زړه پوري وو خوشحالهسو. بيا يې د کاليو هره ټوټه را اخيستله او بلې خواته يې کښېښودله.

خان صاحب هم ورغی او د پوستين او د اوږده کوټ صفت يې خورا ډېر وکړ او وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ملا صاحب اوس نو له هري خواري ووتلې، خداى داسي سيان در کړل چي په خوب کي دي نه وو ليدلي. خداى دې د پلار برکت په سپين باندي کښېږدي، او توفيق دي ورکړي چي هغه رويه چي د ده پلار له ماو تاسره درلوده پسي تعقيب کړي. زه دا نه وايم چي ښه رويه او ښه کړه وړه يواځي له يوې خوا کېداى سي زما مقصد دا دى چي تک خوله يو لاس نه خېژي. نو موږ ته دي هم خداى وس راکړي چي هغه څه چي د سپين خوښه وي هغسي وکړو. په تېره بيا څرنګه چي ما ورته وويل. زموږ د داسي ښو کولو او مرستي وخت خورا نژدې دى".

په دې آن کي د سپين مور او دوه نور کوچني ورونه رانوتل. او لوښو او کوندري د ټولو څخه يې وکړه. خان صاحب دا پور ته خبري چي د دعا رنګ يې هم درلود د سپين په مور باندي خورا ښې ولګېدې او خان صاجب ته يې وويل:

"سپين خو لا اوس هلک دی په ټولو چارو او کارو دومره پوه نه دی. که څه هم د ده پلار ډېر کوښښ کاوه چي دی ښه (باولی) کړي او د دنيا په هره چاره يې پوه کړي خو له يوې خوا ژوند مهلت ور نه کړ او له بلې خوا دا نورو ښځو نه پرېښود او تل به يې په غوږو کي ډول-ډول ناوړه او بې حقيقته خبري ورپو کړې. چي پرده باندي به يې يو راز يا بل راز اغېزه کوله.

خان صاحب ستا قدر خو پر موږ دى او تل تا موږ له بيابانه ښه ساتلي يو. په يوه شي مي انديښنه خورا زياته ده، خان صاحب خداى به يې کوي او ته به يې کوې مقصد مي د سپين پچه ده چي راغور ځېدونکې ده. که سږ راغله او که له کاله. خداى دي نه کړي که د ده پچه راغله نو ټول کور به سرې غرمې ته ووځي. زما نور زامن واړه دي او ښزيان مي اومه خوري. که څه هم يوه ورځ د سپين پلار هم تا ته په دې باره کي څه ويلي وو، او تا ورسره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(هوکې) کړې وه چې له دې سرګردانۍ څخه به یې خلاصوې خو بیا په دې برخه کې څه نه دي ویلي سوي".

خان صاحب د واره پر را درسته کړه:

"ادې دا څه کار دی؟ موږ خو ستا د دعا له برکته پیلان په ګنډه منډو. والله که یې څوک پته مونډلای سي او ته داسي په خواره خوله کې راته وایي. تا ته زېری در کوم چې هغه مي د وخته له جدول څخه غور خولی دی هیڅ پڅه یې نه غورځي. خو که چېري یې پڅه راغلې هم وای نو ما او د ده پلار دې ته بنه او په زړه پوري لاره سنجولې وه. هغه دا چې سمدلاسه به مو د ...صاحب په مدرسه کې څهره کړی وای او په دغه ډول به د علم دین د تحصیل په نامه سرې ستر ګې ګرځېدای. والله که چا چپ ورته کتلی وای. خو دا درته واږ درکوم چې دې ته هم حاجت پاته نه سو او کار مو دې سره جوړ کړی دی، که دا هم فرضاً نه وای سوی شکر د سپین دنیا خو لږه نه ده. دا متل خو به دې اورېدلی وي "پیسه د زوی سر وهي". نو ستا حلق په څه وچ دی".

د دوی د دې خبرو په وخت کې ملا صاحب (پوستین) اغوستی و او هغه یې په خان برابر اوه او هره ګړی یې خپلو پښو ته کتل چې پر جوړ دی او که اوږد؟.

خان صاحب چې خپله لومړی خبره خلاصوله نو یې پر بړغ کړه:

"ستا او د خدای بخښلي ونه خو سره برابره غوندي ښکارېده خو پوستین یې لږ څه اوږد ښکارېږي. زه د دې ټکي پر خوا یم چې لږ څه اوږد وي ښه دی، ځکه عالمان تل اوږده شیان اغوندي او سر تر پښو پوري پټ خوښ دي".

په دې حال کې د سپین د مور اوښکي د لالټین تر رڼا وځلېدلې او یوه دقیقه وروسته کوم چې ملا صاحب پر خان باندي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مړي بالا پوښ سماوه د دې سوک سو. خان صاحب په ملا باندي لږ څه په منت لږلي ږغ ناري کړل:

"دا شيان اوس پرېږده هر کار خپل وخت لري".

د ملاصاحب اصل تکي ته پام سو او په بيړه يې هغه له ځانه لري کړ. خو د نورو کالو په ترتيب بوخت سو او په دغه فکر کې و چي دا به په څه ډول په يوه پلا يوسي. لومړی تر دې چي سپين ته ووايي چي يو بزګر ته ږغ کړي چي دغه شيان بيا له ده سره ورسوي، د خان صاحب ږغ يې تر غوږ سو چي د سپين مور يې دلاسا کوله او ورته يې ويل:

"مرګ خو حقه پياله ده چي هر څوک يې څکي. خدای بخښلي خو را طالېمن سړی و چي د خپل مشر زوی او نورو خپلو خپلوانو په يامه پټ سو او هم په دې بختور دی چي سترګي يې تر شا کرږې نه دي، ځکه چي کامل يقين يې و چي دنيا يې دومره ډېره کړې ده چي لمسيان به يې تمامه نه کړی سي. نو ته بايد په دې سر لوړې سي چي نن ورځ ستا د مېړه داسي ښه شيان پاته سوي دي چي هغه تاسو ملا ته ورکوئ او يا يې خېرا توئ، په دې باندي بايد تاسو شکر وکاږئ، که خدای بخښلي څه نه درلودای او لکه دا نور اوپره اولخ لغړ خلک (خدای دي نه کړي) مړ وای نو هم به ناسته وې. يه ادې ته بايد تر هر چا ډېره خوشحالي وکړي بله خبره خو دا ده چي تا دا کالي که څه هم د خدای په نامه ورکړل خو داسي ځای او داسي سړي ته دي ورکړل چي هغه ستاسي په دنيايي درد هم خوږلي دي او خوري يې".

"که مي له زړه پوښتې نو وروسته له هغه چي د سپين پلار دوهمه ښځه وکړه ماته يې بيا د زړه خواږه نه دي راکړي او سم ږغ يې راباندي کړی نه دی، زما او د ده عمر ټول په خواشيني کي تېر سو نو اوس هيڅ دليل نه شته چي زه دي پر ده باندي وژاړم او يا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي په دې باندې وژاړم چې د ده کالي ولې بل څوک اغوندي. هسې مازې غریب راته ودرېد او بې واکه مې اوښکې له سترګو توی سوې، خوله یوه جهته مې په ده خوار هم زړه سوځي هغه دا چې په دغه دومره دنیا کې ده د آرامی نفس و نه کېښ او ټول عمر یې په خواشیني او غم کې تېر کړ. که به دباندې لاړ. نو له خپلو بزګرانو او پوروړو سره به په سر وتلی و او کورته به شین زړه راغی، او کېښناستلی به لانه و چې د ښځو او هلکانو له جنجاله نو سره به یې مشغولاوه. په یو سبب خو ښه سو چې خدای یې خوله پټه کړه او لږ څه آرام سو".

له لږ څه ساه اچولو څخه وروسته یې بیا وویل:

"خان صاحب په دې زړه راپوره کړ چې د هلک (سپین) د پچې تری دي ترلې دي، ماخو ځله په دې برخه کې له سپین څخه پوښتنه کړې وه. خو هغه ماته کوم په زړه پوري ځواب راکړی نه و، خو اوس دي (خېر یوسې) زړه پر پښتی کړ".

لومړی تر هغه چې خان صاحب یو څه ووایي سپین مور ته لږ څه تریو سو او تر شونډانو لاندې یې وویل:

"ادې ته خو بیا باندې سوې. کله به له ایشه کېښېنې؟ بس دی پرې مورده چې موږ یو څه خبرې سره وکړو".

ملا:

"سپینه د مور په خوله پوري ډېر مه مښله! په کتابونوییی کې یې راوړي دي چې جنت د مور او پلار تر پښو لاندې دی"

خان صاحب:

"ادې! موږ چې اوس له ډوډۍ خوړلو څخه بې غمه سو نو غواړو چې ستاسې د کور و کاله په شاوخوا کې یو څه سره ووایو. او په دې برخه کې ځانونه سره پوه کړو، نو که ته موږ یوه ګړی

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرېږدي ښه به وي ځکه چي بيا ملاصاحب د ماخوستن لمانځه ته درومي".

د سپين مور سره له خپله کوچني زويه سمدلاسه ووتله بيا ملا سپين ته وويل:

"لومړی تر هغه چي بزګران ځملي او ويده سي که دي چا ته وويل چي بيا له ما سره دغه کالي تر کوره پوري ورسوي. ځکه چي تياره ده زه ټول يواځي نه شم وړلای تا ته دي خدای بر کتونه در کړي. ښه دي لاندي باندي پټ کړم. اوس مي نو مظلمه په خپله غاړه".

خان صاحب:

"ښه وايي سپينيه اوس لا يو بزګر خبر کړه. دوی خو چي لمر لا په متي لوېدلی وي په خپلو غارو ننوځي".

"ملاصاحب تر څو چي سپين بېر ته راګرځي ماوتا به يو څه سره وګړېږو".

سپين چي تر وره ووت نو ملاصاحب په داسي حال کي چي د خپلو سپينو زرو په غاښتومبني يې د غاښ په ټومبلو پيل کاوه خان صاحب ته يې وويل چي:

"ستا يو شی تر زامه سو. او که تر اوسه پوري لا دغسي ناست يې؟ موږ ملايان يو ښه خوی لرو چي په لږ شي هم غاړه باسو خو ستاسي زړونه لوی دي او په دغو سپکو شيانو مو ښه نه کېږي".

خان:

"زما غم مه خوره ملاصاحب! موږ ته به هم خپل نصيب راورسېږي صبر ښه دی، نه دي دي اورېدلي چي د (صبر ونه په مراد پخېږي).

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته غوږ ونيسه اوس يې څرنګه کوې. چې د دوى لاس سره وخېژي. ما خو په خپله داسې اټکل وهلى دى چې بايد لوميړى دوى سره جلا سي. يعنې وېش وکړي، بيا هره ښځه پوهېږي او کار يې مګر په دې ترتيب به د دوى ګزاره لږ څه مشکله غوندي سي، له دې کبله چې دغه مشکلات ايسته کېدل سي نو ښه دا ده چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو يوې خواته سي او دوې نوري بلې خواته.

د سپين مور او هغه ښځه چې يو زوى او يوه لور لري سره يو ځاى سي او نوري دوې دي يو ځاى بلې خواته خپله لاره وهي.

سپين دې ته خورا په تلوسه دى چې ژر تر ژره هغه کښته لوى باغ د ځان کړي، ځکه چې په کلي کي بل داسې څوک د خولې د پرېکړي سړى نه شته، نو څرګنده ده چې زه او ته به په دغه کار کي ناست يو او دريم توب (منځګړ توب) به کوو. زما خو ځکه دغه باغ په سپين باندې لورېږي چې دى يو سړى بر ېښي او د سپين کاليو او سپين پګړ يو قدر ورسره دى، يوه ورځ که سړى په کوم ځاى کي اړ او محتاج سي نو د ده له دنيا څخه به ګټه واخلي، دغه نور ورونه خو يې کوچنيان دي شپې او ورځي نه دي پرې تېري سوې، نو له دې کبله دوى د هيڅ ښي نه سي کېدلاى، نو ما غوښتل چې له تا څخه پوښتنه وکړم چې څه وخت به د دوى لاسونه سره کاږو او سپين ته د دغه لوى باغ ورکولو ته د شريعت غابني څه ډول برابروې؟".

خداى دې خبر کړي دا خبري خو په سر کي اسانه دي، دومره ډېر کونجان نه لري که دې خو ښه وي صاحبزاده صاحب به هم خبر کړو او د هغه په مخ کي به کار په خپل زړه سره پرې کړو، نو وينې! څوک به څه ويلى هم نه سي، هر څوک به وايي چې وېش په سمه سوى دى. که څه هم زما کامل باور دى چې هيڅوک د

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدای په فضل موږ ته کاره کتلای نه سي، او هر څه چي موږ وکړو هغه عادلانه ګڼي. خو بیا هم د احتیاط لپاره زما په خیال دغه ټکی ښه دی، اوس خو زمانه بدده په هره خبره کي خاشي ماتوي. که ته بل څه په کې وایې نو هم ووایه زه یې منلو ته تیار یم، خو په دې شرط چي له شریعت څخه مخالف نه وي".

خان:

"خدای مو دي له دې څخه وژغوري چي موږ به له شریعته مخالف ګام اخلو، شکر دی مسلمانان یو، الحمدالله په دین د اسلام یو. تا په خپل عمر کي داسي کار له ما څخه لیدلی دی چي هغه په شریعت برابر نه وي، هو! په دې کي شک نه شته چي ولسي رسم ته هم ګورو خو هیڅکله داسي نه کوو چي شریعت تر پښو لاندي کړو.

سبا به د لالي اکا د کونډي مسله فیصله کوو، ته وا هغه به له شریعته مخالف فیصله کوم؟. که څه هم ما د وخته په خپل زړه کي غوټه کړې ده چي ښځه به یو بل چېري خرڅوم خو دا درته وایم چي دغه کار به تر هغه وخته پوري ونه کړم چي د شریعت غاښي ورته برابر نه کړم، تاته معلومه ده چي ما لږ داسي کارونه کړي دي چي په هغه کي مي له تا څخه مسوره نه وي اخیستې او ته هم تر هغه پوري فتوی نه راکوې تر څو چي یوه لاره ورته برابره نه کړي. زه خو تل د شریعت سره مینه لرم، د همدې شریعت په برکت موږ ته یوه خوله مړی رارسېږي او بل څوک پر لاسونو راته اوبه اچوي".

ملا صاحب د ده ښه او د مېړاني کارونه وستایل:

"ستا په غیاب کي ما تل ویلي دي چي ته د شریعت سره خورا مینه لري. هیڅ وخت دي شریعت خوار کړی نه دي. بل خوی دي دا ښه دی چي پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ښه ټینګ

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولاړ یې. ستالمونځ ما قضانه دی لیدلی. هو! هر څه چي سړی وکړي او هر ډول ګناهونه چي د سړي څخه صادر سي، خو که پر خپل لمانځه او اوداسه باندي ټینګ ونو خدای تعالیٰ ورته تر هغو ګناهونو ورتېرېږي او عفوه ورته کوي".

دا چي په ولس کي ستا شا مخکي ته نه خې او څوک دي راپرخولی نه سي علت یې همدا دی چي دین نیولی یې او د هغه په حمایت کي یې. بندګان خو ټل ګناهکار وي، درواغ ورځني وویل سي، د بل حق ورځني خوړل کېږي، ظلم ور څخه وسي او په سوونو نور کارونه یې له لاسه وسي، خو چي کلیمه شریفه ووایي او خپل لمونځ او اودس وکړي نو ډېر امید شته چي خدای تعالیٰ به یې بېرته سپین سپېڅلی کړي".

ملاصاحب لا خپل دغه تقریر خلاص کړی نه و چي سپین په پتنوس کي د چایو لوښي په لاس په خونه راننووت او ملا ته یې ړاړ ورکړ چي دوه تنه بزګران یې د دغه کار لپاره موظف کړل، یوه ګړۍ وروسته به راسي او مرسته به درسره وکړي.

بیا خان صاحب وویل چي:

"شکر دی خدایه زه راضي یم خو ته مه سې ناراضه! ملاصاحب! دا د سر کاري دفتر و کارونه خو زما نسوار نه دي خو دغه په شرعي مسایلو کي یو څه مات وګوډ کېږم، اوس د سپین کار څه وخت او په څه ډول خلاصوې؟".

ملاصاحب:

"څرنګه چي د خدای لاره او شریعت مقتضي وي، هغسي به کوو".

خان:

"ملاصاحب د پښتو دغه متل به نه هېروې چي وایي (برخي وېشه مړ ونه ګوره).

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ده لپاره باید یوه په زړه پوري لاره وسنجول سي".
ملاصاحب:
"څرنګه چي مالومړی درته وویل "دغه کار خو په سر کي اسان دی".
په دغه ترڅ کي څو ورځي تېري سوې او په دغه ضمن کي به خان صاحب او ملاصاحب سره لیدل کتل او په دې به یې بحث کاوه چي د دغه بڼای د کاله مشکلات په څه ډول حل کړي.
یعني په دې ډول یې حل کړي چي (هم خرما او هم ثواب).
یوه ورځ ملاصاحب د سهار له لمانځه وروسته د خان کره ولاړی، او هغه ته یې وویل:
"زه پوهېږم چي ته د دغه کاله دوست یې او پر دوی باندي هر ډول پیرزوینه لري. نو راسه داسي وکړو چي سپین خو زلمی دی او د خان په خېر و شر ښه پوهېږي هغه ته به خپله برخه ورمعلومه کړو. د دې نورو صغیرانو لپاره به شرعاً یو وصي وټاکو، او هغه وصي به د دوی زېرمه تر هغه وخته پوري کوي تر څو چي دوی لویېږي نو زما په خیال د دوی وصایت هم ته په غاړه واخله. په دغه صورت کي ته له سپین سره هر ډول ښه کولای سې، او څرنګه چي دې زړه وي هغسي معامله کولای سې. خو دا هم څو شرطونه لري.
لومړی دا چي دا درې ښځي پلار ګني لري. یعني د یتیمانو ماماخېل دي هغوی باید په دغه راضي کړل سي او یا په یو ډول د دوی زړونه په لاس راوړل سي چي په دغه کار کي خاشې ماتي نه کړي.
دوهم دا چي د صاحبزاده صاحب تر غوږ هم دا خبره ورتېره کړله سي، ځکه چي هغه مبارک هم د دې کاله د هوسایي او ښه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

والـي سـره مینـه لـري او تـل د مرحـوم پـه آس سـپور د دوی کـره راځي.

دریـم دا چـي پـه خپلـه کونـډي بایـد رضـا کـړی سـي. پـه دې ډول کوم وخت چي ته وصي سوې نو ومنه چي د ټولو به په کي خبر وي. یعني هم تـا تـه ښـه دی هم سپین تـه او هـم کونـډو یتیمانو تـه. د میرامـد پـه خـصوص کـي بایـد ووایـم چـي د هغـه زړه سـوړ دی او د خپـل مـړه وروړ لـه کـور سـره دومـره علاقـه نـه لـري صـرف یـو څـو ورځـي دوري دوري وڅغاسـت خـو بیـا چـي یـې وضـعیتونه ولیـدل او پـه دې پـوه سـو چـي کـوم شـی نـه سـي تر ېنـه جـوړولای نـو یـې ېېخي لاس ورڅنـي واخیـست. لـه دې کبلـه میرامـد پـه هـیڅ وشـمېره. پر تـه لـه دغـه پـه میرامد هیڅ اعتماد هم نه لري ځکه چي ټول عمر یـې لـه خپـل مـړه وروړ سـره پـه دعـوو او دنګلـو کـي تېـر کـړ او هـر چېـري بـه یـې نـاري سـورې وهلـې چـي د ده حـق یـې خـوړلی دی. نـو ګومـان نـه کوم چي هغه ته دي څوک مخه ور کړي".

خـان پـه داسـي حـال کـي چـي لـه ډېـري خوشـحالي پـه کـالو کـي نه ځایېده ملا ته وویل:

"دغـه کـار بـه شـرعي مـشکلات لـري. نور خپـل خپلوان یـې ډېـر دي".

"سـتا صـداقت، ښـه سـړیتوب او دا چـي د خلګـو لـه حـق خوړلـو ځخـه دي بـد راځـي سـتا دوسـتانو تـه بـه معلوم وي. نـو کـه هغـه سـتا پـه (امانـت داری) بانـدي شـهادت ور کـړي. نـو البتـه شـریعت خـو تـل پـه دغـه ډول صـادق وصـي پـسې ګرځـي. کـه لـه مـا ځخـه څـوک پوښـتنه وکـړي نـو زه بـه وروسـته لـه هغـه چـي شـاهدان تېـر سـي فتـوی ور کـړم. شاهدان مي ځکه وویل چي خبره شریعت برابره سي".

خان صاحب:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاهدان خو به د یوې روپۍ شل تنه درته راولم، د دوی څه کمی دی خو چې خپلو بزگرانو ته ووایم د شریعت لار خو به رابرابره کړي، راغلو دې ته چې د کونډو رضایت په کار دی، دا هم دومره گران کار نه برېښي که د خدای تعالی او ستاسو او د صاحبزاده صاحب نظر وي نو باور وکړه چې هغه هم په یو چړوک کېږي".

خان لومړی دې مسلې ته خیر نه و، خو چې وروسته یې ښه چرت په کې وواهه نو یې د خپل وصایت د امکاناتو موضوع ښه ترا تر ستر گو رونه وبرېښېدله او له خان سره یې فیصله وکړه چې لومړی تر هر څه یو څو پوروړي ورته پور ته کړي او بیا هغه په خپله ور فیصله کړي او پای کې د ده له مقصد سره مرسته وکړې سي.

سمدلاسه یې خپل ناظر یو دوو داسي کسانو ته ور واستاوه چې د هغوی مځکه او باغونه له عمرو-عمرو را ایسته د سپین پر کاله گرو وه، او هم یې ښې ډېري پیسې په (سلم) ترېنه اخیستې وې، دغه دواړه کسان ښه د خولې د پرېکړې سړي وو، پخوا یې هم د سپین د پلار په مقابل کې سر پورته کړی و او د خپلو مځکو حاصلات یې ور څښي گرځولي وو، ځکه چې د دوی له بدې خولې څخه وېرېده او ډېر یې ورسره ځېرلای نه سوای، مگر بیا په خپله دغه خان په کې مداخله وکړه او دوی دواړو ته یې خورا درانه تاوانونه ورواړول او شپېږ اووه میاشتې یې په محکمو کې سرگردانه وگرځول او له خپلې خواري او غریبي څخه یې اچولي وو، او په اصطلاح ښه یې (د سر په کاسه کې اوبه ورکړې وې)، نو له هغه وخت څخه را ایسته دوی دواړه د خان صاحب تابع بلل کېدل او هیڅکله یې د بډای د مځکو حاصلات بیا نه وو گرځولي،

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم وخت چي د خان صاحب سترګي په دوی باندي ومښتي نو سمدلاسه یې ورته وویل چي:

"هلکانو ستړي مه سئ خدای مو هر کله راوله! د زړه خواله به هغه وخت درسره کوم چي تاسي کښېنئ او شلومبې او ډوډوی وخورئ".

وروسته له هغه خان صاحب ناظر ته امر وکړ چي ژر ورته ډوډۍ او شلومبې راوړي او په خپله د باندي د دې لپاره ووت چي دوی ته د ډوډۍ خوړلو موقع ورکړي او هم د خپل نابېره شفقت موثرات په کي ډېر کړي.

یو تن چي (تور) نومېده دغه بل (سکاڼ) ته وویل:

"خان صاحب نن خورا مهربانه دی، نور کله به یې زموږ سلام نه اخیست او زموږ مخونو ته به یې سم نه کتل. خو اوس دا دومره نرمه او پسته وضع چي ده له موږ سره را اخیستې ده د حیرانتیا وړ ده، ته وا د دې علت به څه وي؟ بیا خو به یې کوم کوهي راته کیندلی نه وي؟. ما ته خو والله خپل زړه دا وایي چي په یوه ډوله کي به مو واچوي چي عمري زموږ له خبرو او جنجالونو څخه خلاص سي".

(سکاڼ) په داسي حال کي چي په ډوډۍ پسي یې د شلومبو غوړپ کاوه وویل:

"شل پلا مي تاته ویلي دي چي په خوله باندي لاس ونیسه او د خانانو په نسبت څه مه وایه، او مه هغه چاته څه وایه چي دوی یې درولي دي. خو ستا هیڅ آرام نه راځي او تل دي په بدیایانو، خانانو او ملایانو پسي پیلتې را اخیستي دي او د هغوی ناوړه کړه وړه خلکو ته ښودل غواړې. اوس خدای خبر چېري مو په کومه بندي خانه کي وراسته کړي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی دغه خبره په متهي خلاصه کړې وه چې خان بیرته راوګرځېده او بیایې په خورا مینه ترینه پوښتنه وکړه چې هیله لري دوی دواړه هغه کار په ښه توګه وکړي کوم چې اوس دوی ته سپارل کیږي.

په دغه وخت کې د دوی په زړونو کې ډول ـ ډول فکرونه ورګرځېدل.

(سکاڼ) لومړی دغه فکر وکړ چې د خان صاحب چاته خواشنه سوې ده او اوس غواړي چې په دوی باندې یې پرې باسي. بیا به یې ویل چې د دې کار لپاره خو خپله د خان صاحب ښه غښتلي بزګران شته په هغوی به یې دغه کار کړی وای. خو د دوی دغه تلوسې ژر د خان په زغ مړاوې غوندې سوې:

"دومره ګران کار نه درته سپارم. تن سبا راشه اخیستله کیږي. کوم وخت چې د سپین ناظر درسې نو ګورئ چې غنم ورته ورنه کړئ. ورته وواياست چې زیاته موږ نه غواړو چې د خپل موټ زحمت او ثمره بې انصافو بداياڼو ته ورکړو. والله چې ټوټه ـ ټوټه مو کړې هم که شی درکړو. زما یقین دی چې ناظر یې درسره زور نه سي کولای. کوم وخت که یې زور زیاتی کاوه نو سمدلاسه یې په ډګر کې راغورځار کړئ او ښه یې وډبوئ. خو ګورئ چې کوم هډ مډ یې ورمات نه کړئ. مقصد دا دی چې وې ډار کړئ.

(تور) ورته وویل:

"په دواړو سترګو" "د مړو لا کله په قیامت نه وه رضا" خو صرف دومره تکې راته ووایه چې د دې معاملې پای به څه وي؟. یعني په رښتیا ستا پر موږ زړه سوی دی او زموږ لوری کوې او که مو کوم بل مقصد په نظر کې دی. دا پوښتنه مې ځکه د صاحب نه وکړه چې موږ پوه کړې".

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی تر دې چې خان څه ووايي (سکاڼ) پر راټوپ وهل:

"ستايې په نورو خبرو څه د خېر و شر ذمه وار په خپله خان صاحب دی زما خو سړي دومره ور ته لنډ دي چې بلې خبري ته به ونه ګورم او بيه به يې درته وړېوم".

خان په يوه خورا پسته او خوږه لهجه وويل:

"ځار تر هغه چې يو کميس يې تر تاډېر خيري کړی وي. ويني! سکاڼ چې په خبره پوه دی او تجربه يې بيه ده نو مطلب ته ژر ور ورسېده، خو ته لکه (مونډي يوم) خاوره ډېروې او خبره نه شي سره وېشلای. څه چې ما درته وويل ته هغسي وکړه، کومه خطره او بد به نه په کي وينې. ته په ما باور ولره چې کوهي ته دي نه ورغورځوم پر ته له دغه دا ته ولې له خپله ژونده سره دومره مينه لرې، يو اوپره سړی يې چې اوس نو هيڅ نه دي درپاته سوي، ته که دغه کار وکړې او د بدای په مخ کي ودرېږې نو ته به څه بايلې او څه درپوري شته؟.

يه وروره! څه چې زه درته وايم هغسي کوه، بې خيري به له سره ونه وينې، تېر به هېر وې هر څه چې مو سره کړي دي هغه سوي دي، زموږ و ستاسي اوس بياله سره شروع کېږي".

خان صاحب د سپين او ملا صاحب په مقابل کي خپل وضعيت نور هم پسې پوست کړ او تر پخوا لا ډېره تواضع ورته کوي او له دواړو سره د وېش په خصوص کي په تماس کي دی.

سربېره له دغو دوو کسانو ده د سپين له نورو ميرو ګانو سره هم تګ راتګ ډېر و نبلاوه دوی ته به يې د راتلونکي ښه ژوند په باب کي غوړي او پستې خبري کولې او دا چې له دوی سره به په هره بر خه کي ښه مرسته وکړای سي خوږې وعدې ور کولې.

خان صاحب په جمعه کي يو ځل يا دوه ځله د صاحبزاده صاحب ځای ته به هم ورته او له هغه سره به يې د دغه بډای د کاله

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خصوص کې کله له لیري او کله بیا له نږدې خبري اتري کولې، خو په خپله صاحبزاده صاحب په دغو وختو کې له ده څخه مانېځن غوندي دی. که څه هم په ظاهره چې خلک ډېر وي ده ته په درنه سترګه ګوري، خو چې سره یواځي سي وضعیتونه یې ساړه سي.

یوه ورځ خان صاحب په ډکه خوله ورته وویل:

"صاحبزاده صاحب! له څه مودې را ایسې خپه غوندې ښکارې. زه چې په زړه کې ګرځوم نو هیڅ داسې شی په یاد نه راځي چې هغه به ستا د خپګان موجب سوی وي. خو بیا هم نه ویل کېږي انسان له خطا څخه خالي نه دی، که ما کومه ګناه کړې وي هیله کوم چې راته ووایې، ځکه چې زما او ستا په منځ کې خو د زړه بدوالی او مانېځني ګنجایش نه لري، خدای دي نه کړي یوه ورځ به د دواړو لپاره ضررناکه ثابته سوې وي".

د دې وروستیو جملو په اداکولو سره صاحبزاده صاحب لږ څه سور وشین سو او طبیعت یې پرله واوښت او په یو وچ بڼ یې ورته وویل:

"ما ستا په سر باندې هغه بل خان له خاني څخه وایست چې له پلاره او له نیکه خان و. که دې په یاد وي همدا زه وم چې خلکو ته مې ستا د نیت خبرې وکړې او دا مې ورته وویل چې تا ودروي، او هغه بل خوار کې مې په تورو تور کړ. دلته خو اوس څوک نه شته چې زما او ستا خبري واوري، نو رښتیا درته ووایم زما خینو مخلصانو او مریدانو راته وویل چې د غوبه یې له خاني سره څه؟ خو زما د اصرار په اثر خلکو تا ته د خاني پګړۍ دروتړله. په بله ژبه ته یواځې او یواځې ما درولی خان وې، او ما داسې ګڼله چې اوس به نو زما ډېره له دغه پلوه بې غمه وي، خو تا

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته وروسته بیا ورو-ورو بدلوله او اوس دې اندازې ته خبره را رسیدلې ده چې په ما کې چرت نه وهي.

دا څو وخته چې داسې تود-تود راځي او د خلګو په مخ کې خان زما ډېر مخلص ښيي او لاسونه مې ښکلوي مقصد دې دا دی چې د سپین په فقره کې غونډه ګوله یواځې خپلې خولې ته کړي. که سپین هغه آس نه وای رالېږلی نو ما ستا مخالفت خورا کلک تصور کاوه او ژر به مې ستا د راپرې ایستلو لپاره اقدام کړی وای، سربېره په دې له څه مودې را ایسته دې وضعیت خورا سوړ سوی دی. یو څو فقرې مې دروا ستولې چې هغه فیصله کړه او له خلکو سره چې زما مخلصان دي وخغله خو تا په هغو فقرو کې خپل موټ ښه کول او خورا ډېر څه دې په جوړ کړي وو. او موږ ته دې والله که یوه پګړی هم راکړې وي. د پیرو فقیر حق نه پېژني او هر څه دي پر خپله مخه پسې یووړل. سړی خو داسې نه کوي او پنځه واړه ګوتې په خوله نه منډي. تا په پارسي ژبه کې د کار دارانو دغه متل نه دی اورېدلی چې وايي. (چیزی بخور چیزی بده و چیزی بنه).

نور به څه درته وایم که سړی یې خو همدغه درته کافي ده او خان به سم کړې که نه وي نو...".

په دغه وخت کې د خان په هغو تورو هیلو کې سړې چړوکې ولاړې، چې ده د سپین او د هغه د کاله په نسبت یې درلودې، په زړه کې یې وویل چې که څه هم دا ګوله خو مې له خولې تللې غونډې ده خو باید خپل زړه لږ څه سوړ کړم. بیا نو هر څه چې پېښه سوه هغه به پېښېږي.

تر دغه وخته پورې دوی لږ څه لیرې سره ناست وو، خان صاحب سمدلاسه راولاړ سو او د صاحبزاده صاحب تر څنګ کښېناست او ورته یې وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه سو، چي په رښتیا ویل پیل وسو... په دغه وخت کي خان ته ناڅاپه په زړه کي څه وروګرځېدل او خپله وینا یې بې له کوم ترتیبه او یا تکمیلولو نه ختم کړه او تقریباً یوه دقیقه پټه خوله پاته سو چي په دغه موده کي یې خپل تندی ورین کړ. او خوله یې سره وغوړوله او په یوه عاجزانه ږغ یې ورته وویل:

"ته خو زموږ مور او پلار یې، موږ امیان خلک یو، ډېري خطاګاني را څخه خېژي خو تاسي، هو! تاسي لوی خلک باید زموږ په خطا باندي د عفوه او بخښش پښه راکش کاږئ. په پارسي کي دا څه ښه متل دی چي وایي، (از خوردها الخشیدن، از کلانها وبزرگان بخشیدن).

نو صاحبه! په دې کي خو څه شک نه شته چي له موږ څخه به سهوي سوې وي، خو خدای تعالی دي د شیطانانو کور او کرونده ورانه کړي چي هغه تاسو ته خورا غټ او ډېر څه ښیي، او زموږ سپیني او پاکي لمني رامرداروي. که نه وي زه به ولي د هغه چا بې خیري غواړم چي د هغه په برکت زه پر خلکو باندي دومره بابایي او خاني کوم.

بل دا چي دا خو څرګنده ده چي زموږ موجودیت ستاسي پیرانو او فقیرانو په ښه او نېک نظر پوري تړلی دی. دا تاسي مبارکان یاست چي موږ مو په ورغوي ایښي یو او له مخالفو عناصرو څخه مو ژغوري.

یه.یه.یه! صاحبه تر ګناهو به راتېرېږې او په دې خورا خوشحالهسوم چي هر څه دي سپین راته وویل. پیران او فقیران خو پر موږ باندي حق لري چي دغه حق موږ په مشکل ادا کولای سو..."

د دې خبري وروستی تکی یې لا په خوله کي و چي د صاحبزاده صاحب پر لاس یې ورحمله کړه او هغه یې چي په بټه

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوته یې اوږدې شامقصودی تسپې ځړېدلې خپلې خولې ته یووړ او مچ یې کړ. بیا یې په سترګو کېښود.

د خان په دغه حرکت باندي دی خورا وغوړېده او د هغه سر یې خپلې خولې ته رانژدې کړ او په تندي یې کښل کړ او د دلاسایی ځو خبري یې ورته وکړې چې په هغو سره خان نور هم وباتېده.

خان په خپل دغه حرکت چې په عین قهر او خواشیني کې یې خپل وضعیت سمدلاسه واړاوه، ډېر خوشحاله سو او هغه یې د خپل بریالیتوب لپاره خورا ښه په زړه پوري کار وګاڼه او بیا یې په یوه داسې لهجه چې د ده زور او خورا ډېر اخلاص ځرګنداوه ورته وویل:

"صاحبه! که درته تکلیف نه وي نو یوه ښوروا ګی له موږ سره وخورئ. ما خو یو ځو وري ساتلي دي چې اوس خورا ښه چاغ سوي او غوښه یې هم ډېره نازکه ده، دا ځو شپې ما و تا په یوه کاسه نه یو سره کښېنستلي".

کور دي ودان، ډوډۍ دي پنډه زما په دې وختو کې لږ ځه پر لښکو درد وي پر آس چنداني نه سم سپرېدلای که ډېر اصرار کوې نو کوم یو وری دلې راولېږه. مېله به پرې جوړه کړو.

خان په خپله وینا او د مقابل طرف په عکس العمل باندي نور هم خوشحالهسو او په داسې حال کې چې بیا یې د صاحب زاده صاحب لاسونه مچ کړل او رارخصت سو. څو لومړی تر دې چې د خوني له وره څخه راووځي صاحبزاده صاحب پسې راږغ کړل:

"خلګ د دې نوي کارېز د مځکو خورا ډېر تعریف کوي، وایې چې یو شوا روز یې خورا ډېر ځه کېږي او د کارېز او به هم وایې چې خورا ډېري او خوږې دي ته په دې کې ری ووهه که یو ځه نیو که سړی په کې وکړي ځه بد و دي خو به نه لري".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان بیر ته مخ ورته راواړاوه او ورته یې وویل:

"په دواړو سترګو هغه کارېز خو هر څه ښه-ښه دی. خو یو شی یې دی هغه دا چې د پنځو په لاس کې دی یعنې ډېر بزګران په کې برخې لري، دا خو څرګنده ده چې کار چې د پنځو سي هغه خراب سي. مګر یوه خبره په کې شته هغه دا چې دوی نه سره پرې جوړېږي او ګذاره یې نه باندې کېږي هیله ده چې بې تکلیفه به په لاس راسي، ستا د دعا په برکت به هر څه اسانه سي".

"دغه ښه دی چې د پنځو سره ګډ وي که چېرې د یوه او یا دوو وای نو په مشکله به نیو که په کې سوې وای. هلته زموږ و ستاسې مخلصان ډېر دي. زه چاته ډېر په ډکه خوله نه سم ویلای ځکه زه د دې نورو فقیرانو غوندې نه یم، غوښت مې ډېر په خوله نه راځې څه مې کاوه، ملکونه خو مې شکر دی ډېر دي مګر خبره دا ده چې خلګ یې خورا ډېر صفت کوي".

خان په دې باندې نور هم خوشحاله سو، د رارخصتېدو په وخت کې صاحبزاده صاحب د راولاړېدو کوښښ وکړ خو د خان د اصرار په اثر صرف د نیالۍ څخه لږ شانتې پورته سو.

له دغو خبرو څخه څو شپې لا نه وې تېرې سوې چې یوه ورځ سپین د خان کره وراغی او نېغ د ده خونې ته ورننووت، خان د ده هر کلی وکړ او ژر تر ژره یې نیالۍ ورواچوله او ده ته یې پر هغه د کښېناستلو اشاره وکړه.

خان صاحب له دې لوري او له هغه لوري ورته په خبرو کې و چې سپین ورته وویل:

"نن بیا درته په ژړا راغلی یم اوښکې به مې راپاکوې یعنې زه نن د (تور) او د (سکاڼ) له لاسه راغلی یم، پرون مې ناظر ورلېږلی و چې (راشه) ورځنې راوړي خو دوی دواړو د راشې له ورکولو څخه سر غړولی و او وچ کلک ځواب یې ورکړی و چې

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته له دې راشه نه سي درکولای او نوري سپکي سپوري یې هم ورته کړې وې. مثلاً ویل یې چې موږ بدایان د خلکو وینې څښو او تل مو د نورو په غوښو او وینو خوله سره وي، او داسې نوري ناپرېتي یې ورته کړې وې. که مې رښتیا پوښتې دغه دواړه ډېر سپین سترګي خلک دي. هیڅکله یې راشه په ښه نیت نه ده راکړې. ناظر یو څه لاس ورسره ښورولي و خو دوی او د دوی خپلوانو یو څه ترټلې هم وچې تر اوسه پوري ژړغونکي-ژړغونکي کېږي".

خان د دې خبرې په اورېدو سره خورا سره وغوړېده او په دې باندې چې د ده هر نقشه او چلونه د ده په زړه پوري ډول چلېږي خورا خوشحاله سو او سپین ته یې وویل:

"ته خوامه بدوه، زه به یې کار وکړم. خو خلک په دې وختو کي لږ څه نه بلکې خورا ډېر سپین سترګي سوي دي، هغه پخواني مومنان چېري دي چې د یوه مسلمان حق به یې خورا ژر ورکاوه او څوک به یې نه خوړول، خو که رښتیا درته ووایم خلک هم تر یوه حده پوري ګرم نه دي ځکه اوس نو د ټولو له بدن څخه غوښه ولاړه او سپین هډوکي پاته دي. ته په خپله لږ څه فکر وکړه دغه (تور او سکاڼ) په خپل عمر کي په نس ماړه سوي نه دي، یواځي دوی څه کوې د دوی کور وکهول هم د مړې ګېډې شپه او ورځ لیدلې نه ده. کوم وخت چې دوی (۹) میاشتي وځغلي را وځغلي، پښې چاودي، لاسونه چاودي، ګرمې یې پر خانو باندي کلکې ولاړې وې کوم وخت چې راشه سره سوه نو موږ وتاسې جوالونه ورته واچوو او ټوله ورځني راټوله کړو داسې بې انصافان لا هم سته چې (ګیزاري) لا هم ورځني راټولي کړي او دوی پر وچ ډګر پرېږدي، نو لږ څه حوصله په کار ده زه به یې انشاءالله درته سم کړم".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــه دغــه ډول بانــدي د دغــه کالــه څــو نــور پــوروړي هــم ورتــه پور تــه ســول، او لــه ټــاکلي ګټــي ور کولــو څخــه يــې غــاړه وغړولــه، د ځينــو پالېزو او اجــاره دارانــو هــم ځــان يــوې خــوا بلــي خواتــه کــاوه خــو خــان بــه تــل د ســپين د خوښــي لپــاره هغــه خلــګ راغوښــتل او پــه ظاهره بــه يــې پېشر و ورتــه واهــه او کلــه - کلــه خــو بــه يــې ښــکنځل هــم ورته کول چي ولي د سپين حق نه ورکوئ.

بله ورځ خان ملا صاحب ته وويل:

"هغــه د وصــي او وصــايت خبــري دي څــه کــړي؟، هغــه دي لکــه چي ټولي هېري سوې. تــه داسي وکــړه کــوم وخــت چــي د سپين کــره ورځــې نــو د خبــرو پــه تــرځ کــي دا ورتــه ووايــه چــي څــو يــو ســور ســترګي او غښتلی ســړی خپــل وصــي ونــه دروي ګومــان کېــږي چــي ډېــر خلــګ دي لــه پــور او د هغــه د ګټــي لــه ورکولــو څخــه ســر وغــړوي او پــه دې توګــه بــه د ټــول کالــه شــتمني خــاوري ايــرې ســي. نــو دا وينــا بــه دوی تــه يــو څــه احــساس ورکــړي چــي پــه دې برخــه کــي يــو څــه غــور وکــړي او هغــه څــه چــي مــوږ غــواړو هغــه لاس تــه راســي، کــه ربښــتيا درتــه ووايــم ملا صــاحب پــه دې شــپو ورځــو کــي يــو څــه بې ميني غونــدي ســوی يــې. پخــوا بــه دي تــل يــوه نــوې زړه راتــه کولــه، لار او ځــا بــه دي راښــودل او کلــه - کلــه بــه دي زمــوږ کارونــه او عملونــه د شــريعت پــه جامــه کــي راخونــدي کــول. خــو اوس هغــه ســړی نــه راتــه ښــکارې، او داســي مــوږ غونــدي ګرځــې ولــي علــت يــې څــه دی؟، کــوم شــی خــو بــه مــا کــړی نــه وي چي ستا طبيعت خته سوی وي".

ملا صــاحب ږيــره وګرولــه او ســترګي يــې کــوچني غونــدي کړې او وې ويل:

"کــه مــي يــوه ګــړی هېــر ســوی يــې نــو خــالق مــي دي غــاړه بنــده کــړي. تــه ولــي پــر مــا بانــدي داســي او داســي ګومــان کــوې، زه خــو يــو دعــاګوی ملا ســړی يــم چــي غيــر لــه لمانځــه او اوداســه نــه بل څــه کار نــه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرم. خو سره له هغه هم ماستا په کار کي هیڅ ځان نه دی سپمولی. پرون لا ورغلم او ټولو ته مي صفت وکړ او دا چي ستا زړه سوی او ښه میړانه هر چېري مشهوره ده، دوی ته مي تر غوږ وړ تېره کړه. په واژه خوله سړی چاته نه سي ویلای چي ته دغه کار وکړه او یا هغه وکړه. هر کار وخت غواړي.

هو! اوس را په یاد سو ماته دوی هم ژړلي وو چي ځیني اسامیان ورته په سپکه ستر ګه ګوري. او لکه د پخوا غوندي سر ورته نه ټیټوي. ما هغه وخت ورته وویل چي خدای دي خان صاحب ته برکت ورکړي دغسي خلک به چي د مومنانو، یتیمانو او کونډو رنډو حق نه ورکوي ژر پر خپل خای مېخ کښېنوي او خورا دروند هیداد (سزا) به ورکړي. دوی ټول زما په دغه خبره یو خه زړورسول او داسي څرګندېده چي نور یې زړه درنزدې سو. موږ خو خپله سعیه بندګي کوو. خو هو یو څه درته وایم چي زه په خپله نه غواړم چي له شریعت مخالف کار وسي، هر څه باید په شرع برابر وي.

موږ خو له چا ځخه غلا نه کوو چي دوی رضا کړو او د دوی په خوښه وصایت راکړل سي نو که څوک-څوک رضا کړي نو بیا به په هغه کي څه نقض وي، نه دي دي اورېدلي چي وایي (رضایي کړه ملا یي ماته کړه). دغه کار باید ژر سره ورسېږي خورا به خوشحاله شم که دغه کار لومړی تر هغه چي اوبه اوړي (یعني د مني غنم کرل کېږي) سر ته ورسیږي، نو بیخي به ښه سي.

بله خبره دا ده چي دوی بله چاره هم نه لري بې له دې چي ما وصي کړي او یا مي د خان ملګری وساتي. که دوی په دغه کي خنډ کول غواړي نو (زه خو هم خوړلي سومه نه یم) داسي چلونه او ولونه به ورته جوړ سي چي په خپله به ورته ووایي. (شپاړس) خو زه هغه ستا خبره نه غواړم چي له شریعته مخالفت کار وکړم، که

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه وي چېرې زما تندي ورته تريو سونو دهيچا تندي به غوړېدلې ونه ويني. له تا څخه صرف دومره هيله ده چې دوی په اصل حقيقت پوه کړې".

خان د صاحبزاده صاحب کره خپل تګ راتګ نور هم ډېر کړ او همدا ډول د بډای کاله ته به هر وخت ورته او د هغوی وضعيت به يې له نزدې څخه کوت او تل به يې د دې لپاره خوږې او په زړه پورې هيلې په زړه کې روزلې چې يوه ورځ نه يوه ورځ به د دغه بډای د يتيمانو وصي سي، بيا به هر څه اسانه ومومي.

يوه ورځ ګهيځ دی د صاحبزاده صاحب په حضور کې په خورا ادب ناست و بلکې څادر يې تر خان داډول تاو کړی و چې تا به ويل (مراقبه) ناست دی. کوم وخت چې نور حاضرين او مخلصين رخصت سول، نو خان صاحب ورو خپل سر د ځنګنو څخه راپورته کړ او صاحبزاده صاحب ته يې وويل:

"د سپين په کاله کې تل ځوږه وي له کومه وخته چې يې پلار مړ سوی دی نو سپين خوار کی هم (د سر له بويه وتلی دی) تل يې په چمبر کې چغ و بوغ وي. ما و ملاصاحب ډېر کوښښ کاوه چې د دوی تر منځ يو څه جوړه او روغه سره راسي، خو دوی ځکه چې د ښځو کور دی په هيڅ ډول غاړه نه سره ږدي، او يو بل ته تن نه ورکوي، زموږ تجويز داسي و چې سپين او بل کوچنی ورور يې (ګېر دی) سره يو خای سي او د خپل انګړ اوسني ور وتړي او بل لوري ته ور جوړ کړي او دغه نور يتيمان دې سره يوې خواته سي ځکه چې د دوی ميندي هم لږ څه سره څټې او دومره به يو د بل په غاړه کې نه سره لوېږي، خو ځکه چې دنيا يې ډېره ده نو بايد يو امين او صادق سړی د دوی وصي سي چې د دوی مال او شتمني خاوري نه سي، نو ما غوښتل چې په دغه باب کې له تاسي سره

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصلحت وکړم او څرنګه چې ستا خوښه وي هغسي به وکړو چې لږ څه مو غوړونه په کرار سي".

څو ثانيې لا نه وې تېري سوې چې خان (ها!) کړه او خپله خبره يې داسي پسې اوږده کړه:

"ما په نوي کارېز کي د هغو مځکو پوښتنه هم وکړه چې تا راته ويلي وو. په هغه کارېز کي د سپين د کاله مځکې ډېري دي. داسي در ته ووايم چې څلورمه برخه يې د دوی وې. نوري هم پيدا کېږي مقصد دا دی چې پوره اميد شته چې په هغه ځای کي يو څه مځکي په ښه توګه بې له دې چې غوږ په غوږ خبر سي لاس ته درسي".

صاحبزاده صاحب وروسته له لږ فکر څخه ور ته وويل:

"تل ما تا ته نصيحت کړی دی چې د خان تر کار د نورو کارونه له مخه کوه ځکه چې په دغسي کارونو او په دغسي کولو کي ثوابونه دي. ته لومړی زموږ د مځکي موضوع چې په نوي کارېز کي به لاس ته راسي يا را نه سي، پرېږده، د هغو کونډو يتيمانو مسله وڅېړه چې ربښتيا د دوی بړغ تل تر موږ ايسته تېرېږي په خپله له کونډو سره په تېره بيا د سپين د مور سره چې د ټولو څخه سپين سرې بلله کېږي. ما په دې برخه کي خبري کړې دي هغوی دغه چې ته وايې راته ويلي دي.

دا چې دوې ښځي سره له خپلو اولادونو يوې خواته سي او دوې بلې خواته څه ګټه دوی ته لري؟، اول و اخر خو بيا هم سره جلا کېدونکي دي نو اوس دي لا جلا سي. يعني څلور بني دي په څلورو لارو لاړي سي. څوک چې مېړه کوي و دې کړي او څوک چې له خپلو اولادونو سره کښېني، نو دي کښېني، وصي بايد په شريعت برابر سړی وي چې د يتيمانو مال ونه تروښي، زه خو ستاسي په ټول کلي کي بل داسي څوک نه وينم بې له تا يا ستاسي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کلي د ملاصاحب څخه نور خو ټول او پوره خلک دي او په ښه او بد نه پوهېږي. وخي ننوځي خو په هيڅ درک نه پوهيږي نو زما په عقيده تا او ملاصاحب سره کښېنئ او دغه مسله ښه وڅېړئ او بيا له سپين سره هم مصلحت وکړئ چي هغه څه وايي، ماته څو ورځي د مخه په خپله ملاصاحب ويلي و چي د خان زړه غواړي چي له دغي کورني سره مرسته وکړي يعني د دوی وصايت په غاړه واخلي. خو بيا هم په کلي کي يوه دوه دري په عمر پاخه بزګران سره راغونډ کړئ او يوه وړوکي غونډي جرګګی جوړه کړئ په هره خوا مو چي سره غوټه کړه هغسي وکړئ".

خان د دغو خبرو په اورېدلو په خپلو کاليو کي نه ځايېده او له ډېري خاشحالي يې غوښتل چي د ده په پښو کي ور ولوېږي. خو بيا يې بېرته خپل ځان اداره کړ او په داسي حال کي چي ناړي يې تېري کړي وويل:

"موږ تل کوښښ کړی دی چي ستاسي نصيحت په غوږ کي ونيسو خو کله - کله مو نفس و شيطان ډېر ظالم سي او له (صراط المستقيم) څخه مو اړول غواړي، خو همدا تاسي فقيران ياست چي په دغسي ګړۍ کي مو له ناوړي لاري څخه را وګرځوئ او په نېغه لاره مو روان کړئ. بلـه دا چي زه په خپله سپين درته را استوم هغه ته که تاسي يو څه لارښودنه وکړئ نو به ډېره ښه سي او کار به ژر فيصله سي، په دې کي چي ذوې ښځي دي يوې خواته او دوې نوري دي بلي خواته سي.

موږ ډېر غور کړی او چرت وهلی دی. ما او ملاصاحب او سپين ډېره څېړنه کړې ده. هيله ده چي تاسي هم خپل رضايت په دې باره کي ښکاره کړئ...".

صاحبزاده صاحب د ده خبره غوڅه کړه او وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"رښتیا (میرامد) خو مې هیر و، ما له هغه نه پوښتنه کړې ده چې که غواړي د یتیمانو وصي سي. هغه ولوړل چې دغه کار ته به زړه ښه نه کړي ځکه چې ټول عمر یې له خپل ورور سره سنت سلام نه و اچولی او له شلو پنځه ویشتو کلونو نه را ایسته په یوه کاسه سره کښېنستلي نه وو، او زه هم ښه خبر یم چې کونډې یتیمان په ده هیڅ باور نه لري، سربېره په دې شاو خوا خلک ټول په خبر دي چې که میرامد د دوی وصي سي نو دا به د یتیمانو لپاره خورالوی خیانت او غټ نقص وي. د دې علت دا دی چې په خپله میرامد وایي چې د ده ورور د ده حق خوړلی دی. او له دغه سببه ټول عمر ورسره مرور و. نو بیا دغسي سړی هیڅکله وصي کېدلای هم نه سي، په خپله میرامد به په کومو سترګو دغسي کار ته زړه ښه کړي، خو ټول دیار به یې په لعنت سترګي وروکاږي.

بله خبره دا ده چې میرامد د شریعت له خوا هم نه سي منل کېدای، ځکه چې باوله او بې سده غونډي سړی دی. د یتیمانو او کونډو واک او اختیار باید داسي څوک ولري چې پوره روغ او سلیم العقل وي، او هم د دې موټې او قوت ولري چې د هغوی د حق حمایه او دنیا یې د نورو خلکو له تېري څخه خونديي وساتلای سي، یعني هم د سوټي زور ولري او هم د کوټي.

دا خو څرګنده ده چې میرامد خوارکی په خپله د یوه (کړوپش) زور او طاقت نه لري او هم یې خبره له خولې څخه څځېږي".

خان:

"هو صاحبه! میرامد خوارکی خو د هیڅ سي نه دی، خپله خوله ځني لوېږي. نو دا دومره دنیا به څرنګه اداره او خوندي کړی سي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـه خبـره داده چـي سـپين پـه دغـو وختـو کـي پـر ځـان کرخپـدلی دی او ښـه رغـدی او غـښتلی هلـک ترېنـه جوړ سـوی دی. ډېر يې زړه غوا ړي چي ژر ځان جلا کړي او بيا پـه پوره زړه د خپـل ځان لپاره کار وکړي، د دنيا ډېر شوقي دی. دی کـه اوس هـر څـه وګټـي نـو هغـه بـه د دانـورو يتيمـانو هـم وركـړي، صـرف يـوه ميـره چي يو زوی او يوه لور لري پـر ګرانـه ده او تـل وايـي چـي هغـه لـه ځـان سره کول غواړي نو ځکـه مـا تاسـي تـه وويـل چـي دوی ښـي دي يـوې خواته سي او دوی نوري دي بلي خواته".

صاحبزاده صاحب:

"ښـه دی! هـر ډول چـي دوی خوشـحاله وي هغـسي وکـړئ. خـو دغـومره وكـړئ چـي شـريعت خـوار نـه سـي او پـه هغـه جهـان زمـوږ او ستاسي غاړي بندي نه وي".

کـوم وخـت چـي خـان د ده لـه حـضوره راولاړېـده نـو بيـا صاحبزاده صاحب ورته وويل:

"ښـه نـو اوس چـي دنـوي كـارېز د مځکـو پـه شـاوخوا کـي څـه وو ايـه. مـا اورېـدلي دي چـي يـو شـواروزيې لـس دوولـس خـرواره غنم کوي او هـم يـې سـوزبر (سـبزبرګ) خـورا ښـه حاصلات لـري. مثلاً د بـادامو ښـه باغونـه لـري، د پـالېز هـره هيندوانـه يـې خـر پـه متـې وړي، نـو کـه دغـه خبـري رښـتيا وي بـده بـه نـه وي کـه يـو دوه شـواروزونه لاس تـه راسـي څـو البتـه پـه دې وپوهېږه چي دغـه کـار هـم بايـد پـه شـريعت برابر وسي. موږ نه غواړو چي د نورو په ستوني پښه کښېږدو".

خان:

"صـاحبه! شـكر دی مـسلمانان يـو، ولـي بـه داسـي كـار كـوو چـي هغـه بـه لـه شـريعته مخـالف وي، د دغـه كـارېز ځينـي اوسـېدونکي بېخـي خـوار دي او لـږ و ډېـر څـه چـي لـري هغـه هـم د سپين پـر كالـه او يا په نورو ګرو دي.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی په خپله دومره نه لري چي ماښام یې وخوري او په ډېره منډه خپل ملکونه خرڅوي او غواړي چي بل ولایت ته لاړ سي، که څه هم سپین په خپله ورته غلی دی چي دغه مخکښي تر لاس کړي. خو بیا هم که په دې پوه سي چي تاسي ورسره مینه لرئ نو سم دلاسه به ځان تیول کړي".

بیا صاحبزاده صاحب لږ څه په غوړېدلي او ډډ بږغ ورته وویل:

"څه په مخه دي ښه سه. غرمه خو نه راسره تېروې؟ خدای دي بر کتونه در کړي. زما دعا درسره ده له خدای څخه دي پر هره بلا برسېره غواړم. که خدای کول توري خاوري به دي په لاس کي سره زر سي. ځکه چي له فقیرانو سره مینه لرې او هم خدای ښه روڼ ستوری در کړی دی.

د سپین د کاله له احوال څخه ما خبر وه. لږ څه په پرېشانه غوندي یم. لوی او د آب کور دی چي ونه شړ تېږي".

خان صاحب د زرو افغانیو نوی لوټ د تخرګ له جېب څخه راوکیښ او هغه یې د ده مخې ته غوړولی کېښود. چي مبارک یې ښه وپېژني او په داسي حال کي چي د وره خواته لږ څه تیټ-تیټ پر شاروان و وویل:

"ما خو دا پلا کوم څاروی د لنګر لپاره نه و راستلی. نو دغه یو لږ څه غوندي شی دی چي په لنګر کي یې اچول غواړم ډېره هیله ده چي تاسي به یې په ډېر شي قبول کړئ. موږ خو ستاسي قدر لکه چي لازم دی کولای نه سو خو دا ستاسي مهرباني ده چي موږ زیور کېږو او په جرات راځو. زه به څرنګه چي تاسي وویل تیول احوال درته راالېږم زه به سعیه وکړم چي څرنګه چي تاسي راته وویل هغسي وکړم. خدای دي توفیق راکړي. صاحبه! ما ډېر

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وبخښئ ستاسي په حضور کي ډېر وخندېدم. د باندي خوږ ډېر دی. لکه چي نور مریدان ناست دي.

کوم وخت چي خان خپل کلي ته راغی نو له ډېر ښه زړه څخه بې پامه نیغ د ملاصاحب کره وراغی او دی یې خبر کړ چي د ده ځای ته ورسي او یوه ګړی ورسره کښېني چي څه ورته وایي.

ملاصاحب په داسي حال کي چي هم په خوله ورته (ډېر ښه) وویل او هم یې سر ورته وښوراوه. خوني ته بېرته ورننووت او خپل څادر یې راواخیست.

ده فکر کاوه چي خان به په انګړ کي ورته انتظار وي. خو کوم وخت چي بېرته له خوني څخه راووت نو خان یې ونه لید. لومړی تر هغه چي تر انګړ ووخي ځالي ته وراغی او ماینې ته یې وویل چي د غرمې ډوډۍ به د خان کره ګوندي وخوري او دا دي ورته انتظار نه کوي.

خان ایله کورته رسېدلی و چي ملاصاحب هم ورپسې وررورسېده. څکه چي ګرمي ډېره وه نو پر سر باندي یې خپل څادر کوته ایښی و او لومړی تر هغه چي دی څه ووایي خان ورته وویل:

"ملاصاحب راشه خدای دي راوله! خورا ښې خوږې او په زړه پوري خبري مې درته راوړې دي. زه اوس دغه یم چي د صاحبزاده صاحب څخه راغلم، سهار ورغلی وم تر اوسه پوري ورسره ناست وم. که یوه پلا د مبارک حضور ته څوک ورسي نو بیا بېختي مشکله ده چي له هغه ځایه څخه دي په اسانی راولاړ سي، فقط ته به وا چي په مځکي پوري یې مېخ کړی یم.

ښه یې ویلي دي چي (ښه خلک برکت او فیض و تاثیر لري).

ګهیخ زه ورغلم چي د سپین د کاله د جنجالو په برخه کي ترېنه مصلحت او لارښودنه وغواړم. په دې باندي ډېر خوښ سوم

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مبارک ستا له خولې راته وویل چې زه غواړم له دغه کاله سره مرسته وکړم او د دوی دنیا ورخوندي کړم.
(مبارک) هم دغه مصلحت راکړ چې که غواړم زه وصي کېدلای سم. سپین دي له (ګړدي) سره یو ځای سي. یعني د ګړدي د دنیا واک او کالخوایي دي سپین ولري. خو د دغو نورو وصایت به زه وکړم مبارک ډېر اصرار کاوه چې دغه کار باید په شریعت برابر وکړم او بس. اوس نو هیله ده چې د شریعت غابښې ورته برابر کړې او په دې توګه د خدای او خلګو رضا حاصله کړو".
په دغه خبره باندي د ملاصاحب زړه ډېر ښه سو چې د خان زړه ښه دی او دا خبره د صاحبزاده صاحب له خولې ورته سوې ده. ملاصاحب هم په خواره او د ملګري په ږغ ورته وویل:
"زه خو تل ستا دعاګوی یم. د سپین پګړ ونور څه په لاسه کېږي پر دوی باندي ویل دي او پر خلکو کول دي. ښه سو چې زما د زړه اخلاص او ښه پیرزوینه تاسو ته د مبارک له خولې معلومه سوه.
له ډېري خوشحالۍ څخه یې په ستوني کي خبره یو څه سره غوټه سوه او بیا یې په داسي حال کي چې خپلي نښتي ناړي یې تېري کړې خپله خبره یې داسي پسې اوږده کړه:
"خان صاحب! د شریعت لمن هم پراخه ده او هم تنګه. په دې کي شک نه شته چې زه خو به په ډېره سعیه او د زړه له اخلاصه له تاسي سره مرسته وکړم خو کور دې خراب سي خلګ ډېر شیطانان دي او له نه څه لوی غر جوړ کړي. برایي مي د یو چا له خولې څخه واورېدل چې د سپین د دریمي میرې پلار ګنی یو څه خوله ښوروي او په دې خبر سوي دي چې د دوی وصي کېږي نو به څه ماتي ګوډي په کي کوي. (لالو) بزګر ته یې ویلي وچې

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی به د خپلي خور او خورپیانو حق په هره توګه چي وي وساتي او نوري داسي ناوړي خبري يې کړې دي چي اوس زما په خوله نه راځي.

دغه خلک د دې وړ دي چي په هره توګه چي کېږي سړی يې خوله ورماته کړي او داسي هيداد ورکړي چي نور هم خپلي پښې ورټولي کړي او د داسي ناوړو فکرو په جال کي رانه سي".

خان لږ څه خپل تندی سره واچاوه او په يوه لاپوکه ږغ يې وويل:

دغه کورنی تل زما... ته ګوتي راوړي. څو ځله مي احوال ورلېږلی دی چي زما له کلي او زما له قومه لاس واخلئ او بې ځايه زموږ په کورنيو چارو کي ګوتي مه وهئ. خو دوی دومره سپين سترګي دي چي والله که زما دغه خبري داسي بولي لکه د خره تيز. دې ته مي اړباسي چي شل محکمې وربانـدي ووينم او که له خدايه ونه وېرېږم په بنديخانو کي به يې هډوکي وراسته کړم.

نه يم خبر چي دوی په کوم سر ژونـدي دي چي دغه ډول خبري کوي".

خان چي دغه خبري کولې ورو-ورو پسې تودېده او په پای کي دومره پسې سور او سين سو چي په يوه پلا يې خورا لويه چيغه وکړه چي ملاصاحب يې خورا وارخطا کړ او و وېرېده چي اوس به په ده باندي ور وغورځي.

ملاصاحب له خپلي دغي پيرزويني او صميميت څخه چي و ده ته يې د هغوی خبري ورسولې پښېمانه و. وروسته له هغسي کلکي چيغي څخه لږ څه په آرامه سو او ملاصاحب ته يې وويل چي:

"په دغو خبرو چرت مه خرابوه دا متل دي اورېدلی دی چي وايي:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

(دوزي چې خان له غاړي وي نو د شپانه ډوډی وخوري).
زه به په دې برخه کې لالو راوغواړم او پوښتنه به ورځني وکړم، بیا که مي لازمه وبلله نو په خپله دوی به راوغواړم او کیفیت به ځان ته څرګند کړم، تاسي دومره وکړئ چې ژر د دوی د معاملې په فیصله کولو کې عملي ګام واخلئ. عملي ګام دا دی چې ته په خپله ډوډی وکړه موږ یعني سپین او ما در وغواړه، هلته به خبري په اصل مطلب راواړوه هیله ده چې تر یوه حده پوري کومي فیصلي ته ورسیږو.
که دي صلاح وي دا کار نن ماښام ته وکړه یو چرګوړی حلال کړه یو چړي ورواستوه او سپین خبر کړه هر څومره چې دا خبره اوږدېږي د خلکو خبري په کې ډېرېږي، باید داسي یې فیصله کړو لکه هغه متل چې وایي "انا مړه سوه تبه یې پرې سوه". که دغسي ونه سي نو بلاوي به له هري غاري سرونه راوباسي".
ملاصاحب د ده خبره غبرګوله چې د خان ناظر کوندری (دسترخوان) په لاس رانسووت او د دوی مرکه یې وشلوله. ملا د کوندري په لیدلو خورا خوشحاله سو، د دې لپاره چې خپله خوشحالي د خندا یاد (افرین) ویلو په ډول ورځني ښکاره نه سي نو یې خپل شونډان په غاښو کې خورا کلک ونیول او د هغه خوږله عملي خوشالی څخه راوګرځاوه. او هم د دې لپاره چې ناظر په خپلو خبرو پوه نه کړي نو یوه بله خبره یې منځ ته راواچوله او وي ویل:
"ګرندي اکا خپله لور په ۱۶ زره افغانی ورکړه، دا ښه ولور دی خو ما چې یې انهار ته کتل په خپله دی په دې لا قانع نه و او چاته یې ویلي وو چې ده غوښتل خپله لور په شل زره افغانی یو غټ سوایي خواره ته ورکړي او په هغو خپلي ګرو کړي مځکي خلاصي کړي، نن سهار یې دسمال ورکړ خو د نجلی مور داسي

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرله ابشېده لکه باندي کتهو، او اوښکي يې د سېلاو غوندي بهېدلې، په ژړا مې دومره ورځني واورېدل چې لور يې پر بن ور کړې ده".

د دې وروسته کوم وخت چې ملا صاحب ولاړ، خان په لالو پسې ناظر واستاوه.

لالو په ښه وچ کلک معلومېږي، د ده د مخ او تټر د لوړې برخې ځرمن لمر و داسي ورېتلې ده چې ته به وايې چا اور پر بل کړې دی، دی د شاوخوا په ټولو بزګرانو کي په خورا غښتلوالي او ښه کار کولو مشهور دی. کوم وخت چې د چا د لو اشر وي نو يواځي دومره لو کوي لکه پنځه عادي کسان چې يې کوي، خو ډوډۍ هم دغومره ډېره خوري، مګر سره د دغه دومره کار کولو او غښتلوالي تل وايي چې زه په خپل عمر په وچه ډوډۍ په نس موړ سوی نه يم تګولي خو هلته واچوه.

کوم وخت چې په وره راننووت وروسته له سلام او راشي درشي ځخه يو کونج ته پر دوو تلو کښېناست او دواړه سترګي يې د خان په تندي کي ښخي نيولې وې او دې ته منتظر و چې اوس به څه ورته وايي.

خان چې د خپل لاس تسپې و شر تګولې او غاړې يې تازه کړې وې ويل:

"لالواکا! ته به هم وارخطا سوی يې چې زه دې څه کوم، مطلب دا دی چې تا ته د سپين د ميرې د پلار ګنې له کاله ځخه چا زما په خصوص کي څه درته ويلي وو، زه دلته غواړم چې په هغو خبرو ښه و پوهېږم او که دې په ياد وي نو د دوی ټولي خبري بند په بند راته وکړه، کوم ټکی در ځخه خطا نه سي".

په دغه وخت کي لالو تر خپلو دواړو ځنګنو خپل دواړه لاسونه راتاو کړي وو، او خپله زامه يې د ځنګانه په سترګه ايښې

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او ګړوپ غونډي معلومېده. ده خپله ژامه او سر لوړ کړ او په يو ډاده بږغ يې وويل:

"داسې خبري يې کولې چې نږدې ما ورسره وهلې وو. هر څه چې مې ورته وويل چې خپله خوله د ځان کړي خو غوږ ته يې نه تله نو ماهم ورته زغملای نه سوای او څو سوکه مې تود کړ، په خبرو پسې به يې خان صاحب نه ګرځې. خکه داسې خبري يې نه دي کړي چې په ويلو وارزي، زما په دې خوا ورته شنه سوه چې ده ښکنځل کول که نه نو هغه نوري خبري خو هماغه خبري وې چې تقريباً هر څوک يې کوي".

خان لږ څه پر له واوښت او په وچ غونډي بږغ يې ورته وويل:

"بې له ښکنځلو څخه يې نور څه ويل؟ يعني خبري يې کوم غوږ درلودل او که هر څه چې په خوله ورتلل هغه يې راغورځول؟".

لالو خپل ځنګنونه سره وغوړول او په چارزانه کښېناست او وې ويل:

"که يې ښکنځل يوې خواته کښېږدو نو يې ويل چې (خان او ملا لکه لېوان داسې دي چې په رمه کې لوېدلي وي، دغسې زموږ په کونډو او يتيمانو کې لوېدلي دي او غواړي چې د دوی دنيا تر ګونډو لاندې کړي).

کونډې يتيمان لا څه کوې چې موږ او پره ټول د دوی له لاسه در په دره يو، د دوی ګزران زموږ په وينو او غوښو دی، اوس چې موږ او پره خلک يې پر وچ هډوکي و درولو او څه نه راباندې جوړېږي، نو يې پر چاغو کورنيو چې هغه هم د خلکو په غوښو ماړه سوي دي را واچوله. اوس غواړي چې دوی هم پر وچ هډوکي ودروي، دوی بايد پوه سي چې موږ به د دوی په مخ کې کلک

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېږو او اجازه به ورنه کړو چې زموږ د خورلني او د هغې د کوچنیانو غوښې وخوري".

د خان طبیعت په هره هغه خبره چې لالو به کوله اووښت. په پای کې یې وویل:

"زه له دغه سپین سترګي ...سره کار لرم، ته دغه خبري چاته مه کوه چې بیا نور او پره راخبرېږي او تل به په خوله پوري رامښتي وي او هم به د خلګو په نظر سپک ورسو".

د ماښام پر ډوډۍ چې د ملاصاحب کره یې کړې وه سپین خان ته وویل:

"پخوا مې هم تاسو ته ویلي وو، چې زما ځیني پورورې حق راکولو ته غاړه نه ږدي، ځانونه په یوه خوا او بله خوا کوي، مثلاً د (تور) او (سکاڼ) په خصوص کې مې یوه پلا تاسي ته تر غوږو درتېره کړې وه هغوی تر اوسه پوري زما غوښتنو ته غوږ نه دی نیولی او ځان یوې او بلې خواته کوي، ستاسي هم لکه چې هېر سوي وي چې احوال ورکړئ چې زما سره سم پر لاره ولاړ سي، خو داهم درته وایم چې نور ډېر کسان چې خورا سور سترګي بلل کېدل او حق یې تر ځان نه راتېر اوه ستاسي له مرستي اوس لاري ته راشپوه سوي دي. څو کسو خو لا په خپله احوال راستولي و چې باید ناظر ورواستوم چې د اجارې غنم راوړي.

که دي یوه بله پلا تور او سکاڼ ته پېش رو ورکړ او تندی دي ورته تریو کړ، زړه مي راته وایي چې سمدلاسه به خپل غنم تر خان راتېر کړي او بیا به ګوندي پر لاره کاږه واږه نه راسره ځي".

ملاصاحب پر را درسته کړه:

"خدای مو دي بې له خپله خاته نه کوي، دی خو دغو خلګو ته داسي دی لکه چې پر کټو برغولي پروت وي، یعني هر څوک یې پر خپله لاره باندي سم کړي دي او ساه نه سي کښلای، په ده

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم د بیابان لبوان گرځېدلي دي او هم د کور و کلي غل وغدی او ناروا او تېری کوونکي. په تېره بیا د خان صاحب زړه خو ستاسي سره چوي، ستا دنیا داسي ګڼي لکه خپله. تل په دې فکر کې دی چي هغه څه ډول له ناروا او خدای ناترسو څخه وساتي چي د بل حق داسي بولي لک پچه.

ګومان کوم چي د ده به هېر سوي وي چي هغو دوو خدای وهلو ته ووایي چي خپله راشه تر خان درتېره کړي".

دا وروستی جمله چي یې تماموله نو یې سترګي او هم خپل سر چي د سپیني پګړۍ لویه کوټه پر پرته وه د خان خواته واړاوه او دا هیله یې درلوده چي خان هم د ده خبره غبرګه کړي او په دې توګه خپله خواخوږي سپین ته نوره هم ثابته کړي. خان غږ ومب وهل او وې ویل:

سپینه! ته خو لا اوس هم هلک سړی یې، دا خو د دنیا کارونه دي ماتي ګوډي په کي ډېري پېښېږي، لږ څه دي زړه پراخ کړه هر څه به اسانه سي، ته ومنه چي زه تل ستاسي د ښېګڼي او ګټي لپاره فکر کوم که مي هېر سوي وي چي (سکاڼ) او (تور) ته ووایم نو د دې علت هم دا دی چي زه ستاسي د نورو ماتو ګوډو په سمولو لګیا وم. مثلاً تا تل راته ویلي دي او اوس هم وایې چي په کور کي په عذاب یې او هم د زړه له کومي د خپلي ګټي هري خواته لاسونه اوږدولای نه سې، ځکه هر څه چي ګټې د دغه نورو یتیمانو هم در ګډ بلل کېږي. له دې جهته غواړې چي ژر خان یوې خواته کړې او په پوره زړه او ویسا خاطر د خپلي دنیا په ډېرولو بوخت سې، نو ته وپوهېږه او په خپله ملا صاحب ته چي زموږ د لمانځه امام هم بلل کېږي معلومه ده چي ما په دغه لاره کي له هیڅ ډول کوښښ څخه ځان نه دی سپمولی، تاته...".

ملا صاحب یې خبره غوڅه کړه او ورته ویې وویل:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ستا خبره دي په ګل بدله سي خان صاحب! اصلي خبره خو دا ده چي موږ ټول په تا ولاړه يو. ته مشر يې او د ټول کلي واک لري. ته به ځکه زموږ د ښېګني او ګټې لپاره فکر وهې، ځکه چي دغه نور خو ټول اميان او اوپره خلک دي، کوم شی هم نه لري چي له هغه سره مينه ولري يعني تش لاسونه ګرځي که ستاسي بزرګي نه وای او ستاسي سيوری نه وای نو به هيڅ نه وای نو و پوهېږه چي ټول به خواستغي وای.

دلته مي مطلب دا دی چي سپين بايد و پوهېږي چي خان صاحب يو په شريعت برابر سړی دی، پنځه وخته لمانځه ته راځي او وظيفه هم کوي. تل د ده ښېګنه غواړي پشلايي ځو ځلي ماته ويلي دي چي څه ډول چل وسي چي سپين ته خپل د زړه مطلب تر لاسه سي".

ملاصاحب بيا لږ څه پر يوه خوا او بله خوا سو او په داسي حال کي چي نسوار يې پر ورغوي ټک واچول او خپلي يوې لور ته يې وويل چي د ډوډۍ احوال راوړي چي که تياره وي نو ښه به وي وويل:

"زمانه اوس اخره او خرابه ده. خدای مو دي ايمان ته خير کړي هيڅوک د چا حق ته غاړه نه ږدي او ټول يو د بله سره خوري. ما په خپله څو وخته پخوا د (شينګول) زوی ته يو دېرش منه غنم په سلم ورکړي وو. هغه ورځ مي دا خبره نری تر غوږ ورتېره کړه چي خپل حق تر خان راتېر کړي خو سترګي يې هيښبي ونيولې. ناري او بغاري يې وهلې چي د ده خپل ټبر خواستغي کېږي. په دې مي هم و وېرا وه چي خان صاحب ته به ووايم. خو بيا هم له خپله خره راکوز نه سو، کوم وخت چي مي لږ څه په کلکه ورته وويل نو خورا پر له واېشبده او راته يې وويل چي "موږ علما او دغه خانان چي يو د دين ستن او بل د دنيا ستن

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلل کېږو د خلکو ویني او غوښې خورو او داسې لېوان یو چې د انسان په بڼه کې راوتلي یو او د ژوري غونډي د خلکو په ښارګ مو خوله ایښې ده او ويني يې څښېښو".

که څه هم د دغه هلک د دغه ډول سپین سترګی هیداد د (پتو) اکازوی پر هماغه ځای ورکړ او راغور ځاریې کړ او څوښې ګونډې يې په نس کې ورکړې خو سره له هغه هم باید موږ او تاسې د خلکو په سپین سترګي پوه سو او یو څه سوهان ورسره وکړو. که یې تر خوږ ګوته ونیسو او هېڅ نېغ په لاره کې ورته ودرېږو البته د دوی چیغې به نوري هم تر آسمانه پوري ورسېږي. او دا نور بزګران او اوپره خلګ به راخبر کړي".

ملا صاحب لا خپله خبره سر ته نه رسولې نه وه چې لوریې ګډوه او چلمچې راننه ایستل او يوې خواته يې کښېښودل. خان صاحب د خپلو دواړو لاسو ګوتي تر له جار کړې او سیخي يې وغځولې او په داسې حال کې چې ارمېږي يې کښل وویل:

"توبه خدایه توبه! ملا صاحب زه هم په دې شپو ورځو کې دغه ډول خبري ډېري اورم په تېره بیا هغه کسان چې په دې وختو کې يې لږ څه تور او سپین زده کړي دي، دوی موږ د دې ملک ربښتیني دښمنان ګڼي او په دې نظریه دي چې دا ټولي لوږي، بربنډتیاوي، ناروغی موږ و تاسو راوستې دي. که موږ له منځه ووتلو نو ګواکي دا ټول شیان به ورک سي او د دوی د ټولني ربښتینې نېکمرغي به شروع سي.

تېره ورځ زموږ زاړه بزګر (ادرو) زما له مشر زوی سره خوړلي وو علت يې دا و چې ده غوښتل سږ کال د یوې رشې پروړه نیمایي ده ته ورکړو ځکه چې دهه زموږ د کوز پالیز یوې وړېیا راوهلې وه، خو زما زوی هلک سړی دی ورسره کلک سوی و، نو دغه (ادرو) چې موږ وایو له ډېري ناپوهی ډوډی غوږ ته وړي

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسي خبري سړي وي، چي د سړي وپښتان ورته جګ ودرېږي
زما زوی ته يې ويلي وو چي: "دا زموږ د بزګرانو زيار او زحمت
ی چي تاسي لاڅه چي ټول جهان يې ودان کړی دی. که زموږ
لاس او پښې ونه خوزېږي ټول به خواستغي ياست تاسي زموږ د
زيار ثمره تښتوئ. خدای مو ورک کړه، کله به هغه ورځ راسي
چي تاسي د سرطان مرض زموږ له وجود څخه ورک شئ او موږ به
په خپلواکه توګه د خپل ځان لپاره کښت وکر وکړو".
(زما زوی هم دی ښه ټکولی وخو خبري يې خوراستغي او
سړی له چتې باسي. او هغه ستاخبره که ورسره وڅېړل سي نو
وري بدي بلاوي راوښوي)".
ملاصاحب پر دوړی باندي درې پلا بسم الله وويل او بيا يې
په لږ څه لوړ برغ د (من اوله ومن اخره) جمله وويله.
د دوړی له له خوړلو څخه وروسته ملاصاحب په اصل ټکي
اندي راولګېده او وې وويل:
"پرون مي ستا اکا ميرامد وليد هغه ته مي وويل چي د
بتيمانو دنيا لکه وربي (کيکي) سره غورځي. څوک نه شته چي
سره ټوله يې کړي او يو څه زېرمه يې وکړي. بايد يو ډېر بادرده
سړی چي هم دعقل خاوند او هم د سوټي زور ولري. او تر محکمو
ښه ځغاستلی سي. د وصي په توګه ودرول سي او په دغه ډول د
ملکانو نجونو او کونډو دنيا خوندي کړای سي.
هغه راته وويل چي دی په خپله د هيڅ ښې نه دی تر ماجته
پوري په خورا زحمت راخي نو د دوی پر دنيا به څه پلو واچولای
سي.
خو ما ورته غبرګه کړه چي شريعت ستا د وصي کېدو جواز
تر هر چا ډېر درکوي. نو که يې ته نه کوې او سپين هم خپل وېش
غواړي او دا د نورو زېرمه په ځان نه مني نو په مصلحت سره بل

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک ژر ودروئ چې دغه اوسنی لاندي و باندي ماتي ګوډي په بیره سمون ومومي".

هغه وروسته له یو څه فکر کولو دا خبره یاده کړه چې دی له ډېر عمر څخه په دې نیت کې دی چې خان صاحب ته ورسي او دا پېټي د هغه په غاړه واچوي.

خان صاحب بیا سره وغوړېده او تندی یې خورا ورین سو. لومړی تر هغه چې دی څه ووایي سپین وویل:

"په دغو خبرو اترو کې ډېر وخت تېر سو. او دا موضوع زما میرو هم څېړلې ده، هره یوه غواړي چې خپله پلار ګنی وصي کړي او په دې توګه د دوی په خولو کې یو څه ورواچوي".

ملاصاحب ما پخواهم در ته ویلي وو چې ماته کښته باغ او د کڅ مځکي راکړي او خپل وېش په لاس راکړي. وروسته له هغه هر څه چې کوي ودې کړي او ما پرېږدي چې خپله غریبي وکړم او سبا راسره د چا جنجال نه وي. خو څرنګه چې پخوا مو هم ویلي وو دا یوه میره به له ماسره وي دا ځکه چې ډېره سرګرداني نه لري".

خان غوښتل چې څه ووایي خو ملاصاحب یې خبره نابېره او سې ارادې پرې کړه او د خپل دغه کار عذر یې ور څخه وغوښت چې خان د (پروانه لري) په جمله ځواب ورکړ، نو بیا ملاصاحب په یو بریالي غوندي بڼ په داسي حال کې چې سترګي یې د خان په تندي کې ښخي کړې وې وویل:

"زما په خیال خو معامله ښخي فیصله غوندي ده، سبا به بیا دلته زه تاسي ته ډوډۍ وکړم. میرامد او دوه درې نور د کلي سپین ږیري بزګران به هم راوبولم او دا کار به په شریعت برابر فیصله کړو او په دې توګه به تر دې خبري سوک وباسو".

خان له لږ ځنډ څخه وروسته وویل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"زه خو په خپله هیڅ په کي نه وایم که سپین کومه خبره کول په کي غواړي اوس دي لا ووایي چي که غواړي نور څوک هم په دې معامله او فیصله کي کښېني نو د هغه او یا د هغوی نوم دې واخلي".

سپین سره وخوځېده او د خان خبري یې ښکه بڼي نه واورېدلې چي د ده فکر بلي خواته تللی و، یعني د کڅ په مخکو کي یې خیالي باغونه کرل، نو یې له خان څخه په ډېر ادب پوښتنه وکړه چي هغه خپله خبره بیا ورته وکړي هغه هم لږ څه نور تفصیل ورته وویل.

-سپین یه-یه! هیڅوک نه رابولو. زما زړه و چي صاحبزاده صاحب هم په دغه جرګه کي کښېني چي کار ښه پوخ غوندي سي، خو هغه راته وویل چي تاسي ته یې کامله لارښودنه کړې ده او د ده راتګ ته کوم خاص ضرورت نه سته همدغه ښه دی چي له سبا ته دغه کار همدلته د دغه عالم په کور کي فیصله سي. چي کوندي دغه فیصله نېکمرغه سي، او د ټولو په کټه وي".

ملا صاحب:

"زما فکر خو لا دا و چي که د شریعت له اړخ څخه ورته ضرورت نه لیدل کېدای ما به مشوره ورکړې وای چي دغه دوه سپین بږیري بزګران لا هم مه رابولئ. دا ښکه چي زمانه له فساد څخه ډکه ده، جوړ او روغ کارونه سره ورانوي. خو ښکه چي شاهدانو ته ضرورت دی نو دغه کار بد نه دی".

خان خپله یوه پښه پر بله واړوله او وې ویل:

"د شریعت کارونه خو دومره اسانه نه دي تر هغه چي ښه سم شاهدان نه وي او نور ترتیبات یې برابر نه وي کله دغسي کارونه فیصله کېدای سي، خو دا باید وویل سي چي دغه دواړه سپین بږیري او هم میرامد عاجز خلګ دي زموږ او ستاسي له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري ځخه نه تېرېږي. راغلو دي ته چې وروسته بيا شرعي وصايت خطونه واخلو اسانه خبره ده زه به قاضي ته يوه نخښه وروليږم هغه به دواړه خطونه راواستوي. او په دې ډول به يو غوږ په بل غوږ هم خبر نه سي".

د دې بډای ټوله شته. مځکې دي او که باغونه نغدي دي او که د کور لوښي اولرګي په يو ځو ورځو کې سره وويشل سول. لومړی فيصله سوې وه چې د دوو کونډو او د هغوی د يتيمانو وصايت به خان کوي او يوه کونډه سره له يوه زوی او يوې لور به د سپين سره ژوند کوي. او د هغوی د شتو زېرمه به هم د سپين په غاړه وي. خو کوم وخت چې د عمل ډګر راغی د يوې کونډې او يتيمانو زېرمه ملاصاحب ته ور په غاړه سوه. په وېش کې سپين ته ټول هغه باغونه او مځکې په برخه سوې چې ده غوښتلې او په دغه سبب د ده پښې له خوشحالي ځخه مځکي ته نه ورځي.

يوه ورځ د چمبر په هغه برخه کې چې سپين په کې اوسي خورا ځوږه او شور ماشور دی. د باندي د انګړ د وره په خوله کې دوه اوښان چوک دي. خان او ملا په بېړه هغې خواته درومي، دوی چې په وره ور ونوتل نو داږغ يې تر غوږ سو:

"نه يې کوم مېړه نه کوم! زور او جبر ولي راباندي کوئ. ځه نه مې له دغه خپله وطنه ورکوئ. او له خپلو ماشومانو مې بېلوئ. ره غواړم چې پر خپل دغه يو زوی باندي سر سپين کړم".

د مېلمنو په کوټه کې ځلور کسه نور ناست دي. دوو تنو يې نر ځه ښوی کالي اغوستي دي او سپيني لنګوټې يې په سر دي. دوو نورو زلميانو رنګه پټکې د مول په ډول تړلي دي او کالي يې ځېرن غونډي دي چې يوه توره او بل سره سدری اغوستې ده او د کار توسو قطار وزمې يې تر ملا دي. او هم يې پر غبرګو اوږو باندي د کار توسو ځخه ډک قطارونه را اچولي دي دوی دواړه له

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

حاضرینو سره په لاس روغبړ وکړ او د خوني په سر کي له دوو سپین پګړو سره کښېناستل او ملا صاحب په خپل څادر کي نغښتي ناست دی. له وضعیت څخه دا ټول معلومېږي چي په اصل کي ټول سره خبر دي. خو خان د خبرو د شروع کېدو لپاره په دوستانه ډول پوښتنه ترینه وکړه:

"خدای مو راولـه ستړي مه شئ څه وخت را ورسېدلاست خیر خو و څرنګه راغلي یاست؟ مور څه مرسته درسره کولای سو که یه؟".

یوه په نیم پوخ سړي چي حوزا غتېه لنګوټه یې ول-ول پر سر اچولي وه وویل:

"په دې کي څه شک نه شته چي موږ وتاسي ټول یو پښتانه یو. خو موږ ارت غونډي یو یعني زموږ ځای په (بوري) کي دی موږ ته څو شپې پخوا ستا او د سپین د خولي څخه چا احوال راووړ چي یوه کونډه ده او غواړي چي هغه زموږ په خوا کي خرڅه کړئ. څرنګه چي موږ ته ویل سوي دي کونډه د سپین میره کېږي نو موږ دا یو له هر څه سره چمتو راغلي یو هیله لرو چي ډېر ونه ځنډول سو، او زموږ کار ژر خلاص سي ښه به وي. ځکه چي وخت د غریبي او خواري دی هر یو خورا ډېر کارونه لري چي باید ویې کړي، هغه بل ملګري یې پر رادرسته کړه:

"موږ غواړو چي په دې تکي پوه سو چي دغه کونډه په غابن څو ده څو پلا لنګه ده؟ او هم به بده نه وي چي د هغه پېټي انداز راته ووایاست چي تاسي یې غواړئ پر موږ یې له دې دركه کښېږدئ. موږ هم غریب خلګ یو که مو له وسه پوره نه وه چي دغه پېټي واخلو نو څرګنده ده یې له دې چي خان او یا تاسي سرګردانه کړو له دې خبري څخه به مخ واړوو او خپله لاره به وهو".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خان:

"خورا تلوار مو دی، خپر دی! دا هم ستاسي خپل کور او ځای دی. لیري والي خو موږ پښتانه سره بېلولای نه سي، پښتون که د نړۍ په هر ګوټ کي وي بیا هم د پښتنولي په کلک مزي تړلي دي. تاسو ته به څرګنده وي چي د سپین بل داسي څوک خپل نه سته چي هغه ته دا کونډه ورکړي نو ځکه موږ په مني چي پونده دوري در تلل احوال درولېږه چي که د چا کونډه په کار وي رادي سي. ښه سو اوس به په خپله سپین درسره رغېږي".

سپین ملاصاحب ته مخ وروا اوه:

"ته او خان صاحب زما له خوا درېمان یاست، هر څه چي تاسي سره غوټه کړه هغه زما خوښه ده".

په دغه وخت کي یو له بوري والو څخه رغ کړ:

"دا لا اوس در ته وایو چي زموږ پواخي کونډه په کار ده له چیچیانو سره یې زموږ کار نه شته، یعني وروسته بیا دا خبري نه منو چي دا کوچني پر تې دي او باید تر هغه وخته پوري له مور سره وي څو چي دغویو له پښو وخي. موږ نه پر دي یتیمان ساتلای سو او نه یې پر خان چغولای سو".

د سپین مخ لږ څه سور غوندي سو او وې ویل:

"یه کاکاجانه! خپل یتیمان د بل چا پر اوږو نه باروو، له دې اړخه بېخي بې غمه اوسه، خو دومره راته ووایه چي کونډه چاته کوئ؟ مېړه یې کوم یو دی؟".

یوه ور ته وویل چي:

"مېړه به یې پیدا سي تر هر څه لومړی باید د هغې ولور فیصله سي".

خان:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

"تاسي تـه خـو ځر ګنـده ده چـي پېغلـي پـه ۲۰-۲۵ زره افغـاني دي نـو پـر کونـډه کـه سـپین لـه تاسـي څخـه لس زره واخلـي نـو تاسـي باید خوشحاله اوسئ".

بوري وال:

پـه ۲۰-۲۵ زره خـو هغـه پېغلـي ورکـوي چـي د پلـرو جـوغې يـې تـر آسـمانه ختلـې وي، دانـوري پېغلـي خـو پـه لـس پـنځلس زره هـر چېري پیدا کېږي".

بل ملګري يې خبره غوڅه کړه او وې ویل:

"په ولور ډېر نه درسره اوړو خو... ".

خان:

"يـوه خبـره بـه لا اوس فيـصله كـوو هغـه دا ده چـي كونـډه د سپين پـه كـور كـي هـيڅ حـق نـه لـري اونـه بـه يـې تاسـي غـواړئ، دي خپل حق خپلو دوو چنګوټیانو ته وربخښلی دی".

ملا:

"پـر شـریعت يـې برابـره کـړئ بایـد يـو دوه تنـه شـاهدان تېـر سي. خبره باید پخه سي".

سپین:

"شـاهدان خـو اسـانه دي يـو پـه خپلـه خـان صـاحب او بـل بـه زموږ ناظر راوغواړو".

ملا:

"سمه ده مقصد مې دا دی چي شريعت خوار نه سي".

بوري وال:

"ستاسـي لا څـه خبـرو تـه پـام وي د ښـځي حقونـه هـيڅ وخـت مـوږ نـه غوښـتي دي او نـه يـې غـواړو، پـه مـوږ کـي دغـه ډول رواجونـه لـه سـره نـه شـته. لـه دې پلـوه بېخـي ډاډه اوسـئ يـوه پـلا چـي زمـوږ و

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاسي خبره جوته سوه نو وپوهېږئ چې بيا به کلونه وروسته سره وينو. يا شايد چې بيا په قيامت سره ګورو".

خان:

"زه غواړم چې يوه منصفي وکړم خو په دې شرط چې تاسي ټول يې ومنئ".

ډېر ږغونه راپورته سول چې ويل يې:

"موږ يې منو وواياست".

خان:

"لاس پورته کړئ او دعا وکړئ زموږ بوريوال ورونه دي اته زره افغاني تر څان ورتېري کړي".

ټولو وويل:

"امين. خدای دې نېکمرغه کړي".

ملا:

"مېږه يې معلوم کړئ چې نکاح شرعي سي".

يو سپين ږيري چې سپينه لنګوټه يې تړلې وه خپل ټټر ته ګوته ونيوله او وې ويل چې:

"مېږه يې دغه زه يم".

تر اوسه پوري په خبرو کې داسي برېښېدله چې دی د بل لپاره روبياري کوي، خو د ده (دغه زه يم) پر چا عجبه او نا اندولـه نه ولګېده. صرف سپين خان او بيا د ملاصاحب مخ ته وکتل چې ګواکي پر دوی دغه ټکي څه اثر وکړ. د دوی د خبرو په ترڅ کي کله-کله باد له نورو خونو څخه د ښځو د ژړا او خوږ ازانګه راوړي. چې د دوی غوږو ته خورا ضعيفه ورسېدې. کوم وخت چې سپين پوه سو چې خان او ملا تندی تريونه کړ نو سره وغوړېده او وې ويل چې:

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

"ښه دي خوښه مې ده دمامې ته پر جوړ وو. پيسي له ملا راخلاصي کړه او خپله ښځه مو ولي".

خان:

"ملاصاحب! لاس پورته کړه او يوه ښه دعا وکړه چې دغه وصلت نيکمرغه وي..."

د خان خبره د زوم له خوا داړول غوڅه سوه:

"موږ اوريدلي دي چې د دې ښځي پلار ګنې خورا غښتلي او زورور خلګ دي. که څه هم نېستمن دي خو وايي چې تکړه دي. نو تاسي له هغوى سره هم کومه مشوره کړې ده او که يې لازمه نه ګڼئ؟"

خان:

"د پلار ګنې يې په دې خبرو څه؟ خپله کونډه مو ده هر څه چي په کوو په کولاى يې سو. پلار ګنې خو يې يو پلا ولور واخيست نو بيا به په چپه لار کي راته ولاړ وي. خو که چېري ودرېږي هم ورسره ولاړ يم دا غمونه او چمونه په موږ راپرېږدئ. ستا د دعا له برکته دغسي شيان مي نسوار نه دي. چې ژوندي يې ښخ کړم والله که څوک مخ راواړوي. او که يې په کلو-کلو بندي کړم نو هم مي دلاسه کېږي. خو زما په فکر دوى به هيڅ ونه وايي داڼه اوسئ ضامن مو زه يم".

سپين له مجلس څخه ولاړ سو خو زوم ورته وويل چې کښېنه دا خپل پور دي درخوندي کړه بيا نو هر چېري چي خې سه".

زوم سمدلاسه جېب ته لاس کړ او يو سپين زړوکى يې له جېبه چې سپين والى يې د ډېرو خيرو له لاسه ورک سوى راوکيښ. په دې کي د پنځوسو افغانيو څو لوټونه وو، چې هغه په زړوکو کي نغښتي سپين ته ونيول.

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپين وروسته له شمېرلو څخه بيا ولاړ سو او د ښځو د خونو خواته رهي سو. د سپين مور مخ ته وراغله په خورا بيېره او وارخطايي يې ترېنه پوښتنه وکړه بن يې (چي همدغه اوس يې خرڅه کړه) هم تر شا ورته ولاړه ده او لوی -لوی سوتونه کوي سترګي يې له ډېري ژړا داسي ښکارېږي ته به وايې چي سره مرچ يې په کي اچولي دي. د دې لور او کوچنی زوی هم دومره کرېږي وهي چي ته به وا په آسمانو کي به يې اوري. د دوی کرېږي هغه وخت لا پسې لوېږي چي د دوی د مور سوتونه نور هم پسې لوړ سي.

سپين مور ته وويل:

"فيصله وسوه په خير ... ".

ده چي دا تکي پای ته رساوه نو مېرمې يې تر ګرېوان ونيو او نومړې تر هغه چي څه ووايي ژر يې زړه ډوب سو او سمدلاسه په محکمه پر مخي ولوېده. دواړه کوچنيان يې هم پر وغوړېدل او داسي شور ماشور يې جوړ کړ چي د فولادو زړه يې لا ويلاوه.

سپين بې له دې چي وارخطا سي او حيران سي خپله خبره يې پسې اوږده کړه:

"له دې بلا مي هم خلاصه کړې مور! که خدای کول د دوی بر خه هم زموږ په برخه ده سبا وختي به يې په اوښ در څخه سپره کړي. بيا په زربې (پسخانه) ورننووت او يو صندوق ته پر دوو تلو کښېناست او د پرتوګ ښ له سره نه يې کلي وروغځوله او قلف يې خلاص کړ. وروسته له هغه چي پنځه زره افغانۍ يې په صندوق کي کښېښودلي درې زره افغانۍ يې په هغه ځای خان او ملا ته ورکړې. نو بېرته ژر راووت مورته يې وويل: "پرېږده! دا د ښځو مکر ونه دي زياتي او به مه پر پاشه په حيله چي ستړې سي سمه به

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي، تا نه دي اوربدلي چي وايي له (هري ښځي سره ځلوښت اوښان په مکر بار وي).

مېره موور وکړ دا لا نه ده خوشحاله. ته ورسه د خېښانو لپاره يو څه برابر کړه د دوو سربښته وکړه او هم څو دانې دسمالونه او دوې لنګۍ او څو سپيني لنګوټې د خان صاحب ملاصاحب او د دې نورو لپاره مونده کړه. چي ژر يې دنده کوتا سي او مخکي ته ولوېږو او د آرامۍ ساه وکاږو".

ګهيځ په سپېدو داغ يې خپله مېره په زور له خپلو دوو کوچنيانو څخه بيله کړه او (بوريوالو) ته يې په اوښ ورسپره کړه.

د هلک او نجلي دواړو څو ورځي خورا زوروري تبي وسوې چي د دوی دولونه ژړا اړولي وو. څو وروسته له ۱۰-۱۲ ورځو بيرته خپل طبيعي حال ته راوګرځېدل.

د سپين زړه تر پخوا اوس ښه پوره سوی دی. او ځان خپل مقصد ته يعني چي د دغه يوه ميريز وروز ميراث هم ورپاته سي. نږدې بولي. دی تر پخوا ډېر فعاليت کوي او هرې خواته خوي لګوي. دی صاحبزاده صاحب ته تر پخوا ډېر ورځي او خپل اخلاص يې نور هم ډېر ورته ښودلی دی.

(مبارک) په دې خورا خوشحاله سو چي له سپين څخه يې داسي واورېدل:

"ستا د دعا له برکته وښ هم زما په زړه وسو او نور کارونه هم زما د مقصد سره سم روان دي مور. خو ستاسي ښو خلکو د پښنو خاوري يو که ستاسي مرسته او کومک نه وي نو مور. خو د بيابان توري خاوري يو او دا اوپره خلک به مو داسي غرچ وهي لکه دلم ګوله".

(مبارک) له دې امله چي خان او ملا ورسره خرنګه دي پوښتنه ترېنه وکړه. او ورته وې ويل:

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د فقیرانو لنګر خو تل تاسي غوندي سخیان او شتمن خلک تود ساتي. په دانورو پوري خو یوه خوله مړې نه شته او خپل ځانونه په خوندي نه دي، که مي رښتیا پوښتې نو ډېر امکان لري چي (جنت) نه به هم تاسي سخیان په بیړه او پتهو ستر ګو روان یاست. دا ځکه چي تاسي د خیر او خیرات څښتنان یاست".

سپین مسکی سو او په خورا خواږه ږغ او روښو ستر ګو چي د خورا ډېر اخلاص بخر کي ترېنه غور ځېدل ورته وویل:

"صاحبه! که موږ ستاسي غوندي ښو خلکو او پیرانو په لنګر کي خپل سرونه کښېږدو نو هم لږ ده. دا ځکه چي زموږ ټوله شتمني او نېکمرغي هوسا ژوند لکه چي پخوا مي هم وویل ستاسو د دعا او مرستي نتېجه ده. خدای دي د خان صاحب او ملا صاحب سیوری هم زموږ له سره نه کموي. که دغه علما او با تدبیره خلک نه وای نو هم به مو ژوند تریخ وای دوی دواړه له ما سره نه ناست دي او نه ولاړ. زموږ د کاله د نېکمرغي لپاره هر ډول مرسته کوي، بله خبره خو دا ده چي تاسو هم په خبر یاست چي دوی دواړه وصیان سوي هم دي، ښه دي د ملا صاحب خو اوس ګزاره شکر دي ښه سوې ده په دې وختو کي یې یو دوه شوار وزه مځکه هم رانیولې ده".

صاحبزاده صاحب:

"رښتیا د مځکي خبره دي وکړه، یوه ورځ خان صاحب راته ویلي وو چي تاسي په نوي کارېز کي څه مځکه لرئ. نو ما ویل چي دا زموږ هلکان هم هوسېږي او غواړي چي هلته یو څه نیوکه وکړي، که تاسي ته کوم تکلیف نه وي نو ...".

هو - هو صاحبه! زموږ خو هلته ښه ډېر شوار وزونه دي، خان صاحب ماته ویلي هم وو، ښه سوه چي تاسو راپه یاد کړل، که څه

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم هغه مخکه زموږ د ټولو ګډه بلله کېږي خو بيا هم وصيانو ته به يې ووايم چي له منځه يو څه تاسو ته درجلا کړي. صاحبه!.

مځکه او شوارووزونه دي ستاسي بلا واخلي ستاسي ناز خو موږ د سر په سترګو منو هر وخت چي وايې نو قوالي به يې در ته راواستوم. خان صاحب ته به ووايم چي د دغه کار سربښته دي په خپله وکړي".

څه موده وروسته په کلي کي دا چوک چوکه سوه چي له څو ورځو را په دې خوا (ګردی) يعني د (سپين) ميرېزی ورو ورک دی او هيڅ پته يې نه سته. سپين خورا کبښته و پوره تـه وخغاست چي هغه مونده کړي. ډېر خلک يې پسې واچول چي په يې وباسي خو د ده دغو ټولو څغاستو او لاس و پښو وهلو کومه به زړه پوري نتيجه ورنه کړه او ګردی ژوندی زاني ورک سو.

د کلي نورو هلکانو چي دی يې د وروستي پلا لپاره ليدلی و وويل چي هغه موږ ته وويل چي: "اوس به د سپين لالا سره د کوترو د مرغانو د ښکار لپاره ځم چي د زړو کارېزو په سپرغو کي خورا ډېري دي. ګردي د دې د کار او ښکار کولو لپاره خورا ډېر هوس کاوه".

په لنډه موده کي د ګردي د ورکېدو خبره سړه سوه او هيچا يې بيا نوم وانه خيست چي څه سو.

د ګردي انا ګانو ډېره سعيه وکړه چي مونده يې کړي خو هيڅ په لاس ور نه غلل. دوی سپين په دې تومتي کړ چي هلک يې په لوی لاس چېري په بلا خوړلی دی. او سپين يې په دې تهديد کړ چي ژر به ورباندي عرض وکړي. خو خان صاحب هغوی راوغوښتل او ورته يې وويل چي د ده د کلي کور کاله په چارو کي لاس و نه وهي. که نه وي بيا به پښېمانه سي که يې عرض

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړ نو به خپل هیداد وویني خو [illegible] ون له حوا پرله پسې [illegible] ورته راتلل چي ژر به رپوټ وکړي او حقايق به ډګر ته راوباسي.

د ګړدي د اناګانو په دوري او را دوري منډو وهلو دا خبره بیا شنه سوه او د شاوخوا کلیو خلګو په هغه کي ډول-ډول خبري کولې.

سپین او خان له دغو خبرو څخه په تنګ سول او د هغه د تریو تړلو لپاره یې سره مشوره وکړه، بیا خان صاحب ور وغوښت او هغه ته یې وویل:

"ته یوه ورځ دغه خدای خوار کړی کورته راوبوله او ښه یې خرپامه کړه چي د مار او غالبوزو په غارو لاس او ګوتي نه منډي که نه وي بیا به پښېمانه سي، او د دې په ځای چي لاس ته څه ورسي خپل غوږونه به بایلي، موږ باید غاړي پر خلاصي کړو".

سپین د خان په دې وینا چي د ده طرفداري په کي ځرګنده وه خورا خوشحاله سو، او ملاصاحب ته یې ډېر اصرار وکړ چي ژر د دې بلاوو دفع وکړي. ملاصاحب په لړو شپو کي د ګړدي ماماګان راوغوښتل او ورته یې وویل:

"د خوارۍ او نیستی تکلیفونه مو لږ وو چي اوس خلګ هم په آرامه نه پرېږدئ؟. خدای مو نور پسې خوار کړه! تاسي او سیالي او تربور ګلوی دا څه حال مو اچولی دی؟ خپلي خولې او خپل لاسونه مو درټول کړئ، له دې ناوړو کارو څخه چي په خلګو پسي مو ځراغ اخیستی دی لاس واخلئ، که له خپل خره نه کوزېږئ نو ویوهېږئ چي د خان صاحب طبعه به تر له واوړي. او خوشي به مو زوبل کړي، ما خپلي غاړي دربندي خلاصي کړې که بیا هم زما خبره نه منئ نو مظلمه دي په خپله غاړه".

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

صاحبزاده صاحب چي ستا په چار لنډيو خبر سوی دی خوا يې شنه سوې ده هغه هم ماته وويل چي تا ته وواېم له دغسي ناپرېيتو څخه لاس واخله او خلک په بدی کي مه سره اچوئ".

د ګېړدي ماما (سپین ګل) خورا پرله واوښت او ورته يې وويل:

"يوه پلا خو په خپله د سپین پلار له موږ سره خورا لويه پېره وکړه. زموږ دغه خور که يې په نه څه پور کي داسي را څخه وشړله لکه څوک چي څاروی له چا څخه بيايي. اوس چي بيا کونډه سوه نو د مچلو غزي ډېره مو کړه او هيڅ درک يې نه معلومېږي چي چېري وغورځېدله له وړو څخه مو بېله کړه. دريم ځل مو بيا داسي په سپکه ورته وکتل چي د هغې يواځيني کوچني زوی مو ژوندی زاني ورک کړ. زه ښه پوهېږم او خلک هم ښه پوهېږي چي ښځه مو ولي د مچلوغزي ډېره کړه او هلک مو ولي تری تم کړ.

دغه دواړه ناوړه کارونه د دې لپاره وسول چي سپين ډېر ميراث تېول کړي. او زما د خور برخه هم په خپله غرچ وهي.

دا مي په ټينګه پتېيلي ده چي زه د خپلي خور او خورېې کسات وانه خلم نو په آرامه به کښېنه نم. هغه کسان به چي په دې ناوړه کار کي يې برخه اخيستې ده په اوو محکمو وګرځوم. که چېرته هغه کومه نتيجه ورنه کړه نو په خپله له دغه وطن څخه بل وطن ته ورکېږم او بيا چي مي په هر چا لاس بر سو هغه به ور ووژنم".

ملا صاحب:

"اوس چي ما غاړه دربانديي خلاصه کړه نو وبال دي په خپله غاړه هر څه چي کوې کوه يې. خو دومره درته واېم چي له خان صاحب سره نه په شريعت کي څه کولای سې او نه په ټوپک کي".

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون ټولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوارم چي په ډانګ پېيلي درته ووايم چي خان صاحب پر سپين باندي کلک ولاړ دی، پر هغه باندي مچ نه پرېږدي چي کښېني.

خان چي د سپين ګل له نېت څخه خبر سو نو سمدلاسه يې يو داسي چل جوړ کړ چي پر سپين ګل باندي يې د دې تور و لګاوه چي دی علما ته ښه نېت نه لري، او هم په قوم کي شر اندازي کوي، په لږه موده کي يې دی بنديخانې ته بوت، وروسته له دغه کار څخه سپين په آرامه نفس و کيښې او هيڅوک يې د خپلي ګټي په لاره کي حايل او مانع نه ګاڼه او په خورا پراخ لاس او پوره زړه يې ژوند شروع کړ.

خان صاحب او ملا هم خورا ډېر بدايان سول، او ښې-ښې مځکي چي ډېرو يې په صغيرانو پوري اړه درلوده، د خپلو زامنو په نامه قواله کړې.

کوم وخت چي به سپين وليدل چي دوی د ده د ميرېزو ورونو په شتمني کي بدايان سول نو يو بل ته به يې د دوی د بې انصافي څخه خوله وهله. د ده په دغو شکايتونو خان ډېر غوږ نه ايست. خو په پای کي د سپين شکايتونه نور هم پسې ډېر سول او خان يې په تنګ غوندي کړ، نو يوه ورځ يې دی ورو غوښت او ورته يې وويل:

"سپينه! ستا خبري ډېري سوې دي، ټول هر کس او ناکس ته وايې چي ما او ملا صاحب ستا په حق کي ظلم کړی دی خو ته بايد وپوهېږې چي ستا شتمني تر پخوا خورا ډېره سوې ده. ستا اکثرو کرويو او اجاره قوالې او اجاره خطونه نه درلودل. ډېرو پوروړو درته پښه ونيوه او پر اصل سر درته پښېمانه سول. خو دا زه او ملا صاحب و چي دوی ټول مو درته تابع کړل او ستا حق مو تر ښه حصول کړ.

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا زموږ په موټه او برکت دی چي هر کال ستا شته تر تېر کال ډېرېږي، که موږ نه يو او لاس در ځخه واخلونو وپوهېږه چي دا اوپره بزګران به دي غوښې اومې اوخوري، سر بېره پر دې په وېش کي لحاظ خورا ډېر وکړه او هم د سپين ګل خور او خوريې دي دواړه په بلا وخوړل او پر ميراث يې تا غېږ راوګرځوله. اوس بيا هم موږ بې انصافه بولې او هر چاته دي خوله وازه کړې وي او زموږ بد ورته وايې. د ګړدي په خور دي هم خورا غټ ولور واخيست، که چيري ستا د مړه پلار لحاظ ونه کړم نو وپوهېږه چي د ګنګا خاوري به دي کړم. پر لاره سم ځه چي خدای برکت درکړي".

يوه ورځ په داسي حال کي چي د خان هيڅ فکر او توقع نه وه ملا صاحب د هغه په انګړ ور ننووت. خان دباندي په انګړ کي ولاړ و او سمدلاسه يې ملاصاحب خپلي خوني ته بوت وروسته له عادي روغبړ ځخه ملاصاحب ورته وويل چي:

"زه پوهېږم چي په دغو وختو کي ستا او د سپين سپي ښه نه سره غاپي دليل يې هم ماته ځرګند دی".

سپين يواځي پر تاسي غورځنګ نه کوي ما هم درسره مل بولي خدای دي ده ته انصاف ورکړي، خو چي بيا زه فکر وکړم له ځان سره ووايم چي اوس لا هم زلمی دی او د دنيا سړې تودې باندي تېري سوې نه دي، ګوندي سم سي، خدای به هدايت ورته وکړي، د دې لپاره چي ستا او د سپين په منځ کي روابط سم سي ما يو فکر کړی دی که ستا راسره خوښه وي نو زه به د هغه د اجرا لپاره کوښښ وکړم، هغه دا دی چي د سپين يوه کمندره غوندي خور ده هغه به ستا زوی (ژړ) ته وغواړو او هم به ستا لور (وړانګو) په خپله سپين ته ورکړو چي په دې توګه د دواړو کورنيو په منځ کي دوستي او ملګري نوره هم ډېره سي او دغه اوسني تول

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنجالونه او سيالۍ به ورکي سي، او تر پخوا به لا ډېر ستا او د دوی په مابين کي د تګ راتګ مزي ټينګ سي. زه خو بې له دغو خبرو ستاسو د دواړو دعاګوی يم او د دواړو خير غواړم. ستاسي بې اتفاقي ما خواروي نو زه څکه سعيه کوم چي ستاسي تر منځ د خير ((سړي اوبه توی سي))، او موږ ټول په کرار سو".

خان صاحب دغه ډول دوستي نوره هم په خپله ګټه وګڼله نو ځکه يې ملا ته وويل:

"زه خو د دغسي دوستي لوری کوم، خو لومړی د دې کار تر کېدلو بايد له صاحبزاده صاحب سره هم مشوره وسي، د هغه مبارک زړه خورا راته پوست دی يعني د نوي کارېز په مځکو يې چي موږ او تاسي او سپين ورکړي، زړه خورا خوږ سوی دی، خدای دي موږ او تاسي د ده له شره وژغوري بېخي خوشحاله دی".

ملا صاحب:

"کور دي ودان چي زما خبره دي نرمه ومنله. زه به سپين هم دغه کار ته چمتو کړم او ډېره هيله ده چي هغه هم دغه خبره ومني، په دې دوستي کي زموږ او ستاسي خورا ډېري ګټي دي که څه هم موږ و تاسي د يوې ډلي خلک بلل کېږو او ګټه مو سره شريکه ده او په دغو موقتي خوابديو موږ نه سو سره جلا کېدلای خو بيا هم دغه مازي د طبيعت خړوالی به هم له منځه ووځي، او په دې توګه به اوپره خلک او بزګران زموږ او ستاسي له اختلاف او بې اتفاقي څخه ګټه وانه خيستلای سي".

پای

کتابتون تولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځینو کلمو او تر کیبونو خواته مو پام اړوو

لغت	مانا
اېلار–	اېهار، څېره بېه
اوپره–	نیستمن، لا جایداده
باوله–	باوله، ساده بوده
بـاولي–	اشـنا کـول روږدول، هغـه میـدان چـې ښکاري مرغانو یا ښکاري سپو ته پکې د ښکار نیولو چل ښودل کېږي
بچـه گـرو–	خرمنـی هغـه موسـم چـې زړه غلـه خلاصـه او نوې نه وي رسېدلې
بدودي–	تاوان، نقص، بدي
بړبـزی–	کلنګـک کـول، د نـروز یـا پـسه د مـستی پـه وخت کې اواز
بوربېدل–	اواز کنبېناستل، مری کنبېناستل، بغېدل
پرېبل–	وهل، ټکول، توبیخ کول، رټل
پـرین–	پېـروان هغـه نـری جـالي چـې پـه هغـه کـې بچـې د مـور پـه ګېـډه کـې نغـښتې وي او د بچـې لـه پیـدا کېـدو سره د مور له ګېډې نه بهر ته راوزي
پشلا–	پسي شا، په غیاب کې
پنډکی–	پټی، دسماله، جبیره
پــــوړه(زړه) –	ارام، مطمــــئن، خـــــاطر جمع، سود، تسلي، جمیعت، تسکین
پـه سـر وتـل–	پـه جنـګ اختـه کېـدل، پـه کـش و ګیـر اخته کېدل
پلیته–	باتي، پلته

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیتلي چاینکه- حلبي چاینکه
ترو بنل- تبنتول، تروړل، توږل
تري تړل- چاره کول، تدبیر کول، چاره
چمبر- قلعه
چیته- فیصله روغه
ښنګوانې- متکاء، تکیه، بالښت
ډري- خندا، نامناسبه ټوقي، مسخره کول
زړه پر پښتی کول- رامول، ډاډه کول
زړمه- غمخواري، پاملرنه
سوايي خور- سود خور
سو تونه- فریادونه
سور- د چایو د ښبلو غږ
سوک وهل- پړینګ وهل
سوکه- ورو کرار ارام
سوهان- مراعات
سېک- قوت توان
شخول- شور ماشور، هیاهو، ځوږ
شناوې- توره شنه ږیره، مې وریجي ږیره
شو په شو- خوره وره، تیت و پرک شیند پر شیند
ښیلي- بدعمله، عاق شوی
غاړه باسل- قرض ادا کول، پور ور کول
غرېب یا غریو- د ناکامی ژړا، افسوس او ژړا په پټه پټه د زړه ډکېدل
کالخوای- واکمن، خبر خوا، ولي او سرپرست

(WWW.KITABTOON.COM) کتابتون تولنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپین	ناول
کبړي –	د یوې لوبې نوم دی
کړوپش –	کته پیش. ترینګی
کوتې –	سر. ککرې
کوندرې –	د سترخوان
ګـدلي –	پینـه شـوې جامـه. زوړ لبـاس. زړه او څیـري شوې خرقه
ګډوه –	میسي لوښې. کوزه. لوټکه
ګزیاري –	ګونډي. د غنمو میده شوې وړې
ګوډانه –	جبب بغل جېب. ګوډي. انباچه. خولۍ
لاس سـرۀ –	حـق الزحمـه. شـکرانه. د مرسـتي بـدل لـه بیابانه ساتل. له بهره ساتل. له بهرني دښمنه ساتل.
ماره –	مساله. موضوع. غنیمت. ښکار. لوټ. تاراج
ماغوت –	وړین ټوکر. بخمل ته ورته یو ډول ټیکه
مظلمه –	ګناه. داد خواهي
ملونه –	واګې
موټ ښه کول –	ډېره استفاده. ګټه کول
موټ کول –	خپل مطلب تر لاسه کول لاس ښکل کول
مـول –	نمبـوزک. تربـوزک. د پګـړې پـه شـمله خولـه پټول
نهام –	پټ له نظره غایب
وکر –	بڼه. څېره قیافه. رنګ وضعه
ویړه –	هواره. خوره. ارته پراخه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستو ادبي غورځنګ، کوټه

کتابتون ټولنه (WWW.KITABTOON.COM)

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library